

Katolički list

ZVONIK

GOD: XI BR. 4 (114) Subotica, travanj (april) 2004. 60,00 din

SRETTAN USKRS - ALLELUJA

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

U župi sv. Roka u Subotci, u okviru devetnice sv. Josipu, proslavljen je III. dan trudnica

U Totovom Selu biskup Ivan Péntes blagoslovio je kamen temeljac za buduću katoličku osnovnu školu

Foto: LOGOS

Dr. Nikola Dogan (prvi slijeva) održao je u Totovom Selu duhovne vježbe biskupima SCG

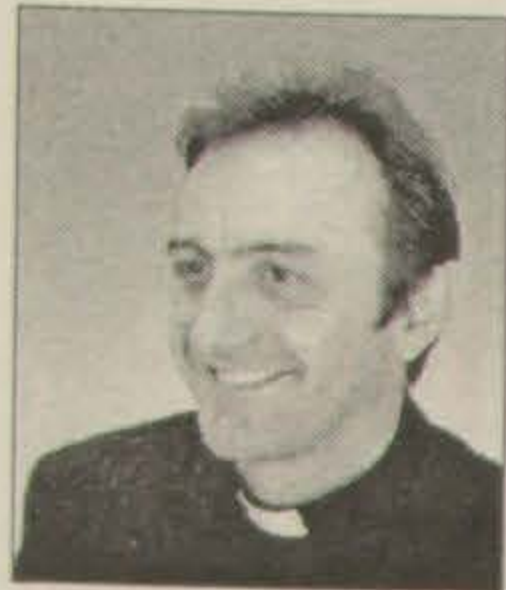
Urednik "Zvonika", vlč. Andrija Anišić - proslavio je 20. obljetnicu svećeničke službe (na slici s majkom - druga s desna i tetama)

Biskup Péntes i ove je godine sudjelovao u bdjenju mladih uoči Cvjetnice

Blagoslov grančica pred crkvom sv. Roka u Subotici

POBJEDA SVJETLA NAD TAMOM

Svršetak Korizme obilježen je i u svijetu i kod nas bezbrojnim pričama i prepričavanjima filma Mela Gibsona "Pasija" koji govori o posljednjih dvanaest sati Isusova života, odnosno o njegovoj muci. Mislim da će za svakog pravog kršćanina biti velika milost pogledati ovaj film. Priča je to, uvjeren sam, vrlo vjerna i istinita, o onom što je Isus pretrpio prije svoje smrti na križu. Potresna je to priča o njegovom trpljenju - duševnom i tjelesnom. O njegovom ustrajnom prihvaćanju Božje volje i o njegovoj neizmjerljivoj ljubavi... Ono što mi je posebno ostalo u svijesti jest kako se u "tamnoj noći" Isusovog stradanja (a film je i sniman gotovo u cijelosti noću) neprestano probija svjetlo koje konačno pobjeđuje na uskrsno jutro.

Ivan apostol govori o toj borbi svjetla i tame u proslavu svoga evanđelja kad kaže: "I svjetlo u tami svijetli i tama ga ne obuže" (Iv 1,5). Kad je Isus govorio o svojoj muci, govorio je o njoj kao o svom "času" (usp. Mt 26,45; Mk 14,35.41). Luka je zapisao Isusove riječi u kojima je on taj svoj čas nazvao i časom svojih učenika i časom, vlašću Tmina (usp. Lk 22,53). Isusov "čas" je čas njegove muke, ali i proslave. Prije nego će slikom o pšeničnom zrnu progovoriti o svojoj smrti, rekao je: "Došao je čas da se proslavi Sin Čovječji" (Iv 12,23). Iako mu je duša potresena zbog toga "časa", on ne moli Oca da ga izbavi iz toga časa, nego svjedoči: "No, zato dođoh u ovaj čas! Oče, proslavi ime svoje!" (Iv 12,27). I svoju svećeničku molitvu, prije nego će poći na Maslinsku goru, započinje govorom o svojoj i Očevoj proslavi: "Oče, došao je čas: proslavi Sina svoga da Sin proslavi tebe..." (Iv 17,1). Kad je Isus umro, "tama bijaše po svoj zemlji" od šeste do devete ure (usp. Mt 27,45; Mk 15,33; Lk 23,44) koja je prerasla u tamu Isusovog groba. Međutim, "čas" Isusove muke i "vlast Tmina" kratko su trajali. A onda se zbilja eksplozija svjetlosti! Krist je uskrsnuo! To je pobjeda svjetla nad tamom, pobjeda Boga nad sotonom, pobjeda ljubavi nad grijehom i zlom. Pobjeda života nad smrću! Prekrasno o tom pjeva Crkva na vazmenom bdjenju u hvalospjevu uskrsnoj svijeći. Nastupio je novi "čas" Isusovog života i života svakoga čovjeka: "O, zaista, blažene noći, koja jedina zavrijedi znati vrijeme i ČAS, kad je Krist od mrtvih ustao. Ovo je noć o kojoj je pisano: I noć će sjati kao dan, i noć mi je svjetlo u radosti mojoj. Svetost dakle ove noći goni zločine, pere krivice i nevinost vraća palima, a radost tužnima..."

Poruka Uskrsa Isusovim suvremenicima i nama kao i ljudima svih naraštaja do konca vremena je jednostavna, duboka i divna: TAMA nema posljednju riječ jer, kako se pjeva u spomenutom Hvalospjevu: "Krist Uskrsli, povratnik od mrtvih, svijetli svakom čovjeku te živi i kraljuje u vijeke vjekova"!

Ova istina treba biti ohrabrenje svima nama, koji neminovno doživljavamo trenutke "tame", jer smo slabi i grešni ljudi. Isto tako svatko od nas mora doživjeti i proživjeti svoj ČAS - muke, patnje i umiranja, jer drugačije ne možemo biti kršćani (usp. Mt 16,24). I nema drugog načina da dostignemo "čas" Isusove proslave, slave vječnoga života osim da u potpunosti prihvatimo njegov put, njegovu sudbinu: moramo biti s njim suukopani, da bismo mogli s njim suoskrnuti (usp. Kol 2,12).

Puno je toga što nam je i u proteklom periodu ukazivalo da smo u "času tame i trpljenja" (teroristički napadi u Španjolskoj; progon i ubijanje ljudi; zapaljene crkve i kuće na Kosovu; džamije u plamenu, izvikivanje parola koje pozivaju na ubijanje i klanje; oskrvnjenje groblja... I koliko osobnih grijeha i zla...). Tim više nas treba osnažiti i ohrabriti pogled na Krista Raspetoga i Uskrsnuloga. Neka snažno odjekne u nama ovoga Uskrsa njegov: "Mir vama - ne bojte se!" Ne posustajmo i ne odustajmo od njegovog puta ljubavi pa ćemo danomice moći iskusiti da je "tama" prolazna i da "čas" trpljenja s Kristom, po Kristu i u Kristu može postati "čas" proslave.

To iskustvo od srca želim svim čitateljima i dobročiniteljima "Zvonika", uz iskrenu čestitku: SRETAN USKRS! ALELUJA!

Vaš urednik

Piše: Marko Forgić

USKRSNO DARIVANJE

Ponekad se sjetim svoga djetinjstva. Osobito prvih darova i odlazaka u crkvu za Uskrs. Dan prije bih napravio gnijezdo za zeca a onda čeznutljivo čekao ponoć da vidim što mi je Isus poslao. Roditelji bi me pratili pogledom i uživali u mojoj nevinoj radosti. Jednog uskrsnog jutra našao sam našeg psića kako leži na slami veselo mašući mi repom a od dara ništa. Isus me je te godine zaoibšao zbog mojeg "uzornog" ponašanja.

Na sam Uskrs mama bi me vodila sa sobom u crkvu. Pažljivo sam pratio sv. misu. Jedva sam što razumio. A ona bi govorila ono što je naučila: "Znaš, dijete moje, Isus je umro i uskrsnuo za nas da mi dođemo u nebo. To je veliki dar. Moramo mu biti na tome zahvalni." Prošle su godine. Odrastao sam. Postao svećenik. Ali svakog Uskrsa se sjetim uskrsnih darova iz djetinjstva.

Dragi Bog je širokogrudni darivatelj. Darovao nam je najljepši dar: život ispunjen ljubavlju njegovom. Psalmist u Svetom pismu kliče: "Hvala ti, Bože, što sam stvoren tako čudesno...!" (Ps 139,14). Bog nas je zavolio prije nego što smo rođeni. Utisnuo je u nas sliku svoju. Obdario nas je svojim darovima. I slobodu nam je dao. Mudrost svoju ulio je u nas. Krasi nas moć stvaralaštva. A kad smo sagriješili, poslao je Isusa da nas svojom mukom, smrću i uskrsnućem oslobodi grijeha i smrti. Podario nas je nadom u vječni život, jer nas "Bog toliko ljubi te je dao svoga Sina Jedinorođenca da ni jedan koji vjeruje u njega ne propadne nego da ima život vječni" (Iv 3,16). A u poslanici Korinćanima čitamo: "Ako Krist nije uskrsnuo... uzalud je vjera vaša" (1 Kor 15,14). Isus i njegovo uskrsnuće su najveći dar svim ljudima. Uskrsnuo je i za mene! Tek poslije uskrsnuća Isusova s pravom možemo Bogu reći "Abba! Tata! Taticе!" (Gal 4,6). Predivni darovi našeg Oca. Preko njih Otac pokazuje koliko nas voli. Grijehe nam prašta. Potiče nas na dobro. Jača nam volju. Snagu daje. NAŠ JE BOG SILAN BOG! Hvalimo ga i slavimo!

Volim darivati od kada znam za sebe. Osobito kao svećenik. Jer ako ne daš, nećeš ni imati. Sveto pismo nas uči: "Blaženije je davati nego primati" (Dj 20,35). I sam se radujem daru. Zašto ne bih primio ljubav od onih koji me cijene? Ali ne očekujem. Onaj koji mi dođe, najdraži mi je dar.

Djeca radosno daruju ili izmjenjuju darove. Blago roditeljima koji tako odgajaju svoje dijete. Podižu blago za starost. Darivajući, djeca uče biti nesebična i društvena, plemenita i otvorena prema drugima, pravedna. Uče se prihvaćati i cijeniti ljude. Navikavaju se voljeti, pomagati i suosjećati s potrebnima. Veseliti se sreći i uspjehu drugih. Milo je vidjeti mlade kako pod ruku vode stare i slijepe preko ulice, liječniku, na šetnju ili... na svetu misu! Tako ih daruju svojom ljubavlju i toplinom. Lijepo je sretati ljude koji daruju jedni druge osmijehom, pruženom rukom, šalom i smijehom, čašicom razgovora...

Dragi prijatelji! Ne zaboravimo da nam je ISUS LJUBLJENI DAR OČEV a svi smo mi predivan dar jedni drugima. Darivajmo se svojom ljubavlju! Po tome će ljudi znati da smo djeca Božja (Iv 15,12). Slaveći najveći čin Božjeg sebedarja molimo Oca za milost kako bi se i naš život pretvorio u blagdan radosnog sebedarivanja. Na radost Očevu...

Molim Boga da se u svima nama dogodi BLAGOSLOVLJENO USKRSNUĆE ISUSOVO!

CRKVA TREBA VISOKO OBRAZOVANE, TEOLOŠKI FORMIRANE VJERNIKE

Budući da se u posljednje vrijeme sve više govori i piše o mogućem osnivanju Sveučilišta u Subotici kao i Teološkog fakulteta, te su glede toga mišljenja uvelike podijeljena, odlučili smo, kako bismo dobili relevantne odgovore na ta i druga pitanja, za razgovor zamoliti mr. Andriju Kopilovića, prorektora Teološko-katehetskog instituta u Subotici.

Odnedavno se sve više govori o osnivanju Sveučilišta u Subotici. Smatrate li to opravdanim, i kako se razvija taj postupak?

● U prvoj polovici prošloga stoljeća Subotica je bila grad koji je na ovim prostorima bio "predodređen" da bude sveučilišni grad. No, povijesna zbivanja išla su u drugom pravcu te on to nažalost nije postao. Međutim, po sadašnjim zakonima i mogućnostima on to može postati. U svijetu je sve više ovakvih manjih sveučilišnih centara koji sa svojim fakultetima odgovaraju na potrebe kraja i vremena. Naše okruženje treba ovakvo sveučilište s nekoliko specifičnih fakulteta. Jasno, treba proći zakoniti, ali i teški i dugi put do stvaranja takve institucije. Puno je već glede toga učinjeno, ali predstoji još nekoliko važnih koraka za koje se očekuje da će biti i sluha i vremena kod onih od kojih to ovisi. Međutim, najviše ovisi o nama samima, koliko smo spremni na zajedničku suradnju i koliko smo zreli da kao zajednica tako značajan projekt ponese i ostvarimo. Nije cilj samo osnovati sveučilište nego sve treba domisliti kako bi ova institucija bila na opće dobro. Taj je put prijeđen, koliko ja znam, uvjeti su ispunjeni i čekamo čas ostvarenja.

Kakva je u ovome uloga otvaranja Teološkog fakulteta? Tko će sve moći studirati na njemu, i znači li to da naši bogoslovi više ne bi studirali u R. Hrvatskoj?

● Što se tiče Teološkog fakulteta, to je složenije pitanje. Crkva, naime, ima svoje zakone po kojima se regulira visoko školstvo. Ti zakoni se u konkretnim okolnostima usuglašavaju s pozitivnim zakonima dotične zemlje. Teološki fakultet može osnovati crkvena vlast. Međutim, Teološki fakultet se nikada ne osniva ondje gdje ne postoji i Bogoslovno sjemenište. Fakultet je ponajprije u službi Bogoslovije. Začudit ćete se nad činjenicom da crkveni dokumenti priželjkuju, da ne kažem propisuju, da svaka biskupija po mogućnosti ima Bogoslovno sjemenište i učilište. Jasno,

prema vlastitim mogućnostima. U novonastaloj situaciji je na našim prostorima neizbježno imati takve institucije kao što su bogoslovija i fakultet. Bogosloviju utemeljuje biskup ili biskupi. To su naši biskupi učinili. Nakon utemeljenja Bogoslovije pristupa se osnivanju učilišta. Sva katolička teološka učilišta u novije vrijeme su otvorena za bogoslove (svećeničke pripravnike) i sve vjernike-laike koji žele studirati teologiju. Iznimka su teološka učilišta unutar pojedinih Redova u Crkvi, koja su zatvorenog tipa. Sva druga su otvorena za sve koji žele studirati teologi-

**EUROPA VAPI ZA
NOVOM EVANGELIZACIJOM
U ČEMU VELIKU ULOGU IMAJU
NOVI DUHOVNI POKRETI I MLADI**

ju. Dakle, kod nas je sada u postupku osnivanje toga Teološkog učilišta. To može biti viša škola ili fakultet. Mi bismo željeli fakultet. I tu postoje dvije mogućnosti. Prva je, da sadašnji Teološko-katehetski institut "preraste" u fakultet afiliran jednom katoličkom Sveučilištu kao što je na primjer Lateransko. Kada se dokaže kontinuitet Instituta i dopune ostale zakonske regulative, mi možemo imati Teološki fakultet. Drugi put je da se osnuje Teološko učilište i da nakon šestogodišnjega uspješnog rada bude podignuto na razinu fakulteta od strane Kongregacije za katolički odgoj. Mi idemo prvim putem. Nakon afilijacije s Lateranom, prema njihovim uputama, sklopit će se svojevrсни ugovor sa subotičkim Sveučilištem i tako će i on postati članom "subotičke obitelji". Što se tiče mogućnosti studija, već sam spomenuo: ono je namijenjeno svećeničkim kandidatima i svima koji žele studirati teologiju. Treba jasno razlikovati Bogosloviju kao odgojnu i Teološki fakultet kao visoko obrazovnu ustanovu. Fakultet je otvoren svima. Takva je praksa u svijetu. Crkva želi i treba što više visoko obrazovanih, teološki formiranih vjernika. Jasno da će svećenički kandidati i dalje moći studirati u matičnim zemljama, tako na primjer Hrvati u Hrvatskoj, ili Mađari u Mađarskoj. Uopće se ne misli dokinuti nego samo usavršiti dosadašnja praksa. Ali, postoji realna potreba da budući svećenici, barem dio studija provedu u okruženju u kojem će jednoga dana djelovati te tako započnu suradnju s onima s kojima će to kasnije stalno činiti. Upravo je

radi toga potrebna ovakva ustanova.

Raspolaže li naša zajednica s dovoljnim brojem stručnih predavača za ovu visokoškolsku ustanovu i koji zapravo uvjeti moraju biti zadovoljeni da bi fakultet mogao započeti s radom?

● Dijelom sam već odgovorio na ovo pitanje. Što se tiče stručnih predavača, hvala Bogu, naša biskupija će za godinu - dvije imati svoj vlastiti kadar. Već sada postoji dovoljan broj osposobljenih predavača da se ispune zakonske norme. Ono što nas osobito raduje je spremnost susjednih Učilišta - iz Đakova i Segedina - da nam stave na raspolaganje sav svoj stručni kadar kao pomoć u ostvarenju ovoga plana. Što se dakle predavača tiče, mogli bismo početi odmah. Spomenuli ste uvjete koji moraju biti zadovoljeni za fakultet. Oni su ispunjeni prema pozitivnim zakonima naše države jer imamo dovoljan broj profesora da bi se moglo započeti s radom, jasno, za sada potpomognuti i profesorima iz spomenutih centara.

Naše vrijeme treba svjedoke koji svoje svjedočanstvo znaju prenijeti drugima

Ima li smisla u tom slučaju opstojnost Teološko-katehetskog instituta? Kakav će status on imati?

● Planovi naše biskupije su takvi da i unatoč postojanja Teološkog fakulteta postoji ustanova s nižim stupnjem studija za stjecanje zvanja "diplomirani kateheta". To će svakako biti novi Institut pri Teološkom fakultetu. Naime, katehete su nam potrebne za predavanje vjeronauka u školama ali i za mnoge službe koje Crkva nudi Kristovim vjernicima laicima. Uostalom, uvjereni smo da će mnogi htjeti imati neku vrstu teološke naobrazbe što se obično kaže "za svoju dušu". Stoga će biti potrebno da i dalje postoji jedan Institut kao što je sadašnji, uz nužne izmjene.

Sve je više mladih katolika koji upisuju TKI. Kako Vi vidite ulogu mladih u Katoličkoj crkvi? Smatrate li da oni dovoljno pridonose širenju Radosne vijesti, i koja su to područja u kojima mladi još uvijek nisu dovoljno "glasni"?

● Jedan dio mladih upisuje teološki studij jer žele raditi kao diplomirane katehete. Veliki dio je upisao studij jer želi steći

Mr. Andrija Kopilović rođen je u Bajmoku 11. svibnja 1941. godine. Studij teologije završio je u Zagrebu, a magistrirao u Krakovu. Župnik je župe Marija Majka Crkve u Aleksandrovu u Subotici. Osim toga prorektor je Teološko-katehetskog instituta i predsjedavajući Instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", član nekoliko vijeća Biskupske konferencije Srbije i Crne Gore, predsjednik Komisije za vjeronauk BK SCG, savjetnik u Ministarstvu vjera SCG, ceremonijar subotičke katedrale, začasni biskupijski savjetnik, predsjedavajući Foruma hrvatskih institucija i organizacija Vojvodine (HIOV), član Hrvatskog nacionalnog vijeća (HNV) i dr.

višu teološku naobrazbu. Pred mladima je vrlo široko polje rada. Treba samo biti otvoren "znakovima vremena" i vidjeti koliko je područje i kakve su potrebe našega vremena za angažman mladih u evangelizaciji. Cijela Europa vapi za novom evangelizacijom, a ona mora biti kapilarna, što je vrlo težak put i zahtijeva upravo entuzijazam i radost mladih koje oni mogu uložiti za život i rast Crkve.

U tom smislu ima ohrabrujućih znakova. Sjetimo se samo novih i velikih pokreta u Crkvi kao što su kod nas Djelo Marijino, Neokatekumenski put, Karizmataska obnova i toliki drugi. Svi oni na vlastite načine pridonose rastu cijele zajednice. Bez duhovne, pa i teološke formacije to poslanje ne mogu vršiti autentično. Jasno, prvo je i iznad svega svjedočenje, kojega nema bez istinskog susreta s Isusom Kristom. Naše vrijeme treba svjedoke, ali treba svjedoke koji svoje svjedočanstvo znaju prenijeti drugima. Po mom mišljenju to je područje koje trebaju popuniti mladi. Čini mi se da bi u našoj mjesnoj Crkvi trebalo još više raditi na tom da mladi budu "glasni" navjestitelji. Niču tolike nove inicijative, molimo Duha da ih čujemo, vidimo, primijetimo i suradnički ugrađujemo u budućnost. Temeljno pitanje je izgradnja zajednice i zajedništva. Dok god ne shvatimo da je župa "zajednica zajednicâ" mladi se nemaju gdje uključiti i angažirati. Osnovni problem jest stvaranje prostora za vršenje poslanja. Ne sumnjam u mlade. Spremni su i oduševljeni. Ali, kako biti angažiran ako se ne ostvare okviri toga angažmana. Dakle, hitna je potreba Crkve odgovoriti na "znakove vremena" suvremenoga svijeta.

Kakvi su planovi Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" u 2004. godini?

● Rad Instituta je slojevit. Na redovito djelovanje spada organiziranje ustaljenih manifestacija, priređivanje stalnih izdanja, sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima s ostalim institucijama i organizacija-

ma, itd. Ove godine planiramo dati novi sadržaj nekadašnjim "Razgovorima". Naime, do sada je to bila svojevrsna "tribina". Sada je takvih manifestacija puno. U siječnju, kada je "Razgovor" obično priređivan, njegovo je održavanje otežano zbog nepredvidljivih zimskih vremenskih prilika. Odlučili smo stoga "Razgovor" premjestiti na dan rođenja biskupa Antunovića i podići ga na razinu "Studijskoga dana". Što se tiče izvanrednih izdanja, radimo kao suizdavači na bunjevačkom rječniku našeg akademika, **dr. Ante Sekulića** i još nekih djela kako u

Zagrebu tako i u Subotici. Staviti ćemo u funkciju kuću **prof. Bele Gabrića**. Sredstva su za to osigurana. Konačno ćemo ove godine izdati i posebnu knjigu o Institutu sa svim dokumentima, zapisnicima, organiziranim manifestacijama. Jednom riječju, predstaviti ćemo javnosti njegov dosadašnji rad u cijelosti.

Ne sumnjam u mlade - oni su spremni i oduševljeni, i bit će "glasni" navjestitelji Evanđelja

Kako komentirate učestale napade na Institut, ali i na Vas osobno u knjigama mr. Lazara I. Krmpotića? Kanite li poduzeti neke korake kako biste obranili Institut i sve ono iza čega on stoji kao institucija?

● Nije mi drago govoriti o ovoj temi, niti odgovarati na ovakva pitanja iz jednostavnog razloga što ja nikada nisam u svom svećeništvu iznosio o osobama, pogotovo o svećenicima, bilo kakvu negativnost. Tako da i sada ne želim komentirati napade upućene na račun moje osobe. Zašto? Jednostavno zato što svatko tko radi javno i otvoreno, podliježe kritici. Kritika je dobra dok je dobronamjerna. Ona pomaže. Upitno je, međutim, kada ona prijeđe u osudu. Tada se direktno protivi Isusovoj zapovjedi: "Ne sudite da ne budete suđeni, ne osuđujte da ne budete osuđeni". Ne bih mogao pristupati dnevnoj Euharistiji da u srcu ne osjećam praštanje i mir. Stoga je ovaj odgovor samo znak i prilika da očitujem kako se na mr. Krmpotića ne srdim i da ovaj "predmet" što se tiče moje osobe prepuštam jedinom pravom Sucu - Bogu. Smatram da sam u boljoj poziciji i pred Bogom i pred svojom savješću jer nijedno jedino pismo u životu nisam napisao niti uputio bilo kome koje bi po svom sadržaju bilo sud ili osuda niti iznošenje nečijih grijeha ili negativnosti. Međutim, primio sam puno pisama bilo anonimnih bilo s potpisom koja su me

osuđivala pa i klevetala. No, pustimo to. Ja mislim da je dobar Bog dao puno vrijednih i lijepih talenata mr. Krmpotiću i da ih on može korisno upotrijebiti za opće dobro Crkve i Naroda. Čvrsto sam uvjeren da je put koji je jedino opravdan, služenje Bogu u bližnjima isključivo u istini i ljubavi. Svaki drugi put koji nije istina i ljubav nema nikakvu budućnost ni u ovozemaljskim dimenzijama a kamoli za vječnost. Život je prekratak da bismo ga upotrijebili za međusobne napade i obračunavanja!

Drugo je pitanje što se tiče Instituta. To je crkveno-društvena ustanova. Iza nje stoji autoritet Crkve. Mnoge su i vrlo časte osobe članovi Instituta (sjetimo se samo počasnih članova trojice kardinala: + Franje Kuharića te Vinka Puljića i Josipa Bozanića) i tolikih zaslužnih aktivnih članova i onih koji su Institutu s puno povjerenja ostavili sve svoje plodove uma i srca. Takva se ustanova bez argumenata ne smije blatiti, a pogotovo klevetati. Ono što ovaj čas najviše opterećuje spomenute napise o Institutu je izrečena misao u djelima spomenutog autora: da su vodstvo Instituta preuzele "sile Tame". To je vrlo opasno jer znamo kada se u svetom Pismu "Tama" piše velikim slovom, da se tada misli isključivo na đavla i đavolske sile. Takvom kategorijom se ne smije okarakterizirati nijednoga člana Crkve nad kojim nije izrečena crkvena kazna - pa ni onda. Stoga će se uskoro morati oglasiti Vijeće Instituta i ograditi od te i takvih kvalifikacija i prepustiti nadležnom crkvenom sudu da izreče svoju presudu jer je takvim i sličnim stavovima iznesena neistina, a kada bi to bila istina, rad Instituta bi morao biti zabranjen. Žao mi je što je do toga došlo. No, tako važna institucija se mora sačuvati. Nitko ne brani nikome da ima različite stavove i mišljenja ali tako gorki sud i tvrdnju treba dokazati ili podnositi posljedice takve izjave. U ostale sadržaje i stavove ne bih sada ulazio. Neka to učine drugi. Ovo sam donio samo kao primjer s kojim će se morati pozabaviti na nadležnom crkvenom Sudištu. Žao mi je.

Kako gledate na mnoge institucije u našem narodu koje niču i čiji se programi često "preklapaju"?

● Institucije i organizacije su znak života i radinosti jednoga naroda. One imaju smisla samo onda ako su u suradničkom suodnosu. Programi se preklapaju radi toga što još uvijek nismo spremni na dijalog i suradnju. Moramo znati biti drukčiji od drugih ali ne i protivnici onog drugog i drukčijeg. Kada bi prestali s predrasudama i isključivostima, stvorio bi se mentalitet povjerenja, prihvaćanja i suradnje. Tada brojnost institucija, pa i programi ne bi smetali. U tome sam sada optimist jer se sve više i jasnije očituje da je većina

Uskrs je blagdan nade i novoga početka

institucija i organizacija spremna na suradnju i suodgovorno zajedništvo za opće dobro. Ta, svima nama je i mora biti jedini cilj: opće dobro.

Najnoviji događaji skrnavljenja subotičkog "Kerskog groblja", ali i oni prijašnji, uzburkali su širu javnost, pa i onu u RH i u BiH. Kako ste zadovoljni suradnjom sa subotičkom policijom i što možete reći o njihovom nastojanju da se otkriju počinitelji?

● Ovaj događaj koji se dogodio evo drugi puta na tom groblju, čak i u istom polju, svakako nas duboko ražalošćuje. Radi se, naime, o svetogrđu u užem smislu riječi, jer kršćani smatraju groblje svetim mjestom, "Njivom posijanom za Uskrsnuće". Obeščašćeni su i najčasniji simboli vjere: križevi i grobovi, koji su spomen na pokojnike i ovozemaljsko počivalište ostataka njihovoga tijela. Svakako je tužno da su takve svetinje postale metom poniženja i mrtvih i živih. Tko je počinitelj? Ne znamo. Sigurno je netko čija je savjest pogažena. I ta pojava zabrinjava.

Što se tiče suradnje sa organima MUP-a - policijom, moje iskustvo je pozitivno. Subotica je jedan od prvih gradova u kojem su službenici MUP-a stalno "na dohvrat ruke". Dobra suradnja s njima na Bunariću je postala poslovičnom.

Važno je uvijek počinitelje zlodjela uhititi i kazniti. Stoga smo s pravom i sada zabrinuti te očekujemo da se počinitelji što prije otkriju i uhite, ali ne treba stvar podizati na nivo nacionalnog "incidenta" i treba učiniti sve da se takvi događaji ne mogu tumačiti drukčije nego po istini. U tom je potrebna suradnja sviju nas. Događaj je svakako tužan i zastrašujući. Koristim priliku izreći sućut svima onima čiji su grobovi i pokojnici povrijeđeni i poniženi.

Nedavno održan susret biskupa Jugoistočne Europe u Beogradu zapravo je jedan u nizu sastanaka na najvišoj razini. I Vi ste sudjelovali u organizaciji. Kakve dojmove nosite sa toga susreta, i ima li još nekih planova na tom polju?

● Da, susret predsjednika Biskupskih konferencija Jugoistočne Europe u Beogradu je značajan. U događaju sam sudjelovao više kao suradnik u organizaciji negoli u njegovoj provedbi. Nakon susreta u Skadru, ovo je drugi susret na toj razini a zakazan je i sljedeći koji će se održati u Sarajevu. Područje Jugoistočne Europe je po mnogo čemu specifično. Bitno je da se pastiri odgovorno i suodgovorno susreću i zajedno grade budućnost, živeći u sličnim okolnostima. Dojmilo me to da su svi ti susreti puni nade i uvjerenja da je Isus Krist s nama i

na ovim prostorima i u ovom vremenu bez obzira na sve poteškoće.

U lipnju se sprema susret Generalnih tajnika Biskupskih konferencija Europe. Bit će prisutan, kao potpredsjednik Biskupskih konferencija Europe, kardinal Josip Bozanić. Njegova prisutnost u Beogradu bit će svakako značajna. Planira se nekoliko studijskih dana, nekoliko značajnih susreta. Susreti će dakako imati i značajnu ekumensku dimenziju. Dijalog i suradnja na ovim prostorima temeljni su put za bolju budućnost.

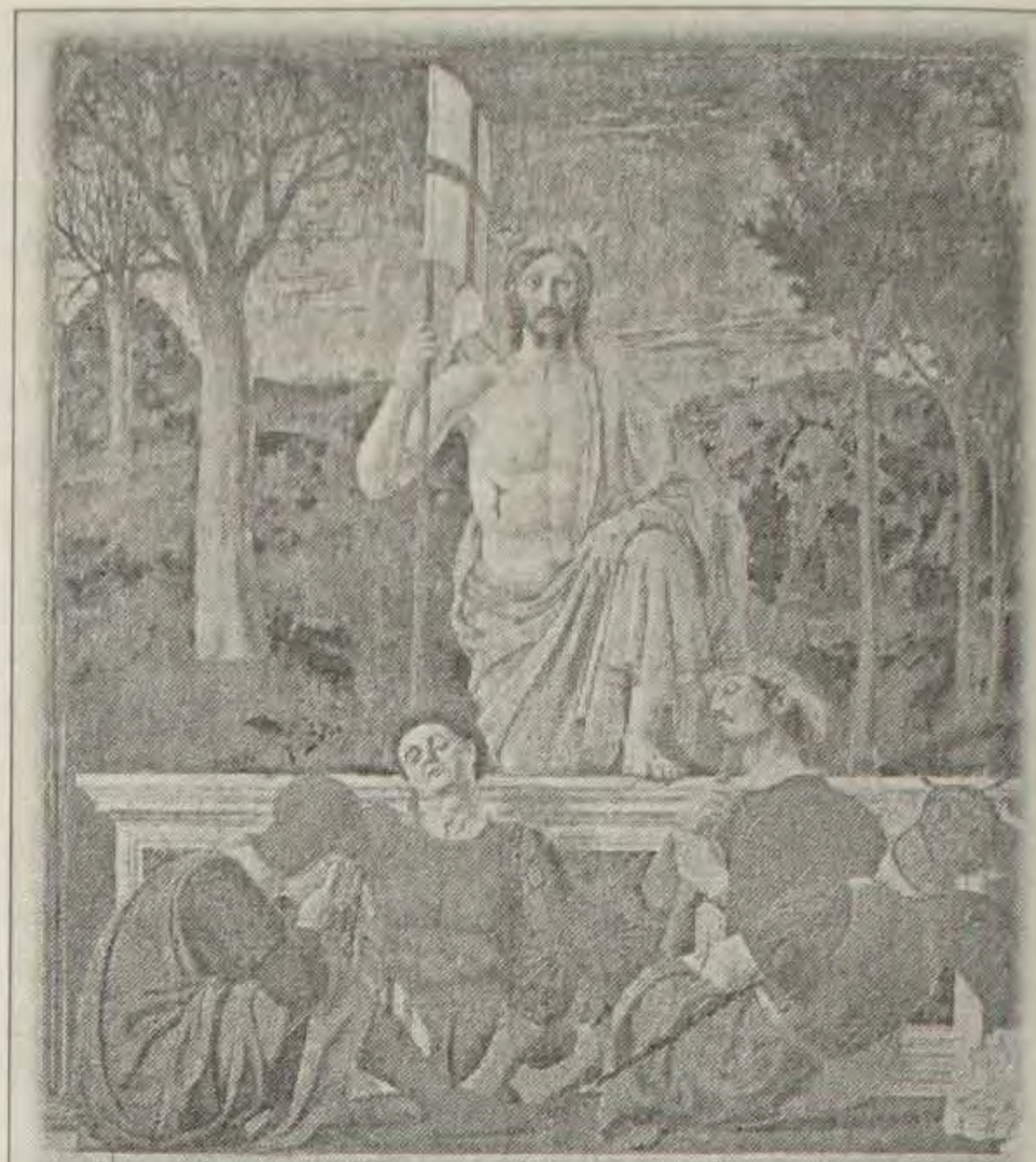
Kako vidite ulogu Crkve u suvremenoj Europi?

● Sretni smo što nam Bog tako jasno govori u "znakovima vremena". Jednako smo zahvalni Bogu što je tumač tih znakova papa Ivan Pavao II. On je u dokumentu "Crkva u Europi" na do sada najjasniji način progovorio o ulozi Crkve u suvremenoj Europi. Europa je raskršćanjena. Nova evangelizacija je težak proces ali je za Crkvu hitan i nuždan zahtjev ovoga vremena. Treba raditi. Stoga je povratak na izvore svetosti i liturgije, molitve i slavljenja i autentičnoga svjedočenja jedini ispravan i pravi put. Vrlo je teško Europu reevangelizirati dok su Crkve razjedinjene. Nitko nema pravo Krista dijeliti. Stoga je put dijaloga i ekumenizma put budućnosti Europe. Ona mora, kako kaže Papa, "disati na oba plućna krila". Ponovit ću starokršćansku istinu: Što je duša u tijelu, to su kršćani u svijetu, parafrazirano to znači: ono što je duša u tijelu, to je Crkva u Europi.

TEMELJNO PITANJE JE IZGRADNJA ZAJEDNIŠTVA

Budući da spremate i svoj doktorski rad, kako napreduje Vaša disertacija i što ste uzeli za temu?

● Hvala Bogu, moja doktorska disertacija je završena. Tema je "Kristova Crkva u službi naroda - Kardinal Kuharić svjedok Crkve XX. stoljeća". Tema je iz dogmatike a uže uzeto iz ekleziologije. Sada recenzenti rade svoj posao, a meni preostaje da saznam datum obrane teze. Time sam želio staviti točku na svoj studij koji je bio prekinut, ne mojom voljom, prije više od 25 godina. Međutim, i potreba novoga vremena i novi zadaci oko Teološko-katehetskog instituta i Teološkog fakulteta trebaju ovaj znanstveni stupanj. Hvala Bogu da sam to mogao završiti.

Sretan i blagoslovljen Uskrs!
Uskrsli Gospodin
obdario sve nas obiljem mira i
darom vječnoga života!
Katolički institut za kulturu, povijest
i duhovnost "Ivan Antunović"

Za kraj, budući da smo pred velikim blagdanom Uskrsa, što možete poručiti čitateljima Zvonika?

● Uskrs je uvijek blagdan nade i novoga početka. Ohrabren sam nadom koju je u nas ulio dobri Bog preko Svetoga Oca Ivana Pavla II. u dokumentu "Crkva u Europi". Silno me veseli dokument o Euharistiji i svi ostali dokumenti kojima nas Crkva vodi sigurnim putem i kroz ova teška vremena da navješćujemo, slavimo i živimo Evanđelje nade. Ohrabrenje su naši svećenici, duhovna zvanja i njihovo oduševljenje kojim žele zaorati brazdu na ovoj našoj bačkoj njivi. Vesele me i duhovni pokreti koji su znak životnosti Crkve. Stoga je osnovna želja doviknuti svima: Ohrabrite srca klonula, uzdignite koljena klecava - Gospodin je s nama! Drugo što mi je osobito na srcu jest istina da nam dobri Bog stalno daje šansu novoga početka. I za ovaj Uskrs, kao i za mnoge prijašnje, imam jednu želju: početi iz početka. Ali, da to bude novi početak. Ako ikada, onda sada ova naša mala zajednica, i nacionalna i vjerska, treba uskrsnuće. Umorni smo. Trošimo energiju na mnoge uzaludne stvari. Neka u nama to "uzaludno" umre, a uskrsne novo i svježije. Ali po Kristu, s Kristom i u Kristu. Neka je sretno!

Zahvaljujem Vam na razgovoru. Iskreno se nadam da će povod za neki od naših sljedećih razgovora biti novoosnovano Sveučilište u Subotici s Teološkim fakultetom. Do tada, želim Vam svako dobro i obilje Božjega blagoslova!

Razgovarala: Željka Zelić

PAPINE RIJEČI

STAVITI DJECU U SREDIŠTE POZORNOSTI

U ovogodišnjoj korizmenoj poruci pozvao sam kršćanske zajednice da stave djecu u središte svoje brige. Mnoga od njih žrtve su teških bolesti, uključujući tuberkulozu i AIDS, mnogima nedostaje pouka, a mnoga trpe glad. Pothranjenost i neodgovarajuća ishranjenost otežane sve većim nedostacima u zdravstvenoj zaštiti, i dalje su uzrok svakodnevne smrti nemalog broja malenih, kojima nedostaje i ono najnužnije za preživljavanje.

U nekim krajevima zemlje, osobito u najsiromašnijim zemljama, mnoga djeca i adolescenti žrtve su užasnog oblika nasilja: unovačeni su za borbu u takozvanim "zaboravljenim sukobima". Trpe, tako, dvostruki sablažnjujući napad: postaju žrtve, a istodobno i protagonisti rata, uključeni u mržnju odraslih. Lišeni svega, svoju budućnost vide ugroženu morom koju je teško odstraniti.

Ta naša najmanja braća, koja trpe zbog gladi, rata i bolesti, šalju prema svijetu uznemirujući poziv. Neka njihov nijemi krik boli ne ostane neuslišan! Isus nas podsjeća: "Tko primi jedno ovakvo dijete u moje ime, mene prima" (Mt 18,5).

Korizmeno vrijeme potiče kršćane na velikodušniji prihvaćanje tih evanđeoskih riječi, prevodeći ih u hrabre pothvate u korist rizičnoga i napuštenoga djetinjstva.

Djevica, Majka Božja, neka pomogne djeci u teškoćama i neka učini plodnima napore onih koji s ljubavlju nastoje olakšati njihove patnje.

Nakon Angelusa:

Prošlo je deset godina otkako su 7. travnja 1994. izbili teški sukobi između Hutua i Tutsija u Ruandi, koji su kulminirali genocidom, pri čemu su barbarski ubijene stotine tisuća osoba.

Molimo Gospodina da se takva tragedija nikada više ne ponovi. Vama, dragi stanovnici, vama, vjerske i građanske vođe, i svima vama, koji u međunarodnoj zajednici nastojite donijeti mir u to ljubljeno područje Velikih jezera, kažem: Nemojte se obeshrabriti! Budite graditelji civilizacije ljubavi, pokrenuti Gospodnjom riječi: "Blago mirotvorcima, oni će se sinovima Božjim zvati". (Mt 5,9).

NOVO SKRNAVLJENJE GROBOVA NA "KERSKOM GROBLJU"

U subotičkom tzv. "Kerskom groblju", u noći između petka i subote, 26-27.03. 2004. godine, dogodilo se novi vandalski čin. Otkrili su ga u subotu ujutro vjernici koji su, poslije misa za svoje pokojne, došli na groblje.

Naime, 25. siječnja 2004. godine, još uvijek, nepoznati počinitelji porušili su četrdesetak križeva i razbili jednu nadgrobnu ploču. Ako se tada, na prvi pogled i činilo da je to mogao biti čin "podivljalih" maloljetnika, ovaj novi događaj nikako ne može ličiti na to. Naime, ovog puta je, prema izjavi grobljara **Stipana Šipoša**, porušeno 96 križeva, razbijeno ili porušeno tridesetak kamenih vaza, porušeno nekoliko klupa i oštećeno nekoliko spomenika. Radi se očito o pravom "divljanju" na groblju. Bez obzira tko su počinitelji i hoće li biti uhićeni, činjenica je da se to, i ovog puta, nakon dva mjeseca, dogodilo u groblju u kojem se uglavnom sahranjuju katolici. I činjenica je također da se to dogodilo u istom polju kao i 25. siječnja.

Kao župnik župe sv. Roka u Subotici, na čijem se teritoriju nalazi spomenuto groblje, mogu smo konstatirati: Vrlo tužno i tragično! I to upravo sada kada se katolici, a ove godine i pravoslavni vjernici, sve više okreću križu kao svom najvećem simbolu, koji ih podsjeća na Isusovu ljubav prema čovjeku, koja je bila tako silna da je išla sve do smrti, i to smrti na križu. Tragično je što se to događa na groblju, koje je samo po sebi sveto mjesto, jer nas povezuje s dragim nam pokojnicima i ukazuje na našu vjeru u vječni život koja se temelji na Kristovom uskrsnuću iz groba, nakon njegove smrti na križu. Uvijek je one koji tuguju za svojim umrlima najdublje pogađalo kad im je neko vrijeđao pokojnike ili oskrvnuo njihove grobove. Nije li i u izreku ušlo: "O mrtvima ništa osim dobroga" (De mortuis nihil nisi bene). To počinitelji ovog gnusnog čina sigurno znaju i očito su imali namjeru (i uspjeli su) do bola povrijediti vlasnike navedenih grobova. O stvarnim motivima moći će se, pak, razgovarati tek ako počinitelji budu uhićeni, što, dakako, s pravom očekujemo.

"Kersko groblje" je, inače, u nadležstvu Javnog komunalnog poduzeća "Pogrebno", dok je Katolička crkva samo vlasnik kapele u tom groblju.

Subotička policija je odmah, nakon dojave, izišla na lice mjesta i o tom događaju dala svoje priopćenje.

Andrija Anišić

Blagdan začetka Družbe Kćeri milosrđa

Na blagdan Blagovijesti, 25. ožujka, u samostanu i župi sv. Roka u Subotici proslavljen je i blagdan začetka Družbe Kćeri milosrđa. U samostanskoj kapeli slavljena je sv. misa uz sudjelovanje djece iz vrtića. Misu je slavio **mons. Marko Forgić**, duhovnik sjemeništa. U svojoj propovijedi istaknuo je srž blagdana, bezgraničnu ljubav Boga prema čovjeku koji je poslao svoga Sina na zemlju. Ta Ljubav se očitovala i u Mariji, Isusovoj Majci, koja je cijeli život bila podložna volji Božjoj. Blažena je Marija Petković živjela u prisutnosti Božjoj i nosila Boga tamo gdje je išla po poslušnosti njegovo volji.

U župnoj crkvi, večernju misu je slavio župnik **Andrija Anišić** za sve sestre Kćeri milosrđa i za duhovna zvanja. On je iz Blaženičine *Autobiografije* pročitao dio o začetku Družbe Kćeri milosrđa. Na kraju misnog slavlja vjernici su se uputili u kapelicu Blažene Marije gdje su počastili njene moći izmolivši Hvale Nebeskom Ocu i molitvu blaženice. Župnik je još jednom istaknuo da je ova župa po njenom zagovoru započela i dovršila radove na krovu crkve i nada se još njenom zagovoru da dugovi budu vraćeni. Također je objavio da će se u kapelici blaženice u posebnoj kasi skupljati novac namijenjen siromašnoj i napuštenoj djeci, kao i obiteljima s većim brojem djece, što je bio osnovni razlog osnivanja Družbe./s. Iva/

DEVETNICA U ČAST SV. JOSIPU

U subotičkoj župi sv. Roka i ove je godine održana drevna devetnica u čast sv. Josipu. Kroz devet dana, oko 400 vjernika, uz lijepi broj djece, čak i vrtičkog uzrasta, iz čitavoga grada okupljalo se svaku večer u 17 sati na pobožnost Križnoga puta, Krunice ili Klanjanja, a u 17,30 sati bila je sv. misa i prigodna propovijed. Zbog vrlo očite krize institucije braka i obitelji koja se osjeća i u subotičkoj biskupiji, župnik i pastoralno vijeće župe odlučili su da teme ovogodišnjih propovijedi budu posvećene upravo braku i obitelji. Okvirna tema propovijedi bila je "Sv. Josip - čuvar nazaretske i suvremene obitelji - Povratak svetosti braka i obitelji za obnovu Crkve i društva". Svaku večer je propovijedao drugi svećenik ili redovnik. U prvom dijelu propovijedi govorili su o Božjem naumu o braku i obitelji, o ljepoti i dragocjenosti tih temeljnih stanica društva i Crkve, a u drugom dijelu propovjednici su pokušali osvijetliti pojedine suvremene probleme braka i obitelji kao što su kontracepcija, pobačaj, bračna nevjera, rastave brakova, mješovite ženidbe, istospolni brakovi, nasilje u braku i obitelji i dr.

Svaku večer župni zbor, uz orguljsku pratnju **mr. Ervina Čelikovića**, na kraju mise pjevao je litanije sv. Josipa a svećenici su predmolili posvetnu molitvu za obitelji.

Dan trudnica

U okviru devetnice, u nedjelju, 14. ožujka proslavljen je Dan trudnica. Pola sata prije sv. mise župnik **Andrija Anišić** pročitao je nekoliko meditacija koje veličaju uzvišenost i ljepotu majčinstva i očinstva, kao i nekoliko misli iz crkvenih dokumenata koje govore o strašnim posljedicama "kulture smrti" koja je zahvatila i naš narod. To je popraćeno pjesmama "Kako su lijepe i drage sve majke" te "Nemoj me ubit, majko" koje su odjeknule preko razglasa s kasetofonske vrpce. Ministranti su predmolili dvije desetke krunice, a župnik molitvu "Da se svako začeto dijete rodi". Deset muževa i žena koji očekuju dijete bili su toga dana pred oltarom kao najljepši ukras. Oni su čitali Božju riječ i predmolili Molitve vjernika, a poslije pričesti jedan

otac i majka predmolili su molitve roditelja koji očekuju dijete. Na kraju mise svečanom molitvom blagoslova "žena prije poroda", trudnice je blagoslovio **mons. Bela Stantić**, generalni vikar i pročelnik Vijeća za obitelj Subotičke biskupije.

Spomen na biskupa Lajču Budanovića

Već desetak godina u okviru devetnice sv. Josipu u ovoj župi, 16. ožujka, svečano se obilježava obljetnica smrti velikana bačkih Hrvata biskupa **Lajče Budanovića**. Ove godine je u pobožnosti prije mise bilo klanjanje koje je prikazano za duhovna zvanja, koja su i biskupu Budanoviću bila posebno na srcu i koja su u njegovo vrijeme cvjetala tako da je tadašnja Bačka apostolska nuncijatura jedno vrijeme imala 250 svećenika, a sada ih ima jedva stotinu. Za vrijeme klanjanja čitane su molitve za klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu i molitve za duhovna zvanja iz Budanovićevog molitvenika "Slava Božja" koji je on objavio 1902. godine na hrvatskoj ikavici. Sv. misu je predvodio **mr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", a s njim su koncelebrirali župnik **Andrija Anišić** i o. **Marijan Kovačević**, koji je toga dana propovijedao.

Dvadeseta obljetnica svećeništva župnika Andrije Anišića

U četvrtak, 18. ožujka župnik **Andrija Anišić** zahvalio je Bogu za dvadeset godina svoga svećeničkog života i rada i za deset godina župnikovanja u župi sv. Roka u Subotici. On je toga dana u devetnici sv. Josipu govorio o obitelji kao "kolijevci i rasadištu duhovnih zvanja" te je naglasio važnost obiteljske molitve i odgoja kao i apostolata predlaganja u radanju novih duhovnih zvanja u suvremenim obiteljima. On je to potkrijepio primjerom iz života svoje obitelji te je govorio o radostima svoje pripreme za svećeništvo kao i o radostima i ljepoti svećeničkog zvanja.

Na kraju mise župniku su čestitali ovu značajnu obljetnicu djeca prigodnom recitacijom te pučka pjesnikinja **Đula Milodanović** u ime svih župljana župe sv. Roka u kojoj je vlč. Anišić deset godina župnik.

Svetkovina sv. Josipa

Na svetkovinu sv. Josipa svečano euharistijsko slavlje predvodio je biskup **mons. dr. Ivan Pénzes** u zajedništvu s desetak svećenika. U prigodnoj propovijedi biskup Pénzes je, govoreći o Josipu, mužu pravednom, naglasio kako suvremeni muževi i žene moraju s naslova pravednosti i svetosti biti vjerni svojim obećanjima danim na vjenčanju te ustrajati jedno uz drugo do konca života makar trebalo i "podnoseći jedan drugoga u ljubavi". On je također naglasio važnost odgoja djece kao i poštivanje roditelja sa strane djece te je sve prisutne vjernike, koji su ispunili te večeri prostranu crkvu sv. Roka, povjerio zaštiti sv. Josipa.

Na misi su pjevali združeni zborovi župa sv. Roka i Isusovog uskrsnuća, pod ravnanjem **Miroslava Stantića**.

Na kraju sv. mise vjernici su dobili sličice s likom sv. Josipa iz te crkve s molitvom sv. Josipu za obitelji.

I ovogodišnja devetnica očitovala je s koliko ljubavi i

pobožnosti vjernici grada Subotice, napose Hrvati Bunjevci, časte sv. Josipa, zaštitnika obitelji i svoga hrvatskog naroda.

/Zv - A. A./

2. HODOČASNIČKI KRIŽNI PUT

20.- 21. 03. 2004.

Naše postaje:

1. Crkva Isusovog Uskrsnuća u Subotici
2. Križ na Šebešiću
3. Križ - Ljutovo
4. Crkva Srca Isusovog u Donjem Tavankutu
5. Kapela sv. Ane u Gornjem Tavankutu
6. Gerardov Križ - Đurđin
7. Crkva sv. Josipa radnika u Đurđinu
8. Šarčev Križ - Đurđin
9. Crkva sv. Marka u Starom Žedniku
10. Mamužićev križ
11. Križ - Verušić
12. Crkva Marije Majke Crkve u Aleksandrovu
13. Crkva sv. Roka u Subotici
14. Crkva sv. Terezije Avilske - subotička katedrala

Drugu godinu za redom održan je Križni put po obližnjim mjestima. Oko 180 mladih i starijih osoba, čak stotinu više nego prošle godine, okupilo se u subotnje jutro (20. 03.), ispred crkve Isusovog Uskrsnuća, kako bi krenuli na križni put dug sedamdesetak kilometara. Ovu veliku žrtvu pod geslom "Križ - temelj nade i zdrave obitelji" prikazali su za obitelj i mir Kosovu i SCG.

Prvi odmor bio je u Tavankutu gdje su hodočasnike domaćini i župnik **Franjo Ivanković** ugostili ukusnim ručkom. Nakon Gornjeg Tavankuta put je ovu grupu vodio ka Gerardovom Križu, nedaleko od Đurđina. To je, može se reći, najteži dio puta jer se pješaci preko tvrde zemlje i preko njiva. Na kraju tog puta priređena je trka usprkos umoru. Okupljeni na nekadašnjem salašu o. Gerarda Stantića, u kojem je on rođen, saznali smo od đurđinskog župnika **mr. Lazara I. Krmpotića** par isječaka iz života našeg prvog kandidata za proglašenje blaženim i svetim (sa ovih prostora) o. Tome Gerarda Stantića. Dan je završio sv. misom u Đurđinu koja je ostala doista u lijepom sjećanju. I ovdje su domaćini ljubazno dočekali hodočasnike s kolačima i večerom.

Rano nedjeljno jutro pokrenulo je sve sudionike na nove izazove. Toga je dana sv. misa bila u crkvi sv. Marka u Starom Žedniku a predvodio ju je župnik **Željko Šipek**. Kod križa na Verušiću hodočasnici se pridružio župnik iz Aleksandrova **mr. Andrija Kopilović** do njegove crkve Marije Majke Crkve. Od Aleksandrova do crkve sv. Roka put je protekao u šutnji. Pobožno je ova velika grupa hodočasnika ušla na kraju mise u crkvu i izmolila svoju postaju. Nakon zajedničke fotografije slijedila je zadnja postaja u subotičkoj katedrali. Umorne ali zadovoljne hodočasnike srdačno je pozdravio **mons. Stjepan Beretić** a svi su na kraju pjesmom zahvalili Bogu za ovu korizmenu milost.

Treba pohvaliti najstarijeg, 76-godišnjeg hodočasnika, i najmlađeg 9-godišnjeg Ivana iz Žednika koji su svima bili primjer. A ne treba zaboraviti da su sve ovo izvrsno organizirali **Goran Matić, Krešo Kujundžić** i **Denis Vidić**, kojima toplo zahvaljujemo. Sretni smo što je na cijelom Križnom putu s nama bio **mons. Marko Forgić**, duhovnik u našem sjemeništu "Paulinum" i bio nam velika duhovna podrška. Posebno nam je bilo drago što smo u svim crkvama lijepo dočekani pa nikome nije smetao umor, čak smo bili tužni zbog rastanka. Jedno je sigurno - ova će žrtva i spoznaja bar djelića Isusove muke ostati svima u srcu. A nema sumnje da ćemo biti dvostruko nagrađeni za sve što činimo Bogu na slavu!

Filip Č.

NA OBITELJSKOM SUSRETU O ISHRANI

U organizaciji Obiteljskog odjela župe sv. Roka organiziran je u petak, 26. ožujka Obiteljski susret s temom "Ishrana po krvnim grupama". O temi su govorili **dr. Petar Pušin** i **preč. Andrija Anišić**, župnik župe sv. Roka. U prvom dijelu susreta dr. Pušin je prisutnima pojasnio što ljudi s određenom krvnom grupom smiju a što ne smiju jesti, te koje su posljedice nezdrave ishrane. U većini slučajeva, istaknuo je doktor, dolazi do infarkta ili skleroze ako ne pazimo na ishranu. U organizam je potrebno unositi što više vitamina, minerala i tekućine i raditi sve u svoje vrijeme da bismo tada živjeli ljepše i duže.

U drugom dijelu predavanja, s moralnog je gledišta o zdravlju govorio preč. Andrija. On je istaknuo kako je Isusu stalo do čovjeka te bi i samom čovjeku trebalo biti važno njegovo zdravlje. Vidimo iz evanđelja koliko je Isus htio pomoći čovjeku a i danas to želi tako što je ljudima dao spoznaju i znanje da shvate što je sve potrebno učiniti da bi organizam ispravno funkcionirao. Naglasio je da koliko je potrebno tjelesno zdravlje toliko je potrebno i duhovno. Čovjek je tek onda zdrav ako je ovo dvoje zdravo i funkcionira upravo onako kako treba. Ako zanemarimo tjelesnu hranu, organizam odmah slabi, nije ni za kakav posao. Isto tako, ako zanemarimo duhovnu hranu - molitvu, sakramente i sl., duhovni život u nama umire i postajemo nervozni i nije nam ni do čega. Da bismo mogli upravo tako raditi, Bog nam daje na raspolaganje liječnike kada su nam potrebni i svećenike da se hranimo duhovno. Ne zapustimo ni jedan ni drugi vid svog života i sigurna nam je sreća u rukama, istaknuli su predavači. Poslije predavanja uslijedila je kratka diskusija i druženje.

s. Iva B.

Obnovljena kapela na groblju u Odžacima

Kapela sv. Vendelina na katoličkom groblju u Odžacima onedavno izgleda kao "nova". Naime, udruženje Odžaćana u Njemačkoj - Moosburg, željelo je da se grobljanska kapela sačuva kao poseban spomenik na sve pokojne Odžaćane. Stoga je odlučilo u potpunosti obnoviti vanjštinu kapele. Sredstva za obnovu prikupili su sami bivši stanovnici Odžaka uz podršku karitativne ustanove "Renovabis". I tako je kapela sv. Vendelina dobila sasvim novo vanjsko ruho. Radove je izvela građevinska firma "Monolit-gradnja" iz Subotice, koja je ovaj posao uradila za vrlo kratko vrijeme, dobro i lijepo. U planu je također unutarne uređenje kapele.

Ovom prilikom zahvaljujem svima koji su na bilo koji način sudjelovali u ovom dobrom djelu.

Jakob Pfeifer, župnik

Totovo Selo

DUHOVNE VJEŽBE ZA BISKUPE

U pripravi za Uskrs biskupi Srbije i Crne Gore okupili su se u Biskupijskom pastoralnom centru Totovo Selo u Subotičkoj biskupiji na duhovnim vježbama, prvim za novu Biskupsku konferenciju, koje je od 16. do 18. ožujka predvodio predstojnik Teologije u Đakovu **dr. Nikola Dogan**, a tema je bila postsinodalna pobudnica Ivana Pavla II. o Crkvi u Europi.

Događanja u Subotičkoj biskupiji

DUHOVNE VJEŽBE ZA KARITASOVE DJELATNIKE

U Franjevačkoj kući za duhovne vježbe "Domus pacis" 19. i 20. ožujka održane su duhovne vježbe za djelatnike Caritasa iz Subotice i Zrenjanina. Vježbe su vodili o. **Amat Lotspeich**, franjevac iz Subotice, i vlč. **László Posa** župnik iz Bečeja.

Bila je ovo lijepa prigoda za razmjenu iskustva u karitativnom radu. Ovi su dani bili korisni za duhovne sadržaje, sv. misu, druženje i molitvu.

Hvala osoblju kuhinje i svima u kući, a napose predavačima koji su nas naučili obraćati se Bogu za snagu, izdržljivost, dalji rad.

Roza Mikulić

DAH JADRANA U SONTI

Članovi KPZH "Šokadija" iz Sonte i župnik **Željko Augustinov** ugostili su u ožujku župni pjevački zbor i "žudije" iz Vodica, Republika Hrvatska. Pred prepunom velikom dvoranom Doma kulture gosti su se predstavili Sončanima starim crkvenim napjevima, koji se izvode na Cvjetnicu, te na Veliki četvrtak i Veliki petak. Dah Jadrana donijela je klapa "Bunari",

koja je, s obzirom na korizmu, otpjevala samo jednu svjetovnu pjesmu. Skladna pjesma Dalmatinaca plijenila je srca nazočnih gledatelja, koji su goste nagradili burnim pljeskom. Kraj programa gledalište je dočekalo na nogama, pjevajući, skupa s izvođačima, pjesmu "Rajska Djevo". Tijekom

večeri vidjeli smo i "žudije", u originalnim, ručno rađenim odorama rimskih legionara. "Žudije" su čuvari Isusovog groba, a u Vodicama ova tradicija traje od 1912. godine. Gosti su u nedjelju sudjelovali na pjevanoj sv. misi, koju je slavio vlč. **Željko Augustinov**, a "žudije" su prikazale obredno padanje i bježanje prigodom uskrsnuća Isusova. Župnim pjevačkim zborom iz Vodica ravnala je sestra **Klara Pavlović**. "Gostovanje Vodičana", kako kaže župnik Augustinov, "bilo je pravo duhovno osvježanje za nas i mi se nadamo da ćemo i mi njima odnijeti našu tamburicu, ikavicu, našu šokačku dušu."

Ivan Andrašić

CCIT - Europski katolički komitet za pastoral Roma-Cigana

Godišnji susret Europskog katoličkog komiteta za pastoral Roma - Cigana ove godine je održan u Bardejovu u Slovačkoj od 12. do 14. ožujka 2004. Tema susreta je bila: "Uvjeti za što bolje komuniciranje". Sudjelovali su predstavnici iz 19 država Europe. Pokretači ovoga djela su bračni par **Eliza** i **Leon Tambour** iz Belgije. Ovaj komitet je sasvim ozbiljno prihvatio i Vatikan te na svakoj ovakvoj konferenciji sudjeluje i predstavnik Vatikana. Predstavnik Svete Stolice ove godine bio je kardinal

Stephen Fumio Hamao, predsjednik Papinskog vijeća za pastoral putujućih. To vijeće vodi brigu, međuostalim, i za pastoral Roma-Sinti-Cigana.

Našu zemlju, odnosno biskupiju zastupali su članovi ovoga Komiteta: župnik u Odžacima i Apatinu **Jakob Pfeifer** te s. **Terezija Loboda** iz Bogojeva.

Jakob Pfeifer

DAN STARIH I BOLESNIH U ŽUPI SV. ROKA

Dan starih i bolesnih osoba proslavljen je u župi sv. Roka na dan uskrsne ispovijedi, u petak 2. travnja. Poslijepodnevna ispovijed i misa bila je za njih. Misu je slavio župnik **preč. Andrija Anišić** koji se u svojoj propovijedi osvrnuo na Papinu poruku za Svjetski dan bolesnika. Također im je poručio da onda kad im je teško, kad imaju bolove, upru svoj pogled u Isusa na križu koji visi raširenih ruku i poručuje "ČOVJEČE, TOLIKO TE VOLIM, BEZ RAZLIKE JESI LI STAR, BOLES-TAN ILI MLAD". Naglasio je da svoje poteškoće svakoga dana

namijene za svoje ukućane, potrebe crkve ili za svoje osobne potrebe te ih nazvao "Anđelima župe", jer oni mole za potrebe župe, a na licima staraca zračila je radost. Poslije propovijedi uslijedila je podjela sakramenta Bolesničkog pomazanja, u čemu su župniku pomagala još dva svećenika. Ovo je bila prigoda da stari i bolesni ostanu kraće vrijeme i na zajedničkom druženju uz zakusku i kolače.

s. Iva B.

OBNOVLJEN KRIŽ OBITELJI LENDVAI NA BIKOVU

Na Bikovu je 25. ožujka 2004. godine obnovljen i blagoslovljen križ obitelji Lendvai. Križ je svojim sredstvima obnovila obitelj **Miška** i **Anastazije Lendvai**, a blagoslovio ga je, prigodnim obredom, župnik **preč. Julije Bašić**, uz sudjelovanje lijepog broja vjernika, iako po ne baš ugodnom vremenu.

Križ se nalazi u ataru koji vodi od "Lamić škole" prema "Kuckalovoj školi".

Prvi križ podigli su prije 180 godina **Ferenc Lendvai** i **Marija Jaramazović** a 1925. godine obnovili su ga **Ento Lendvai** i **Cilika Cvijin**.

I ovaj događaj lijepi je doprinos čašćenju Kristova križa u ovom korizmenom vremenu i vjerujemo da će se s njega razlije-gati Božji blagoslov nad plodnom bačkom ravnicom i nad obiteljima koje žive u tom kraju.

Blaženka Piuković

BIO SAM U SVETOJ ZEMLJI

U organizaciji Opera Romana, u trajanju od 8. do 15. ožujka ove godine pitomci su Hrvatskog papinskog zavoda "Sv. Jeronima" u Rimu posjetili Svetu Zemlju. Bila je to uobičajena praksa ovog Zavoda, jer se svake šeste godine organizira ovakvo hodočašće.

Postavljam sebi pitanje: Mogu li se opisati i drugima prenijeti snažni dojmovi koje Sveta Zemlja ostavlja na svakoga koji ju posjeti? To je gotovo nemoguće! Pođite, vidite i doživite! No, pošto je to mnogima teško priuštiti (kao što bi i meni to bilo da nije Zavod Sv. Jeronima priuštio svojim pitomcima), zamoljen sam opisati te dojmove. Ne može se izdvojiti mjesto koje je snažnije djelovalo na čovjeka.

Ovo je hodočašće započelo u Nazaretu, tamo gdje je "u punini vremena" sve i počelo. Prekrasna bazilika Navještenja čuva mjesto Gospine spilje-sobe u kojoj se navještaj i dogodio. U blizini, tek nekoliko metara dalje, nalazi se i mjesto gdje je živio sv. Josip. Bio je on, gotovo, susjed ove Službenice Gospodnje, pa se čini da je anđelov pohod Marijinu domu i njega zasjenio.

Ain Karim, mjesto stanovanja Gospine rođakinje Elizabete i muža joj Zaharije, dočarava onodobne događaje i mjesto rođenja Ivana Krstitelja, 6. mjeseci starijeg Isusovog rođaka.

Betlehem, mjesto Isusova rođenja, u koje niti autobusom nije brzo stići, kazuje nam da Josipu i Mariji nije bilo lagano stići u toj gradić koji nipošto nije najmanji u kneževstvima Judinim. Tu su

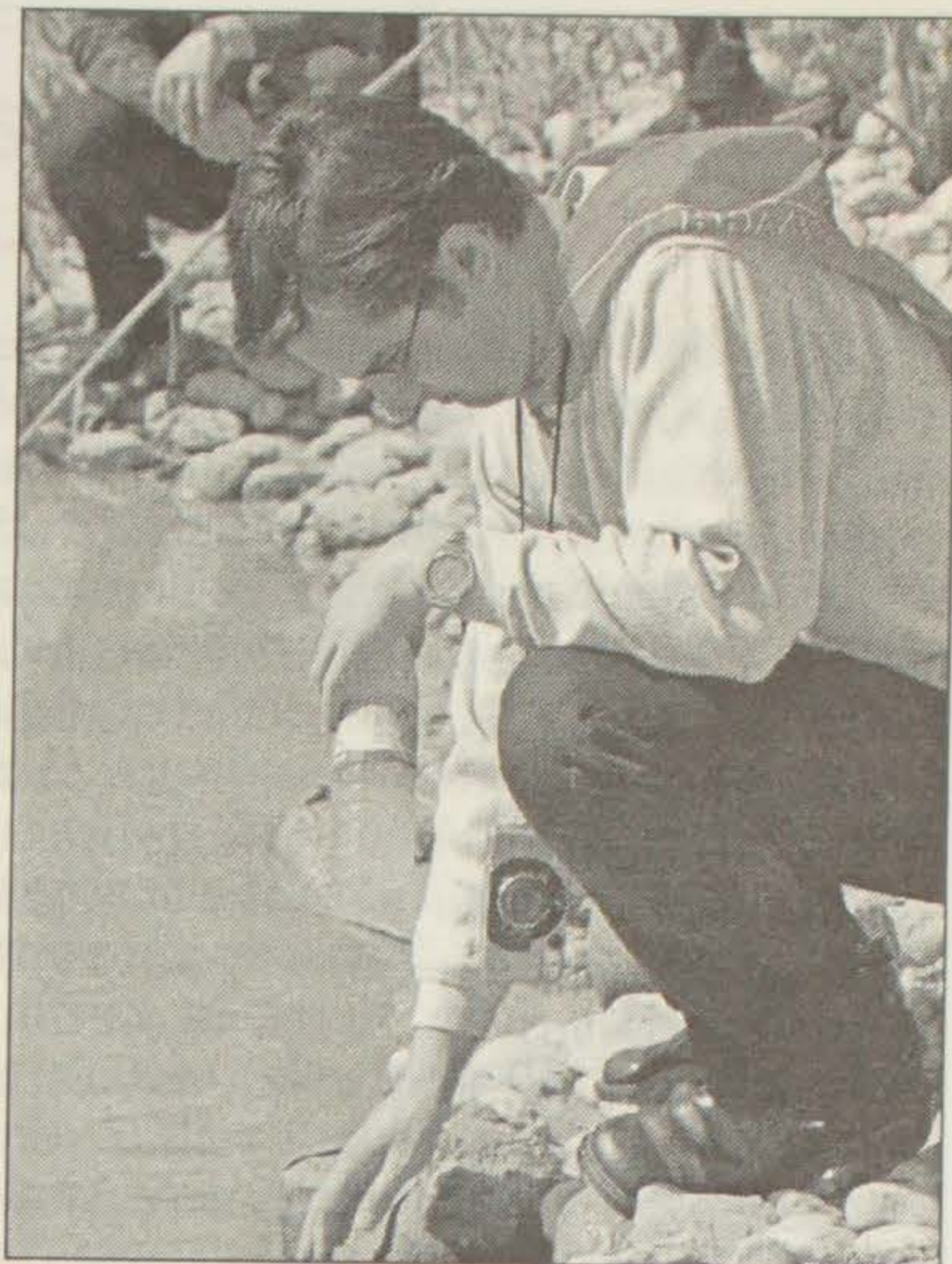
i pastirska polja, špilje i mjesto navještenja pastirima da se baš u njihovoj štali rodio Spasitelj. Ono što je potpisniku ovih redaka postalo jasnije tek ovim posjetom jest to da se u ono vrijeme spiljaštalice, nije u mnogome razlikovala od mjesta stanovanja, te gotovo da se Svetim Roditeljima i nije bilo teško priviknuti na taj "porodiljski dom".

Posjet rijeci Jordan, mjestu Kristova krštenja, zbog ratnih prilika nije dostupan. Obale ove rijeke su minirane. No, zahvaljujući ugledu voditelja hodočašća, pod vojnom pratnjom bio nam je omogućen posjet i ovome svetom mjestu. Iako ambijent čovjekove misli upućuje na razmišljanje o ratu, te sama mutna i prljava rijeka žele ukloniti misli od razmišljanja da od tog događaja Krist započinje svoje javno djelovanje. Doticaj rijeke i Božja milost sve rješavaju.

Kana Galilejska ponosno čuva mjesto Isusovog prvog čuda učinjenog na svadbi. Kako doći u Kanu Galilejsku a ne probati vino? Nije to ono koje je Isus od vode učinio, ali okus i današnjeg vina razveseljava srce čovječje!

Brdo Tabor nosi na sebi mjesto Isusovog preobraženja. Tu je Otac potvrdio da je Isus Njegov ljubljani Sin.

Galilejsko, Genezaretsko ili Tiberijsko jezero, svejedno kako ga nazvali, govori o jednom te istom. No, upravo su tim jezerom plovili apostoli, to je jezero Krist umirio u oluji i tim je jezerom Isus hodao, a i Petar dok nije posumnjao. Ovo jezero iznenađuje svojom veličinom (21 km širine), te je sada

lakše shvatiti apostole kako im je bilo "momački" veslati kada im je Isus rekao da se prebace prijeko, a uz to su imali i protivni vjetar! Odmah uz jezero nalazi se i Petrov Kafarnaum, brdo blaženstava, mjesto umnažanja kruha i ribica, te mjesto Petrova primata među apostolima. Kafarnaum je danas razrušen, ali snažno predočava ondašnji način življenja.

U korizmeno je vrijeme lakše doživjeti događaje koji su se dogodili u Jeruzalemu. Tu je dvorana posljednje večere koja šalje svijetu poruku blagovanja Kristova Tijela i Krvi. Getsemanij, maslini vrt i mjesto okupljanja apostola s Isusom, okuplja i današnje Kristove sljedbenike. Bazilika groba nosi pod svojim krovom i Kalvariju, ali i sam grob kojega je Josip iz Arimateje rado darovao da bude Isusovo mjesto pokopa. Blizina ovih mjesta ne ostavljaju čovjeka ravnodušna! Tu je Božanska ljubav položila ispit, tu se lila Kristova krv, tu nas je Krist ljubio do kraja! Mjesto uznesenja gotovo da mami suze, jer nas je ondje Krist napustio. No, bolje je za nas da je On otišao, jer nam je poslat Duh Sveti koji nam priziva u pamet sve događaje koji su se dogodili u tim krajevima.

Posjet Svetoj Zemlji nije nužan za spasenje, ali snažan dojam ostavlja na čovjeka. Nakon posjeta tim krajevima, evanđelje se drugačije čita, snažnije doživljava, jasnije razumije. Posjet je to koji će uvijek čovjeka prizivati da se sjeti tih mjesta gdje su se ti događaji odigravali. Ako baš hoćete, ovim se posjetom bolje proživljava Gibsonov film "Pasija"!

Euharistijsko slavlje u crkvi Kristova groba u Jeruzalemu

Marinko Statić

KATOLIČKI BISKUPI SCG ZAHTIJEVAJU PREKID NASILJA

Katolički biskupi Srbije i Crne Gore, pogođeni viješću o nasilju i teškim sukobima na Kosovu, kao i u Beogradu, Nišu, Novom Sadu i ostalim područjima u zemlji, izrazili su "duboko žaljenje zbog svakog nasilno oduzetog života, zbog svake rane i nanijetog bola" te obiteljima "poginulih, nastradalih i protjeranih" izrazili svoje kršćansko suosjećanje. U priopćenju BK SiCG upućenom 18. ožujka s plenarnog zasjedanja u Totovu Selu osobito se ističe suosjećanje sa Srpskom pravoslavnom crkvom i Islamskom vjerskom zajednicom zbog "rušenja i paljenja vjerskih svetinja, to jest crkava i džamija". Rušenje i paljenje simbola vjere, mjesta molitve i znakova neprolaznih vrijednosti civilizacije ljubavi "predstavlja čin koji zaslužuje oštru osudu i žaljenje, jer ruši civilizaciju, a pogotovo mogućnost suživota i uzajamnog poštovanja".

Biskupi su pozvali vlasti "da učine sve što je u njihovoj moći da se takvi prizori više nikada ne ponove" i zahtijevaju "da se učini sve i da se pronađu i iscijele korijeni i uzroci takvoga ponašanja koje ne vodi u mir i život, nego u sukob i smrt". Poručuju kako "pravda i prirodno pravo, Bog i božansko pravo zahtijevaju da se ovog trenutka smiri jezik strasti, a progovori jezik pravde, mira i djelatnog govora civilizacije i ljubavi. Mržnja ne smije pobjeđivati!".

Ako se ne spriječe nosioci takvih djela "opasnost prijeti čitavoj našoj zemlji i ljudima koji žele pravdu i mir", upozoravaju biskupi i s papom **Ivanom Pavlom II.** ponavljaju: Nasiljem se problemi ne rješavaju i ne postiže se željeni mir!

"Oni koji rade protiv općeg dobra morat će odgovarati pred Pravdom i Istinom, pred Bogom i zakonitom vlašću, jer red i pravda predstavljaju temelje mira", ističe se u priopćenju članova Biskupske konferencije Srbije i Crne Gore, koji mole za mir u domovini i nastaviti će "propovijedati i svjedočiti civilizaciju života, mira i ljubavi, a ne mržnje, osvete i rata".

I BISKUPI BOSNE I HERCEGOVINE UPUTILI APTEL ZA MIR NA KOSOVU I U SRBIJI

U Biskupskom ordinarijatu u Mostaru održano je 17. i 18. ožujka 30. redovito zasjedanje Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.

Čuvši u tijeku zasjedanja za ponovno izbijanje oružanih sukoba na Kosovu, biskupi su uputili apel svima onima koji mogu učinkovito spriječiti krvoproliće i daljnje širenje nasilja, da to i učine. Izražavaju pogođenim obiteljima i zajednicama svoju solidarnost moleći Boga za duše poginulih i za utjehu unesrećenima.

/IKA-KTA/

UMRO STOGODIŠNJI BISKUP JOAKIM SEGEDI

Okrijepljen svetim sakramentima u subotu 20. ožujka u 11 sati u zagrebačkoj Klinici Rebro umro je u 100. godini života, 77. godini svećeništva i 41. godini biskupske službe umirovljeni pomoćni vladika križevački **Joakim Segedi**.

Umirovljeni pomoćni vladika križevački Joakim Segedi rođen je 27. listopada 1904. u Ruskom Krsturu. Za svećenika je zaređen 5. rujna 1927. u rodnom mjestu. Obnašao je dužnosti duhovnika sjemeništa, generalnog vikara Bačke apostolske administrature za katolike istočnoslavenskog obreda, vikara Bačkog vikarijata, apostolskog protonotara. Biskupom je imenovan 24. veljače 1963., a za vladiku je zaređen u Rimu u bazilici Sv. Petra 28. srpnja 1963. Umirovljen je 21. svibnja 1983. godine.

Katolička crkva u Hrvatskoj oprostila se od umirovljenoga križevačkog pomoćnog biskupa Joakima Segedija u srijedu 24. ožujka u grkokatoličkoj katedrali Svete Trojice u Križevcima. Svečanu arhijerejsku liturgiju predvodio je križevački biskup **Slavomir Miklovič** uz sudjelovanje zagrebačkog nadbiskupa kardinala **Josipa Bozanića**, apostolskog nuncija u Hrvatskoj nadbiskupa **Francisca-Javiera Lozana**, umirovljenoga zadarskog nadbiskupa **Marijana Oblaka** i biskupa: varaždinskog **Marka Culeja**, vojnog **Jurja Jezerinca**, požeškog **Antuna Škvorčevića**, pomoćnoga zagrebačkog **Josipa Mrzljaka**, pomoćnoga đakovačkog i srijemskog **Đure Hranića**, tridesetak svećenika istočnog i zapadnog obreda, redovnica, rodbine i prijatelja pokojnog vladike, te križevačkih vjernika. Na liturgijskom prostoru ispred ikonostasa riječi zahvalnosti i oprostaja uz odar izgovorio je biskup Miklovič. Prikazao je ukratko životni put vladike Segedija, istaknuvši njegove ljudske, svećeničke i biskupske odlike. "Osobno je, i kao župnik i kasnije kao biskup, živio krajnje jednostavno i skromno. Sveta liturgija bila je središnji čin svakoga njegovog dana", rekao je. Posebno je istaknuo njegovu pastoralnu skrb za grkokatolike u Mađarskoj i Slovačkoj u doba krutoga komunističkog režima, koji nije dopuštao uspostavu redovite crkvene hijerarhije. Zaželio je na kraju da se vladici Segediju ostvare riječi koje je uzeo za geslo svoga biskupskog grba: "Hristos moja sila - Krist moja snaga!".

Nuncij Lozano obznanio je da je papa Ivan Pavao II. udijelio umirovljenome pomoćnom križevačkom vladiki Joakimu Segediju osobni naslov nadbiskupa 17. ožujka. Ta je vijest priopćena u Vatikanu u srijedu 24. ožujka zajedno s viješću o biskupovoj smrti. Nuncij je potom pročitao Papinu poruku biskupu Mikloviču, koju je potpisao državni tajnik Svete Stolice kardinal **Angelo Sodano**. U njoj Sveti Otac očituje duboko suosjećanje u žalosti koja je pogodila Križevačku biskupiju smrću biskupa Segedija.

Kardinal Bozanić izrazio je sućut u ime Hrvatsko-slavonske metropolije i Hrvatske biskupske konferencije. On je podsjetio da je vladika Segedi kao koncilski otac sudjelovao u radu II. vatikanskog koncila. Spomenuo je također da je u BKJ bio član Liturgijske komisije te potpredsjednik Vijeća za sjemeništa. Podsjetio je da je 1981. godine, nakon smrti **mons. Gabrijela Bukatka**, kojemu je bio pomoćni vladika, imenovan apostolskim administratorom Križevačke eparhije i tu je službu obnašao do 1983. godine, a umirovljen je 1984. u 80. godini života.

Biskup Segedi pokopan je u katedrali u svom rodnom mjestu, 27. ožujka uz sudjelovanje petdesetak biskupa, brojnih svećenika, redovnika i redovnica te mnoštva vjernika. Pogrebne obrede predvodio je križevački vladika **Slavomir Miklovič**.

/IKA/

Foto: GK - snimio: S. Bunjevac

Devetnica sv. Josipu u Pančevu

Kao i prethodnih godina, ovu devetnicu vjernici su molili u dvije skupine, na mađarskom i na hrvatskom jeziku. Tijekom devet dana svakodnevno su razmatrali dijelove iz životopisa sv. Josipa, molili litanije, molitve za crkvu, kronicu, za duše u čistilištu.

Na sam blagdan sv. Josipa slavljene su dvije svete mise. Obje mise predvodio je župnik **Mihaly Erős**. U svojim propovijedima on je istaknuo da nigdje u Svetom pismu ne nalazimo niti jednu riječ koju je izrekao sv. Josip, već se uvijek govori samo o tome da je bez pogovora slušao i vršio volju Očevu. A upravo je ovo bio cilj ove devetnice - da naučimo poput sv. Josipa osluhnuti što nam to naš Otac govori, izvršiti što od nas traži, jer On ipak zna što je za nas najbolje.

Nenad Ješić

Korizma u Pančevu

Korizmeno vrijeme je period kada se i mi u našoj župi poput proljeća "budimo", te se nastojimo duhovno i tjelesno pročistiti za Vazmeno vrijeme. Utorkom i petkom molimo Križni put. Vrijeme je to u kojem više nego inače pomažemo onima koji su u potrebi, razvijajući tako u sebi osjećaj ljubavi prema svome bližnjemu. Mladi iz župe, u suradnji s mladima iz Reformirane crkve, te predstavnicima Caritasa "Ambrosiana" iz Milana, organizirali su niz sastanaka na temu "Svatko je jedan svijet - Otvorimo oči". Do sada su održana dva sastanka, 14. i 28. ožujka, s podnaslovom "Život s druge točke gledišta". Oni su pokušali predstaviti svijet djece s posebnim potrebama. Željeli su da ih bolje upoznamo, shvatimo njihove potrebe i želje, kako bismo se mogli suočiti s takvom situacijom u našem gradu.

Nenad Ješić

SUSRET VJEROUČITELJA U PETROVARADINU

Stručni susret vjeroučitelja Đakovačke i Srijemske biskupije održan je 20. ožujka na poziv povjerenika za školski vjeronauk, **Blaža Zmaića**, župnika u Irigu, i pomoćnog biskupa i generalnog vikara za Srijem **mons. Đure Gašparovića**, u Godini svetih srijemskih mučenika (304-2004).

Na području Srijema djeluje 11 svećenika-vjeroučitelja i 6 laika. Na ovom su susretu bili svećenici: **T. Kovačić**, **I. Živković**, **B. Petrović**, **D. Kalmar**, **M. Loš**, **J. Duspara**, **B. Zmajić** te **mons. Đuro Gašparović**, a od laika: **M. Vereš** i **prof. Z. Činčak** (Ruma), **A. Čačić** (Golubinci), **prof. D. Deman** (Petrovaradin) i **J. Čurčić** (Šid) kao novi kandidat.

Teme susreta su bile: Lik vjeroučitelja, Upute za vjeroučitelje Đakovačke i Srijemske biskupije, Formacija suradnika u župnoj katehezi. Razgovaralo se o svakoj temi, a sudionici su iznosili svoja iskustva i probleme. Povjerenik je prisutne upoznao s novinama od kako je došao novi ministar vjera, u kojima se ističe da je vjeronauk stožer odgojnog procesa obrazovanja u Srbiji (s alternativom građanskog, što i on treba postati!), jer svi drugi predmeti obrazuju a vjeronauk odgaja.

f.f.

"NA KOKICAMA..."

U dvorani župe sv. Roka u Subotici Etnografski odjel Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" okupio je u ponedjeljak 19. ožujka "na kokice" sve one "reduše" koje su u proteklih sedam godina pekle i izlagale božićnjake. "U prijatnom druženju žene su se prisjetile proteklih izložbi gledanjem fotografija, knjige utisaka i video kasete s izložbi a svoju ljubav prema čuvanju ove lijepe tradicije žele prenijeti i na mlade generacije", rekao je **Grgo Kujundžić**, pročelnik Etnografskog odjela. Žene su iznad "katlanke pucale kokice" s kojima su se svi u slast počastili i tako oživjeli nekadašnji običaj druženja u korizmi.

/Zv/

BLAGOSLOVLJEN KAMEN TEMELJAC ZA NOVU ŠKOLU

U Totovom Selu, 20. ožujka 2004. godine subotički biskup **dr. Ivan Péntzes** blagoslovio je kamen temeljac nove crkvene osnovne škole u Totovom Selu. Tom svečanom činu prethodio je prigodan kulturno-umjetnički program. Ovom slavlju nazočili su mnogi uglednici crkvenog, kulturnog te društveno-političkog života. Osim biskupa Péntzesa bio je prisutan **mons. Jenő Tietze**, generalni vikar Zrenjaninske biskupije, **Árpád Dolinszky**, superintendant Evangeličke crkve, **dr. Géza Zapletan**, dekan Kanjiškog dekanata, **Jenő Utas**, domaći župnik, **Tibor Dobó**, urednik katoličkog tjednika "Hírvívő", **Slavko Večerin**, tajnik biskupije i drugi. Svojom nazočnošću počastili su ovaj značajni događaj u ime Vlade R. Mađarske **Vilmos Szábo** i **József Balint Pataki** te **dr. János Huszár**, generalni konzul R. Mađarske u Subotici kao i predstavnici mjesnih vlasti.

Projekt ove škole podržali su SO Kanjiža, Mjesna zajednica Totovog Sela te Rimokatolička crkvena općina u Totovom Selu zajedno sa zajednicom mladih ove župe.

Predviđeno je da prva tri razreda u novoj školi pohađaju samo domaća djeca, kao i dosada a od 4 do 9 razreda bi bila crkvena škola u koju bi dolazila djeca iz Vojvodine. Uz školu gradit će se i kolegij u kojem će moći stanovati i imati potpuno opskrbu 180 đaka. Predviđeno je da ova škola bude ujedno i svojevrsni temeljni vez ove ustanove s "Paulinumom" i "Elitnom gimnazijom".

Predviđa se da radovi budu završeni do 1. rujna 2006. godine.

/prema: Hírvívő/

OTVORENA USKRŠNJA IZLOŽBA u Galeriji dr. Vinko Perčić

Ovogodišnja uskršnja izložba otvorena je 30. ožujka u Galeriji dr. Vinko Perčić. Nakon prigodnih recitacija **Jovane Vojnić** i **Filipa Čelikovića**, o izložbi je govorila **Jozefina Skenderović** u ime organizatora, HKC "Bunjevačko kolo" i HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta. Izložbu je otvorio vrsni poznavalac narodnih običaja **Alojzije Stantić**.

Izložba se može pogledati do 8. travnja. */Zv/*

Druga obljetnica smrti kardinala Franje Kuharića

U Zagrebu je u katedrali 11. ožujka služena misa zadušnica za pokojnog kardinala **Franju Kuharića** povodom druge obljetnice njegovog prelaska u vječnost. Misno slavlje s pomoćnim biskupima i 150 svećenika predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal **Josip Bozanić**. On se u svojoj prigodnoj propovijedi osvrnuo na život i djelo pokojnog Kuharića. Ujedno je kardinal Bozanić otvoreno upozorio na najnovije napise u tisku koji se odnose na pobačaj, a povod je bilo prikazivanje filma "Nijemi krik" u nekim srednjim školama. Bozanić je rekao da je uništavanje ljudskog života nešto strašno i prijeteće, uvijek izražava vrhunac moralnog pada, povredu Boga živoga, branitelja svih njegovih stvorenja, a osobito slabih i nemoćnih.

U Zagrebu je povodom druge obljetnice smrti kardinala Kuharića bilo i predstavljanje dviju knjiga koje su posvećene Kuharićevom putovanju po hrvatskim katoličkim misijama po Australiji, Novom Zelandu i Južnoj Americi. /IKA/

Poginula novinarka Ivanka Bubalo

U prometnoj nesreći dana 21. ožujka, vraćajući se sa seminara iz Zagreba u Slavonski Brod, smrtno je stradala novinarka **Ivanka Bubalo**. Pokojnica Ivanka podrijetlom je iz Bosanske Posavine, a živjela je i djelovala u Slavanskom Bodu. Krhka izgleda i velika duha Ivanka je neumorno surađivala u mnogim katoličkim glasilima. Ivanka se preselila u vječnost u svojoj četrdeset prvoj godini života i bila je uzorna kršćanska majka troje djece. Pokopana je nakon dva dana u gradskom groblju u Slavanskom brodu. /IKA/

Osuda terorističkih napada

Svjedoci smo da je Španjolska posljednjih mjesec dana proživljavala pravu dramu kada je u Madridu stradalo više stotina osoba od kojih je prema prvim izvješćima poginulo oko dvjesto osoba. Ovaj teroristički napad pokazao je svu surovost do koje može doći kada je osoba zatrovana mržnjom. Prvih dana mjeseca travnja policija je došla do glavnih inicijatora ovih napada. Crkva u cijelom svijetu suosjećala je sa žrtvama nastradalih, osobito sa njihovim obiteljima. Papa je u svojoj poruci izjavio da je terorizam uvreda Boga i povreda temeljnih ljudskih prava na život. Na misi zadušnici koja je služena u madridskoj katedrali bilo je više desetina biskupa, kao i najviši predstavnici

državnih vlasti. Cijeli svijet se tih dana ujedinio sa španjolskim narodom koji je proživljavao tešku tragediju i posljedice terorističkih napada. U početku se sumnjalo da je ovaj napad djelo ETA-e, ali su se obistinila očekivanja da bi iza svega mogla stajati neka druga organizacija koja je povezana s Al Kaidom. /IKA/

Dokument o katoličkoj liturgiji

Na Veliki četvrtak 8. travnja svečano je objavljen novi dokument Svete Stolice o katoličkoj liturgiji. Ovaj dokument upozorava na neke nove naglaske u liturgiji koji su nastali nakon Drugog vatikanskog koncila. Tako se želi ovim načinom liturgiji dati njezin pravi smisao koji joj pripada u javnom čašćenju Boga. /IKA/

Umro najstariji kardinal

U Beču je u 99. godini života 13. ožujka preminuo kardinal **Franz Koenig**. Njegovo tijelo pokopano je u bečkoj prvostolnici 27. ožujka. Obred ukopa predvodio je Papin delegat kardinal **Joseph Ratzinger**, pročelnik Kongregacije za nauk vjere i dekan Kardinalskog kolegija. Na misi je propovijedao Koenigov nasljednik kardinal **Christoph Schonborn**.

Na ukopu kardinala Koeniga bili su najviši državni predstavnici. Oni su u svojim izjavama rekli da je pokojni kardinal bio "savjest Austrije. Pokojnog kardinala u zbor kardinala imenovao je još papa Ivan XXIII. 1958. godine. Pokojni kardinal doživio je 1960. godine teški saobraćajni udes na putu u Zagreb kada je bio imenovan kao izaslanik na ukopu kardinalu Stepincu. Pokojni kardinal Koenig posebno se isticao kao osoba dijaloga i široke kulture. Na čelu bečke nadbiskupije bio je puna tri desetljeća i za to vrijeme obnovio je Crkvu u svojoj nadbiskupiji i u cijeloj državi. Dao je svoj veliki doprinos u II. vatikanskom koncilu gdje se zalagao za dijalog s nekršćanima i osnivač je ekumenske zaklade "Pro Oriente". /IKA/

Blagoslov novog svećeničkog doma

U Zagrebu je na Kaptolu 8 smješten novi svećenički dom za svećenike Zagrebačke nadbiskupije. Blagoslov ove nove zgrade imao je kardinal **Josip Bozanić** 22. ožujka. Novi dom posvećen je sv. Josipu. Najviše zasluga za gradnju ovog doma ima sadašnji zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, koji je uspio u nekoliko godina naći dobru lokaciju za izgradnju novog doma kako bi svećenici bili što bliže bogosloviji, katedrali i nadbiskupiji. O značenju ovog doma govorili su pomoćni zagrebački biskup Josip

Mrzljak, generalni vikar **Vladimir Stanković**, te **Juraj Jernei** i **Mijo Gabrić**. Dom je sagrađen sredstvima Hrvata iz inozemstva kao i sredstvima nadbiskupije. U domu su pored apartmana za svećenike i apartmani za redovnice i njegovateljice. Dom se prostire na blizu 5.000 četvornih metara i opremljen je najnovijom potrebnom medicinskom opremom. /IKA/

Hrvatski karmel u Sofiji

U bivšoj nuncijaturi Svete Stolice u Sofiji je u subotu 27. ožujka uspostavljena samostanska zajednica Hrvatske karmelske provincije sv. Josipa. U ime vrhovne uprave reda iz Rima dekret o uspostavi samostana pročitao je provincijal Hrvatske karmelske provincije sv. Josipa **dr. o. Jakov Mamić**. Novootvoreni samostan posvećen je sv. Josipu, a služit će za oba obreda: istočni i latinski. Tako će samostan primati zvanja oba obreda. Dužnost poglavara u samostanu obnašat će **o. Srećko Rimac**, a njegov zamjenik je **o. Tadej Perica**. /GK/

Biblija prevedena na 2.355 svjetskih jezika

Njemačko evangeličko biblijsko društvo iz Stuttgarta objavilo je početkom ožujka mjeseca da je do danas Biblija prevedena na ukupno 2.355 svjetska jezika. Samo protekle godine Biblija je prevedena na još 52 svjetska jezika. Tako se potvrđuje istina da je Biblija i dalje knjiga koja se najviše prevodi na jezike naroda. /IKA/

Blagoslov sjemeništa "Redemptoris Mater" u Puli

Novi dio Biskupskog sjemeništa "Redemptoris Mater" u Puli 26. ožujka svečano je blagoslovio predsjednik Hrvatske biskupske konferencije kardinal **Josip Bozanić**. S njime su u misi sudjelovala još desetorica biskupa i predstavnici mnogih biskupija sa teritorija bivše Jugoslavije, kao i mnogi drugi uzvanici. Na ovom slavlju bili su visoki predstavnici državnih vlasti Republike Hrvatske, a domaćini ovog slavlja bili su Neokatekumeni za Hrvatsku. Ovo slavlje imalo je i ekumenski značaj jer je u slavlju sudjelovao i šabačko-valjevski episkop **Lavrentije**.

Ovo sjemenište danas broji preko trideset bogoslova iz deset zemalja. Zgrada sjemeništa je suvremeno uređena i prikladna za život bogoslova, poglavara i pomoćnog osoblja. /GK/

Vijesti priredio:

Franjo Ivanković

Uređuje: Vesna Huska

ŠTO JE DIJETE?

Dijete je sazdano od samih osjeta. Njegove ga oči, ruke, uši, jezik, grlo tjeraju da silno želi gledati, dodirivati, slušati, govoriti, kušati. Opčinjeno lijepim bojama, zvukovima, šumovima, trijesak (od kojeg nás starije zaboli glava) sluša kao divnu glazbu. Često zapitkuje: Zašto ovo? Zašto tako? Dobar vjeroučitelj mora računati s tom silnom osjetljivošću i mora se prije svega obraćati osjetima djeteta - pokazati mu religijske predmete da ih dijete može dirati, lijepe slike, učiti ga lijepim pjesmama, potpomagati radoznalost dopuštajući djetetu da zapitkuje, itd.

Dijete je sam pokret i sama igra. Ako je mirno, ako se ponaša kao kip, treba se bojati nije li bolesno, jer zdravo dijete osjeća nesavladivu potrebu da se kreće, giba. Tokom vjeronauka treba pokrenuti dječju pokretnu snagu: mudro i raznoliko poticati djecu da budu u pokretu i to staviti u službu katehizacije (igra s Deset zapovijedi, sa Sedam sakramenata, sa Sedam darova Duha Svetoga... - svako dijete je jedna Zapovijed ili jedan Sakrament, pa to izražava riječima i pokretima; vježbanje kako se daje sakrament krsta, potvrde; dramatiziranje kojeg prizora iz Evanđelja, pozivanje djece da ustanu na molitvu, pjesmu i sl.). Jedino što dijete zaista čini s punim zalaganjem, jest igra. U igru ulazi sa svom dušom, mnogo ozbiljnije nego što mi stariji pristupamo ozbiljnim poslovima. Zašto bi bilo zabranjeno jednom satu vjeronauka dati izgled igre ako to djecu privlači?

Dijete je samo srce i osjećaj. Često se smije i često plače. Ima toliko malih radosti i malih boli, srce tako osjetljivo, s neodoljivom potrebom da bude voljeno, zbog čega vjeroučitelj mora paziti da ne povrijedi dječje osjećaje: s djecom nema mjesta ironiji, ukor i kazna su mogućí, ali samo ako djeca shvate da je to iz ljubavi, za njihovo dobro i da nam je neugodno i teško kažnjavati ih i koriti. Biskup Dupanloup je govorio vjeroučiteljima: "Budite očevi i majke."

Dijete je sama fantazija. Živahni prizori ga se silno doimlju, potiču na oponašanje, često i zavode tako da ne razlikuje što se zaista dogodilo, a što je ono sebi uobrazilo. Važno je davati im dobre dojmove, a čuvati ih od zlih, držati ih daleko od stravičnih i nemoralnih prizora, ne pripovijedati im strašne priče o javljanju duhova ili kako nekog odnosi đavao.

Dijete ima izvanredno pamćenje. Dijete nešto zapamti, neko vrijeme drži u pameti, zatim zaboravi, a poslije se

opet sjeća. Dječje pamćenje obično nije pouzdano, jer je povezano s maštom i izmišljanjem. Treba se često vraćati na osnovne pojmove katekizma, inače će ih djeca zaboraviti (ponavljati neumorno i tako da ne umara - govoriti isto na različite načine da djeluje kao novo). Teške misli valja povezati s nekim slikovitim događajem ili slikom - tako će lakše upamtiti, a prije nego se od djeteta traži neki vjerski obrazac naučiti naizust, treba ga dobro rastumačiti i uvjeriti se da su shvatili.

Dijete je samo povjerenje. "Rekla je mama, župnik, učitelj - dakle, istina je." Dijete lako povjeruje i u čudesne stvari, čudesa, u tajne. Treba toj povjerenosti odgovoriti poštujući uvijek istinu, nikad izmišljeno pripovijedati kao stvarno, nikad davati kao sigurno nešto sumnjivo, nikad ne pretjerivati u donošenju sudova ("Za laganje ćeš ići u pakao"), ne tumačiti samovoljno Božju volju i Božje zahvate u život. Vjeroučitelj treba djetetovo ogromno povjerenje u njega iskoristiti da u djetetu utvrdi povjerenje prema Crkvi i Bogu. Vjeroučenik se penje ovim trima stubama: vjeroučitelj, Crkva, Isus ("To je meni rekao vjeroučitelj, vjeroučitelja je to naučila Crkva, Crkvi je to rekao Isus").

Dijete teško zaključuje. Još sasvim uronjeno u osjete, s naporom i na kratko se uzdiže do apstraktnih misli. Dok ga se privodi razmišljanju, ne smije se žuriti, već učiti malo po malo i sve pratiti činjenicama, slikama i bojama.

Dijete ima slabašnu volju. Nestojano, hirovito, naviklo na brižnost od djetinjstva, sklono je sebe smatrati malim suncem, a sve druge satelitima - ono zapovijeda, drugi trebaju slušati i služiti mu. Na lijep način, ali odlučno treba ga stavljati na pravo mjesto - ne postigne li se to odmah na početku, malo je nade da će taj odgoj uspjeti.

Dijete je nešto veliko. Svijet se nikad nije toliko brinuo za djecu kao u naše vrijeme, ali vjeroučitelj treba ići još dalje: on u djetetu vidi Božje dijete, braću anđeosku. Bog će od svakog tražiti strogi račun o tome kako je postupao s djecom (Mt 18,5). **TKO NEMA TAKVA UVJERENJA I TKO PREMA DJECI NE OSJEĆA VRHUNARAVNO POŠTOVANJE, NIJE PRIKLADAN DA SE MEĐU DJECOM KREĆE: RISKIRAJE DA POKVARI BOŽJE DJELO.**

/Iz knjige Albina Lucianija (pape Ivana Pavla I.) "Katehetika u mrvicama"/

Poštovane kolege vjeroučitelji!

U jednoj gimnaziji koju sam nedavno posjetio, profesor književnosti dao je prije nekoliko mjeseci učenicima trećeg razreda za školsku zadaću kao temu jednu izreku Ch. Boudlaira: "Priroda je hram gdje mutne riječi slijeću". Najbolji je bio rad učenika M. R. Profesor ga je dao objaviti u njihovom školskom listu. Ondje sam ga gotovo slučajno zapazio i ovdje vam ga svima prenosim.

Ovaj rad sam uzeo kao temu za jedan sat vjeronauka s 3. i 4. razredom gimnazije gdje predajem vjeronauk. Dapače, dao sam učenicima zadaću da mu odgovore. Odgovori su bili zanimljivi. Uskoro ću ih proslijediti tome mladiću.

Ako možda netko od vaših učenika bude želio odgovoriti na ova "egzistencijalna pitanja", slobodno mi pošaljite njihove odgovore pa ću ih uputiti dotičnom mladiću i njegovu profesoru. Budući da je mladić bio veoma iskren i otvoren, smatram da mu treba s poštovanjem i ljubavlju odgovoriti na njegova egzistencijalna pitanja. (Za bolje razumijevanje ovoga teksta moram reći da mladić živi u jednom ambijentu gdje mu do sada nije bilo lako ni tražiti ni naći odgovore na ova njegova pitanja. Naime, škola koju pohađa, nažalost, nema ni etiku niti vjeronauk!)

Pozdrav svima,

o. Božidar Nagy

PRIRODA JE HRAM GDJE MUTNE RIJEČI SLIJEĆU! (Charles Boudlaire)

Da li su ljudi samo životinje? Postoji li ta razlika koju mi toliko ističemo? Da li je ljubav samo jedna od naredbi u našem isprogramiranom mozgu? Sve što možemo jest da se pitamo.

Ljubav je pokretač svega. Da li je ona samo sredstvo da se vrsta produži? Ako jest, onda nema razloga živjeti, jer smo ništa. Ako nije, a svi ljudi podsvjesno misle da nije, što ne mora ništa da znači zbog te naše subjektivnosti, onda postoji viši cilj svakog čovjeka. Ne samo da živi. Tada čovjek vidi više, na predmete gleda kao na simbole, a pomoću njih dolazi do suštine - odgovora na pitanje: zašto živjeti?

Ali tada dolazi novo pitanje. Da li smo zaista pronašli ono što tražimo? Da li je ta "istina" samo još jedna od komandi? Nitko nikad nije saznao. To me upućuje na zaključak da višeg cilja nema, da mi jesmo životinje.

Ipak, u ovo ne mogu potpuno vjerovati. Da li je to zato što se protiv takvog načina razmišljanja bori neka druga komanda? Najvjerojatnije.

U nama ipak postoji nada. Mnogi ovakva pitanja odbacuju i u svakodnevnicima čekaju smrt ne razmišljajući o njoj. Da li je ta nada božanska klika u nama koju treba njegovati, ili komanda? Postoji li svrha mutnih riječi? Postoji li u nama nešto više od želje za preživljavanjem? Pitanjima nikad kraja, a odgovora nema. Bojim se toga.

M. R., 3. razr. gimnazije

Piše: Stjepan Beretić

5. travnja

Sveti Vinko Ferrer

(* 1350 + 5. 04. 1419.)

- dominikanac srcem i životom ● svetac na strani protupape ●
- radostan odgojitelj ● uvjerljiv profesor ● ozbiljan pokornik ●
- sveti ispovjednik ● neumoran pomiratelj zavađenih ● vrhunski propovjednik ●
- zaštitnik krovopokrivača ● proizvođača crijepa i opeka ● šumskih radnika ●
- lijevača olova ● čuva od epilepsije ● od opsjednutosti ● od glavobolje ●
- čuva od nesreće ● od nečudorednog života ● zaštitnik je braka ●
- zaštitnik u poljoprivrednim nevoljama ●

Nadareni student i radostan odgojitelj

Rođen je 1350. godine, vjerojatno 23. siječnja u jednoj katalonskoj obitelji u Valenciji. Otac mu je bio bilježnik, mlađi brat **Bonifacije** general kartuzijskog reda. Godine 1367. stupio je **Vinko**, sa svojih 17 godina, u dominikanski red u svom rodnom gradu, gdje je započeo studij. Studij filozofije započeo je u Valenciji, teologiju i hebrejski jezik studirao je u Barceloni i Toulousi. Radovao se kad su mu poglavari povjerili službu učitelja novaka. U to je vrijeme napisao traktat o dominikanskoj duhovnosti. Po završetku studija i doktoratu predavao je najprije filozofiju, a onda i teologiju u stolnoj školi u Valenciji, a 1389. postao je generalnim propovjednikom svoje provincije i na dvoru španjolskog kralja **Ferdinanda I.**

Svetac uz protupape?

Jedno vrijeme, kad je 1378. godine izbio zapadni raskol, iz osobnog uvjerenja stajao je uz avinjonske protupape **Klementa VII**, da bi u Avignonu 1392. godine postao magistrom i pokorničarem, te od 1394. osobni ispovjednik protupape **Benedikta XIII**. Kad je na saboru u Konstazi, 1417. godine izabran papa **Martin V.**, Vinko je odustao od protupapa i stao na stranu rimskoga biskupa.

U bolesti osjetio zvanje

U izuzetno teškoj bolesti Vinko je doživio viđenje. Ukazao mu se Isus sa svetim **Franjom** i **Dominikom**. Isus ga je dotaknuo, ozdravio i poslao da svojim propovjedima mnoge privede vjeri. Vinko je od 1399. propovijedajući obilazio Španjolsku, gdje su se na njegove propovijedi obraćale na tisuće Maura, južnu Francusku, Savoju i sjevernu Italiju. Svojim propovjedima stekao je

veliku slavu. Na njegovim propovjedničkim putovima po Europi su ga pratili nebrojeni pokornici. **Johan Huizinga**, profesor Lajdenskog sveučilišta, u svojoj knjizi *Povijest srednjega vijeka* piše: "Kad bi dolazio dominikanac Vincencije Ferrer da održi propovijed, pošli bi mu, pjevajući hvalospjeve, iz svih gradova u susret narod, magistrat, i svećenstvo... Putovao je s brojnom pratnjom sljedbenika koji su svake večeri po zalasku sunca obilazili gradom u procesijama, trapeći se i pjevajući. Za sve je svoje pratitelje brižljivo pripremao hranu i konak... S njim je putovalo mnogo svećenika iz raznih redova da mu neprestano asistiraju pri ispovijedanju... Pratilo ga je i nekoliko bilježnika da vode zapisnik na mirovnim sudovima što ih je sveti propovjednik posvuda održavao. Magistrat španjolskog grada Orihuele izjavljuje u svom pismu... da je u njegovu gradu proveo 123 pomirbe, a od toga 67 u slučajevima umorstva. Gdje god je propovijedao svugdje je njega i

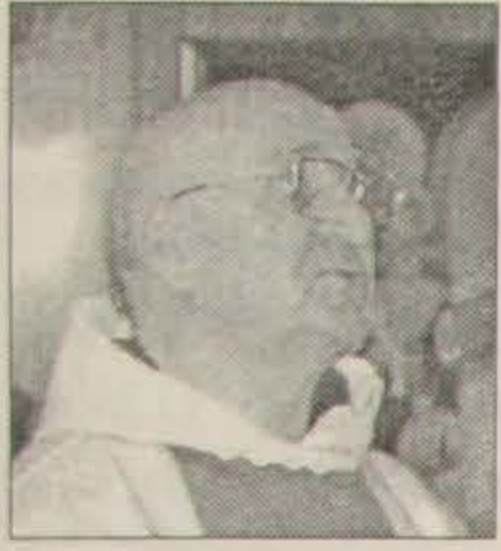
njegovu pratnju morala drvena ograda zaštićivati od navale mnoštva, koje mu je htjelo poljubiti ruku ili skute. Dok je propovijedao, sva je privreda mirovala. Rijetki su bili slučajevi da svoje slušatelje nije nagnao na plač, a kad je govorio o posljednjem sudu, o kaznama u paklu ili o Isusovim mukama, gorko bi se rasplakao zajedno sa svojim slušateljima, pa je morao propovijed prekidati... Pokajnici su pred svima prisutnima padali ničice i u suzama priznavali svoje teške grijehes..."

Stroga pokora Vinkova

Na čelu pokorničkih procesija nosio bi se križ, a Vinko je jahao na magarcu. Svaki bi dan započinjao svetom misom, a zatim bi slijedila pokornička propovijed. Govorio bi po tri sata. Takve su pokorničke procesije u Vinkovo vrijeme bile uobičajena pojava. Čitavo je desetljeće proveo na svojim propovjedničkim putovanjima. Propovijedao je strogu pokoru i pri tome zračio velikom uvjerenju, mnoge je ljude priveo iskrenom obraćenju. Prema svojim slušateljima je bio vrlo zahtjevan. Bio je uspješan, uvjerljiv i upravo fascinant i zato što je svojim životom stajao iza onoga što je propovijedao. Napose je provodio strog pokornički život. Svjetske je i crkvene časti ponizno odlučno odbijao. Nikada nije jeo mesa. Cijeli je život postio: radnim danom je kroz četrdeset godina jeo samo jedanput na dan. Spavao je na slami i lozi. Bio je poput Ivana Krstitelja. U propovjedima je posebno šibao lijenost. Dvadeset godina je proveo kao propovjednik. Za protužidovskih zbivanja u Španjolskoj stajao je na strani Židova. Posljednje godine života je proveo u Francuskoj propovijedajući po Normandiji i Bretagni, gdje je i umro u mjestu Vannes. Sahranjen je u tamošnjoj stolnoj crkvi, a 1458. je kanoniziran.

Čudesna zaštita svetoga Vinka Ferrera

Svojim zaštitnikom drže ga krovopokrivači, proizvođači crijepa i opeke, drvari i šumski radnici, lijevači olova. Zaštitnik je grada Valencije u Španjolskoj i Vannesa u Francuskoj. Oni koji pate od epilepsije, opsjednutosti i od glavobolje zazivaju ga u svojoj bolesti. Sveti Vinko je moćni zaštitnik u nesreći i nevolji. Čuva od nečudorednog života, pomaže u bračnim trzavicama, zavađene vodi pomirenju, zaštitnik je u poljoprivrednim nevoljama.

Piše: o. Ante Stantić, OCD

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI
O. GERARD TOMO STANTIĆ

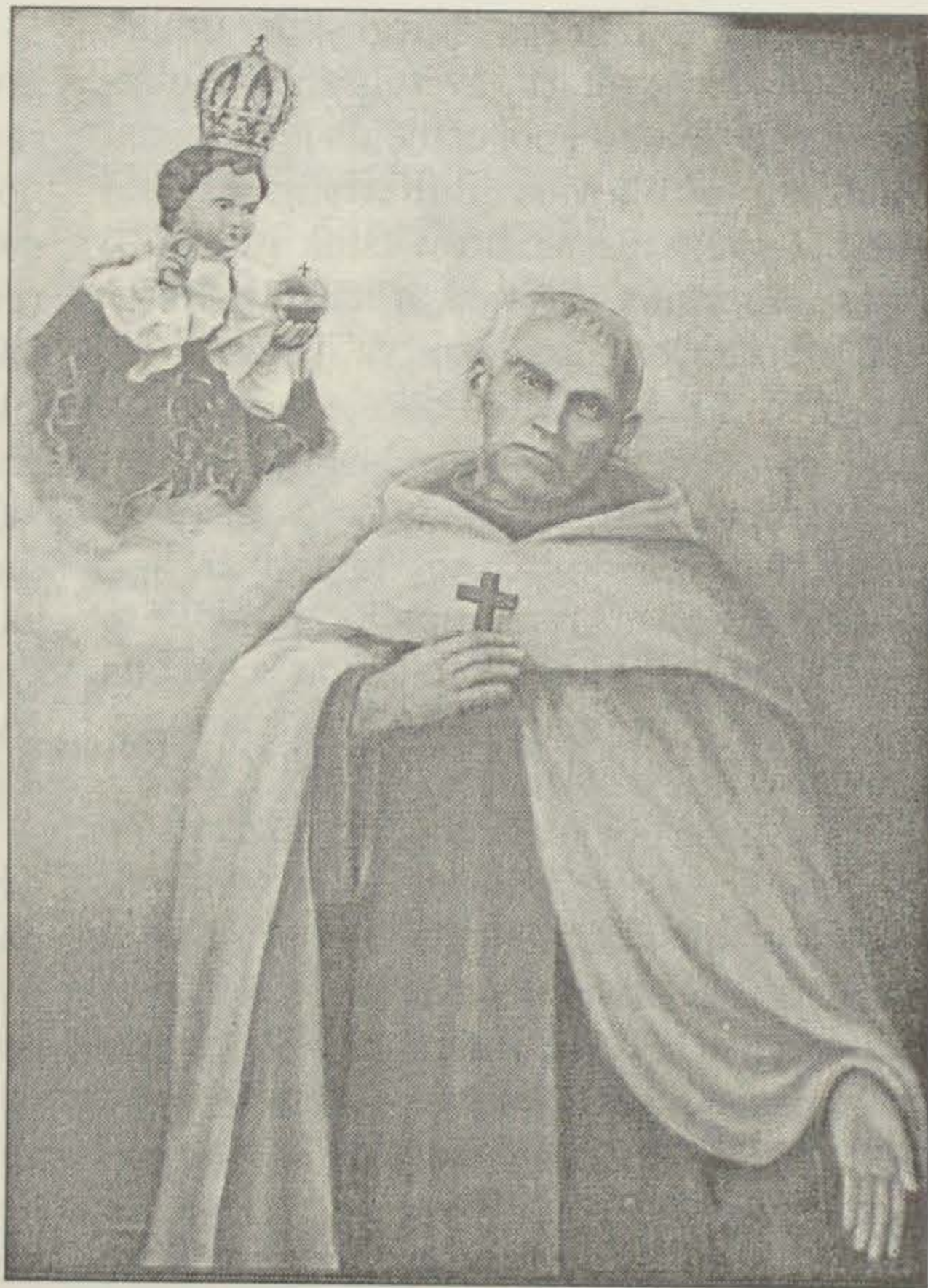
SU-UMIRATI S KRISTOM

Da bismo postigli u kršćanskom duhovnom životu "dječje stanje" i bili najveći u "kraljevstvu nebeskom", potrebno je "su-umrijeti s Isusom", ističe o. Gerard u sugestivnoj usporedbi, uzetoj s naših ravnih njiva: "Isuse, Ti si u nama mlado zeleno proljetno žito koje želi u nama rasti, kad nas ubijaju i muče onda u nama sazrijevaš kao na drvetu križa... Ti postaješ nama kolač, a mi Tebi." Kad ove riječi stavimo u kontekst našega vremena, u kojem su, kako ističe sv. Otac u poruci, djeca "duboko ranjena nasiljem odraslih, kao što je seksualno zlostavljanje, upućivanje na prostituciju, uključivanje u dostavljanje i uporabu droge, djeca prisiljena na rad ili unovačena za ratovanje...", onda uočavamo da, kako bismo se oduprli tom nasilju, treba znati su-umirati s Kristom - kao što pšenično zrno najprije istrune da bi ponovno izrastao život. Sv. Otac taj isti program predlaže navodeći riječi Svetoga pisma (Fil 2,8) i dodaje: "Samo vjera pomaže da prodremo u tako duboki ponor boli, postavši kao Isus 'poslušan do smrti na križu'".

Upravo takav razvoj kršćanskoga života, u kojemu postajemo maleni kroz su-umiranje s Kristom, o. Gerard pokazuje svojim primjerom. On duboko suosjeća s djecom koja su pogođena raznim poteškoćama njegova vremena. Svojski se bori protiv pošasti abortusa, koji je, izgleda harao i u Somboru njegova vremena. Da spasi jedno dijete koje je bilo u opasnosti da bude pobačeno, on prikazuje svoj život samo da se dijete rodi, kako je sam zapisao u samostanskoj kronici somborskog samostana, unatoč tomu što je očekivao da će zbog toga biti predmetom kritika i kleveta, koje u istom izviješću predviđa. Jednako tako, kada je pri kraju Prvog svjetskog rata zavlada glad i u bogatoj Bačkoj, došla mu je majka s djetetom koje je bilo izobličeno zbog gladi. On se neizmjereno žalosti zbog takvog stanja djeteta. Moli se Djetetu Isusu da

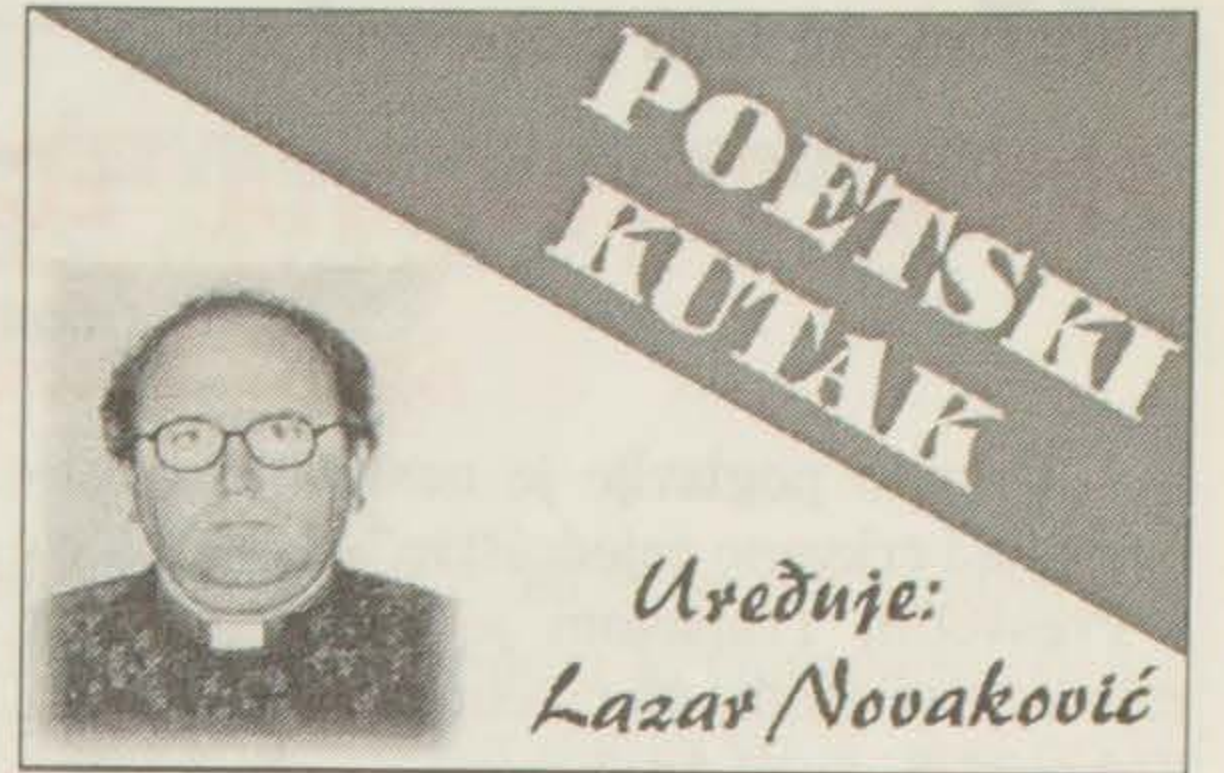
prestanu strahote rata kako bi djeca, koja su slična Djetetu Isusu, imala i ima što jesti; odlučuje strogo postiti kako bi isprosio od Boga milost da djeca ne gladuju nego da imaju što jesti.

O. Gerard nastavlja i u vječnosti zagovarati potrebe djece kod Gospodina. Svjedoče o tome brojna uslišenja po njegovu zagovoru, o kojima svjedoče, pismenim putem, majke koje su imale problema postati majkama, ili donijeti na svijet zdravu djecu, ili

ozdraviti od svojih bolesti. I u vječnosti dakle naš SB ne prestaje voditi brigu o djeci, o životu, koji je danas toliko obezvrijeđen, kako ističe sv. Otac u svojoj korizmenoj poruci.

Neka poruka sv. Oca, primjer i zagovor o. Gerarda, budu prisutni i poticajni u našem vjerničkom životu, kako bi naša ovogodišnja korizma bila prožeta problematikom najugroženije populacije današnjega društva - djece - ali tako da naša srca budu spremna i aktivno pridonositi kako bi se ublažilo stanje djece koja trpe, uz nastojanje, savjetom i djelom, da se rode djeca koja su zaživjela pod majčinim srcem.

Marko Vukov

rođen je 24. travnja 1938. godine na Bikovu. Osmogodišnju školu polazi u Subotici, a klasičnu gimnaziju završava u Zagrebu. Nakon teološkog studija u Zagrebu za svećenika je zaređen 1965. godine.

Kao svećenik naše biskupije djeluje u Novom Sadu, Subotici, Šupljaku, Futogu, Đurđinu i Svetozaru Miletiću...

Nastupao je na književnim i drugim kulturnim susretima. Poeziju je pisao za dušu i prijatelje. Iznenada nas je napustio 2. 03. 1995. godine.

Posthumno je objavljena zbirka "Ja buntovnik s razlogom" u Slavonском Brodu 1996.

NOĆ

U dušama zamračenim krvlju
Dizala se magla uspomena.
Iza mrtvog kralja, ostale su riječi
obećanja.
I nisu dale mira ubojicama
- još neke sitnice da se onemogući
prijevara -
i tako je, zbog straha vladara,
sin tesara dobio počast kralja.
Raskinut zastor ne skriva više
Svetinju u hramu.
I srce je Božje otvoreno predanjem
A ljudsko ogoljeno izdajom i strahom.
Rasplinuše se nade tijela i poretka
I nije više važno tko je s lijeva,
a tko prvi s desna.
Drage uspomene tek traju
Kraj napuštenih mreža.
Samo su srca majke i sina
Naslućivala tajnu novog početka.

Marko Vukov

PRIKAZ DOKUMENTA "ECCLESIA DE EUCHARISTIA"

(nastavak)

Četvrto poglavlje je naslovljeno "Euharistija i crkveno zajedništvo". Zajedništvo s Presvetim Trojstvom je po krštenju, a zajedništvo među vjernicima je najviše po Euharistiji koja se i zove "Communio" (zajedništvo). "Za razliku od svih drugih sakramenata otajstvo zajedništva je tako savršeno da dovodi do vrhunca sva dobra: ovdje je konačan uvir svake ljudske želje jer tu postižemo Boga, a Bog se s nama združuje u najsavršenijem jedinstvu".

Slijedi vrlo zanimljivo razmišljanje o vidljivom i nevidljivom zajedništvu. Nevidljivo zajedništvo se očituje na razini savjesti ali Papa upozorava da je i to nevidljivo zajedništvo podvrgnuto moralnim normama Crkve i zato citira KKC o uvjetima prema kojima Crkva nekom dopušta ili uskraćuje pričest. Osnovni uvjet je čista savjest. O tom je potresno pisao Ivan Zlatousti. Povezuje sakramente Euharistije s pokorom i s bolnim iskustvom slabljenja sakramenta pokore zaklinje riječima apostola Pavla: "Dajte pomirite se s Bogom!" Što se tiče vidljivog zajedništva, uz mnoge elemente kao što je krštenje, svećenički red, zajedništvo s vlastitim biskupom, Rimskim prvosvećenikom govori i o raznim zajednicama te tvrdi "iz ovog proizlazi da se uistinu Euharistijska zajednica ne može zatvoriti u samu sebe, kao da bi bila samodostatna, nego se treba držati u sukladnosti sa svim drugim katoličkim zajednicama." Jasno da Euharistija stvara zajedništvo i odgaja za zajedništvo i zato je nenadoknativa važnost nedjeljne mise, te kaže: "a pastirima se nameće sukladna dužnost da svima ponude stvarnu mogućnost da izvrše ovu zapovijed", naime obveza u savjesti sudjelovanja nedjeljnoj misi kako je to Papa pisao u apostolskom pismu "Dies Domini". Uloga pastira Crkve jest prema vlastitoj crkvenoj službi promicanje crkvenog zajedništva. Brižnost u vjernu opsluživanju tih normi postaje stvaran izričaj ljubavi prema Euharistiji i prema Crkvi.

Konačno je nekoliko brojeva u ovom poglavlju Papa posvetio prevažnoj temi ekumenizma. On kaže da je ekumenski pokret djelo Božje milosti, a ne ljudsko djelo. Euharistija je najljepša i trajna molitva za jedinstvo. Slavljenje Euharistije može biti zajedničko samo u punini istine, zato je sav ekumenizam u tom hodu prema jedinstvu ali samo u istini. Zaključak je jasan, nema slavljenja Euharistije koja bi imala oznaku zajedničkog euharistijskog slavlja, ali nije takav slučaj kada se radi o pričesti. Pričest u osobitim prigodama daje se pojedincima koji se ne nalaze u punom zajedništvu s Katoličkom crkvom, kao odgovor na njihovu osobnu vjeru i veliku glad za vječnim spasenjem. Katolici također u takvim okol-

nostima mogu primiti pričest u istočnim Crkvama, a zajednički nazivnik je čvrsta vjera u sveti red.

Peto poglavlje je naslovljeno "Doličnost Euharistijskog slavlja". Ovo je poglavlje osobito simpatično za naš mentalitet. Počinje slikom pomazanja u Betaniji koje uključuje poruku da nema "škrtačenja" kada se radi o Gospodinovu Tijelu. Nastavlja brižnom pripremom u dvorani posljednje večere koja nije rasipnička ali je dovoljno jasna da nema improvizacije. Konačno, Euharistija je gozba uistinu sveta i po njoj i na njoj je rođena katolička liturgija, zato se ta sveta gozba nikada ne smije banalizirati. Stav je "o sveta gozbo" zatim "Panis Angelorum" (kruh anđeoski), zatim "Gospodine nisam dostojan...". I stoga Papa opravdava niz izvanjskih izričaja, liturgijskih, umjetničkih o Crkvi, oltaru, svetohraništu, glazbi, svetom posuđu i poručuje da je konačno i kulturu oblikovala Euharistija. U toj rečenici spominje izričito i Istok i Zapad i napose doprinos slavenskih naroda. Kaže: "Sama Crkva je ikona Trojstva" i što je neobično za jednu encikliku, govori o Rubljoovoj ikoni Trojstva. Jasno da je tu riječ i o inkulturaciji ali je vrlo značajno rekao "stop" neobuzdanoj improvizaciji i neopravdanoj "kreativnosti" pojedinim svećenicima gdje kaže "budući da je baština čitave Crkve, ne može biti određena mjesnim Crkvama, izoliranima od opće Crkve".

Na kraju poglavlja upućuje poziv da se liturgijski propisi obdržavaju s velikom revnošću, da liturgija nije ničije privatno vlasništvo, ni slavljenje zajednice već da je ona događaj Crkve, zatim da je potrebno biti poslušan liturgijskim propisima i konačno da nikom nije dopušteno podcijeniti

Otajstvo povjereno našim rukama: "Ono je previše veliko da bi si itko dopustio njime slobodno raspolagati, a da ne bi poštivao njegov sveti značaj i univerzalnost".

Konačno, šesto poglavlje govori o Euharistijskoj ženi i naslovljeno je "U školi Marije". Ona je u Crkvi koja se okuplja, ona je "Euharistijska žena" čitavim svojim bićem jer i to je tajna vjere. Ona je sama velika tajna vjere, a ona poručuje "Učinite sve što vam kaže...". Njezin fiat jest snažan i podloga je našem "Amen" kod pričesti. Blažena ona što povjerova jer je u tom susretu i u času rođenja u očima Marije zasjala vječna svjetlost. Ta ista svjetlost trebala bi zasjati u nama u času pričesti. Marija je stajala pod križem pa se i ona prinijela euharistijski Ocu. Ona se pričeshćivala, a testamentarno je nama ostavljena kao majka pa je primimo da se u njenoj školi naučimo odnosu prema Kristu. Konačno njen Magnificat je naša najljepša zahvalna molitva iza pričesti jer izražava sve ono što nam je učinio Gospodin.

Slijedi zaključak koji je vrlo osoban, a prepun poruke i to iz srca, a ne tek iz Petrove službe. Za pastoralni plan Papa doslovno kaže da nema novoga programa - Krist je naš program. On kaže "Svako djelo usmjereno je ostvarenju poslanja Crkve, svako izvršenje Pastoralnih planova mora nužno snagu crpiti iz Euharistijskog Otajstva, te se prema njemu usmjeriti kao prema svom vrhuncu." Još je ponovio jasno princip ekumenizma, sakramenta zajedništva i apostolsko nasljedstvo da bi nas pozvao ući u školu svetaca koji su istinski tumačili i pobožno živjeli euharistijsku duhovnost snizujući se u klanjanju te u bezgraničnoj ljubavi.

Ovaj dokument je dakle "Magna Charta" duhovnog života i duhovnosti, ponajprije svećenika. Teško je vjerovati da bi moglo biti obnove bez prihvaćanja ovog dokumenta.

Svršetak

Hrvatske katoličke Internet stranice (XXVI.)

Uskrs

www.hrt.hr/arhiv/uskrs/index_uvod.html

Među hrvatskim web stranicama posvećenim spomendanu Kristova uskrsnuća, jedna od najcjelovitijih je ona na adresi: www.hrt.hr/arhiv/uskrs/index_uvod.html

Stranica daje osnovne podatke o Uskrsu, s nekoliko daljnjih podlinkova: Korizma, Cvjetnica, Veliki četvrtak, Veliki petak, Velika subota te Proslava Uskrsa. Na svakom od njih nalaze se daljnji podlinkovi, npr. pod Korizmom - o postu i nemrsu kao i o pobožnosti Križnoga puta, ili čak desetak podlinkova smještenih pod Proslavu Uskrsa, među kojima se osobito izdvajaju oni vezani za uskršnje običaje. Poseban podlink su uudio i video prilozima, gdje je se nalazi gotovo trideset lijepih zvučnih ili slikovnih priloga, koji se inače nalaze i na većini drugih navedenih podlinkova.

Osnovni smisao ove stranice je upoznati njezine posjetitelje o temeljnim stvarima vezanim za uskršnji blagdan, i to ne samo poradi nekoliko generacija kojima je to bilo uskraćivano tijekom ateističkog komunističkog sustava uslijed čega se kršćanstvo slabije prenosilo na mlađe naraštaje, nego i zbog suvremene potrošačke civilizacije koja gotovo do isključivosti propagira materijalno iznad svih ostalih dimenzija života.

s. b.

Piše: mr. Andrija Kopilović

18. 04. 2004. - DRUGA VAZMENA NEDJELJA

Dj 5,12-16; Otk 1,9-11a.12-13.17-19; Iv 20,19-31

Vjera jača

Vjerom je Ivan ugledao živog Gospodina i tu radosnu poruku navješćuje svojoj braći kako bi ustrajali u progonstvu. I mi možemo poslije kušnje i smrti računati na pobjedu koju nam omogućuje uskrsli Gospodin. Pred nama se u liturgiji ove nedjelje otvara najčudesnija knjiga Novoga zavjeta - knjiga Otkrivenja. Pisac se sam predstavlja - Ivan apostol koji je prenesen na otok Patmos radi Riječi Božje. U duhu je čuo glas i naredbu da ono što čuje i vidi napiše i posvjedoči "sedmerim Crkvama". Slijedi viđenje koje je Ivana prestrašilo. Viđenje Krista Uskrsloga, ali ne onakvoga kakvoga je susreo nakon uskrsnuća, nego slavnoga i Vladara neba i zemlje. Stoga ga ohrabrenje objave i predstavljanje Isusa upućuje na bit poruke. On je Prvi i Posljednji, On je Živi i On je Gospodin. To je ono što Ivan treba prenijeti kao glavnu poruku ne samo sedmerim Crkvama nego do konca vremena svima nama - da je uskrsnućem Krist Gospodar i Gospodin vremena i povijesti, da je u toj spoznaji i u tom posredništvu Isusova gospodstva izvor našeg spasenja.

25. 04. 2004. - TREĆA VAZMENA NEDJELJA

Dj 5,27b-32.40b-41; Otk 5,11-14; Iv 21,1-19

Vlast pripada Kristu

Kršćani imaju samo jednu nadu: Krista. Zbog toga ne smiju tražiti nikakve druge vlasti niti slave osim one koja pripada Kristu. U ovom odlomku Otkrivenja svetoga Ivana apostola vidi se "isječak" iz nebeske liturgije: nebrojeno mnoštvo svih otkupljenih koji kliču i slave Jaganjca. To je jedan starokršćanski himan koji je pun sadržaja i poruke da doslovno iskazuje sve ono što čovjek može, a i treba, iskazati Bogu, koji nam se objavio i koji nas je spasio po Isusu Kristu. Po otkupljenima sva priroda i sva stvorenja časte i slave Boga, Boga koji je Spasenje i Jaganjca koji je Spasitelj. Liturgija je u svojoj biti upravo takav i taj stav vjernika pred Bogom: spoznati činjenicu Božje dobrote, prihvatiti milosno djelovanje spasenja, slaviti i zahvaljivati Bogu za taj čin spasenja, živjeti u toj spasenjskoj dimenziji i tako u sebi objedinjavati sva stvorenja, i biti, zapravo, slava Božja i proslava Boga. Tako su u zajedništvu nebeska i zemaljska Crkva.

2. 05. 2004. - ČETVRTA VAZMENA NEDJELJA

Dj 13,14.43-52; Otk 7,9.14b-17; Iv 10,27-30

Krist - naš vođa k životu

Krist nikada neće pridobiti mnoštvo svojih izabranika nekom demagogijom. On je sam svojom krvlju platio cijenu našega spasenja. Cilj kojemu nas On danas vodi - jest pravi život. Taj život koji je On donio mi već sada uživamo, a punina nas čeka u vječnosti. U odlomku koji danas Crkva čita iz knjige Otkrivenja jest mnoštvo otkupljenoga naroda Božjega, univerzalne Crkve, svih plemena i jezika u slavlju "nebeske liturgije". Svoju pažnju valja usmjeriti na činjenicu da je put k spasenju onaj put kojim je prošao Isus. Svi spašenici nose "palme u svojim rukama". Palma je simbol mučeništva, ali i svake nevolje koja se podnosi: "uzeti svaki dan svoj križ", kako je Isus odredio. Dakle, ulazak u slavu je po jednom putu - križnom putu. Još jedan detalj je bitan. To su "ubičljene haljine". One označuju sakrament krštenja jer smo s Kristom po krštenju "ukopani i uskrsli". Dakle, put u vječnost je označen križem i krštenjem, a samo blaženstvo je ovdje izraženo slikama koje su najljepši izričaj vedrine i radosti.

16. 05. 2004. - ŠESTA VAZMENA NEDJELJA

Dj 15,1-2.22-29; Otk 21,10-14.22-23; Iv 14,23-29

Sveti grad

Otkrivenje prikazuje Božji narod u slici grada sazidanog od živog kamenja. Tko je to živo kamenje? Mi ne možemo odrediti granice, jer Kristu pripadaju svi koji u život provode njegovu istinu. Središte tog grada je Krist - On je trajna Božja nazočnost među ljudima. Slike kojima se služi sveti Ivan su idealističke, ali je simbolika vrlo snažna. Govor simbola je tako snažan da se taj odlomak ne može razumjeti bez dobroga poznavanja teologije simbola i teologije brojeva. Tako se svaki detalj opisa zapravo očituje kao poruka: dvanaest apostola, dvanaest plemena Izraelovih, četiri evanđelista, sakramenti, bogoštovlje, život... Znači, završetak viđenja je novi svijet u komu je, kako je to davno upisano u cijelu prirodu, pa i u naše srce, konačno "Bog sve u svemu". Ono što je za vjernika iz ovog odlomka bitno jest okrenutost prema budućnosti i nada. Moramo se ponovno i ponovno susretati s izazovom da je kršćanin čovjek koji utemeljuje Božja obećanja, živeći nadu koja mu je dana u Božjem obećanju. Ali, Božje obećanje daje vjeri snagu koja rađa nadu, a ona ostvaruje početak stvarnosti, a ne tek "fantaziranje o budućnosti". Bog je već sada naše svjetlo i snaga!

9. 05. 2004. - PETA VAZMENA NEDJELJA

Dj 14,21-27; Otk 21,1-5a; Iv 13,31-33a.34-35

Svijet u kojem neće biti suza ni make

Kristovo Uskrsnuće nije prazna riječ: ono danas sudjeluje na rušenju staroga svijeta, svijeta grijeha, patnje i smrti i otvara nas nadi novoga svijeta u kojem neće biti plača ni nevolje. Odlomak koji smo danas čuli u liturgiji svršetak je knjige Otkrivenja i predskazuje buduće vrijeme - novo nebo i novu zemlju. Naime, prolaznost je naše iskustvo i naša tjeskoba. Nevolje koje nas tište i tjeskobe kroz koje prolazimo čine nam ovozemaljsko putovanje teškim. Ova vizija svetoga Ivana otkriva svu ljepotu budućega svijeta. On je nazvan - budući svijet - novi Jeruzalem, jer je puno značila ta slika za one koji su doživjeli rušenje staroga Jeruzalema. No, slika ide daleko više od stvarnosti koja se može zamisliti jer govori o boravku u Bogu i životu u punini. Ondje više nema ni grijeha ni smrti, tih najvećih neprijatelja čovjeka. Dobro je da u ovo uskrsno vrijeme u nama vjernicima zaživi u duši spoznaja da je taj "budući svijet" započeo, jer je Bog po milosti i sakramentima u nama učinio stvarnim svoju prisutnost i novi svijet.

ŽIV JE!

Marta je svakog dana odlazila na groblje. Nije joj bilo daleko, samo desetak minuta od njezine kuće. Malo seosko groblje, brižno uređeno, bilo je sastavni dio sela. Živi i oni koji su prešli granicu vječnosti živjeli su i dalje skupa. Na tom groblju počivali su njezini najbliži i najmiliji: roditelji, sestra i suprug Juraj. U zimske dane Marta je obično oko podneva dolazila u pohode svojim na groblje. A u ostale dane koji su bili duži i topliji, dolazila je i dva puta dnevno. Voljela je za sumraka, prije zore, otići i gledati izlazak sunca. A u predvečerje, kad je padao mrak, dočekala bi sjaj prvih zvijezda. Sa svojim dragima je i dalje dijelila svoj život. Osjećala je njihovu pomoć na svakom koraku. Molila se za njih i molila se njima.

No, nisu na tom groblju bili svi njezini najmiliji. Marta nije znala gdje joj je, i je li uopće živ, jedini sin Stjepan. Jedne večeri otišao je na zabavu u obližnji gradić gdje je inače pohađao školu. Više se nije vratio. Bilo mu je devetnaest godina. Te noći počeli su nemili ratni događaji u blizini njihova sela. Izgubio mu se svaki trag. Roditelji su ga očajnički tražili, ali nikakvu vijest nisu mogli saznati. Neki su tvrdili kako pouzdano znaju da je poginuo, ali tijela nije bilo. Dani su prolazili u očekivanju njegova povratka ili neke vijesti o njemu. Otac Juraj je često odlazio u grad i tražio najmanji trag o njemu. Jedne olujne i kišovite večeri, vraćajući se iz grada, nepažnjom je zašao u minsko polje...

Pokopala je Marta svoga supruga, zadnji oslonac u životu. Ali, nije pokopala i svoju nadu. Nikada se Marta na grobu svojih najmilijih nije pomolila za svoga sina Stjepana kao onoga koji više nije među živima. Naprotiv, dala je urezati na kamenu ploču riječi iz Evanđelja: 'Zašto tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje!' Tu ploču je stavila na grobni spomenik i svaki put se ohrabrila novom nadom kad bi došla u pohode pokojnima.

Iako je Marta bila zauzeta oko svojih preminulih, nije zaboravila ni žive. Kao medicinska sestra obilazila je stare i nemoćne u selu. Svi su se radovali njezinu posjetu. Iako su znali za njenu golemu nesreću, gledano ljudskim očima, voljeli su osjetiti neku nadnaravnu vjeru i snagu koja je iz nje izbijala. Nije se ona tužila na život. Često su je znali upitati:

- Marta, jesi li čula što za Stjepana?

- Nisam, nisam - odgovorila bi ona. Ali, živ je on... vratit će se.

Žene bi obrisale oči i milo je pogledale. Ali Marta nije željela sažaljenje. Ona je to čvrsto vjerovala.

Međutim, vrijeme je prolazilo i neumoljivo nagrízalo nadu u njenu srcu. Često je plakala na grobu svojih dragih, s njima podijelila svoju bol. A onda bi opet pogledala kamenu ploču s riječima nade i tako utješena odlazila u život. I dalje je posjećivala stare i bolesne, pronalazila siromašne koji nisu htjeli da se zna za njihovo siromaštvo. Kao da je velika bol u njenom srcu bila izvor sve veće i predanije ljubavi za bližnje.

Prošlo je već 14 godina kako je Stjepan nestao. Započela je još jedna korizma. Marta je razmišljala kako će obradovati stare i siromašne za Uskrs. Sve veća neimaština otežavala joj je nastojanja da im ponekad pruži i ono najpotrebnije. Kao da su svi zaboravili ovo selo. A ni ona više nije bila u snazi kao nekada. Pomišljala je kako je došlo vrijeme da se pripravlja za prijelaz k svojim s onu stranu vječnosti. Za tih večeri često je gledala fotografije svoje obitelji i smiješila se sjećajući se divnih trenutaka. Sve češće se pitala: Hoću li dočekati svoga sina? Svakodnevno je molila križni put. Najviše se zaustavljala na četvrtoj i trinaestoj postaji i promatrala Mariju, moleći za snagu.

Pobrinula se da župnik pohodi stare i bolesne koji nisu imali nikoga. Nabavila im je skromnu uskrsnu košaricu za blagoslov. Čak je pronašla nekoliko djece koji će to odnijeti u crkvu na

uskrsno jutro, a onda obradovati stare i svojom čestitkom. Uredila je brižno grob svojih milih i stavila prve proljetne cvjetove. Ukrasila je i grobove svojih štićenika koji su preminuli. Uredila je i svoju kuću i vrt i dvorište. Ljudi su se čudili što Marta tako brižno sve uređuje i žuri kao da će joj netko doći u posjetu. Pa da, doći će joj djeca i susjedi. Nije samo Marta zalazila u njihove kuće. Oni koji su mogli rado su dolazili u Martinu kuću.

Na uskrsnom bdjenju Marta je bila neobično sabrana i sretna. Kao da su svi

njezini bili s njom, pokojni, a i živi kojima je činila dobro. Marta je pomislila da će umrijeti od sreće. Možda je ovo trenutak da s Kristom stvarno i umre. Ili... Marti je zastao dah.

- Možda će se konačno ispuniti moja želja, čežnja. Možda će doći moj...

Skoro je glasno izgovorila ime svoga sina. Ta misao ju nije napuštala. Radosno je izmjenjivala čestitke s drugim vjernicima. Požurila je kući. Tamo je bilo sve isto, prazno. Nikad ju nije tako zaboljela ta praznina. Nakon one sreće u crkvi Marta je pustila neka teku suze boli, samoće, umrle nade, svega...

U rano jutro, prije svanuća, krenula je na groblje. Razmišljala je o ženama iz Evanđelja koje su isto tako žurile na grob ne sluteći veliku sreću koja ih čeka. Najprije se poklonila pred velikim križem. Požurila je do obiteljske grobnice i stavila opet stručak svježeg cvijeća. Sjela je na klupicu. Uostalom, nikud joj se ne žuri. Pogledala je kamenu ploču s riječima koje su je ohrabrivale sve ove godine. Nije ništa mislila. Čula je cvrkut ptica koje se bude, pjev pijetlova. Na licu je osjećala dodir blagog povjetarca. Sjedila je tako dosta dugo. Začula je buku auta. Neko nejasno, ali jako uzbuđenje obuze joj dušu. Požurila je s groblja kući. Da, trčala je. Svoju kuću nije mogla vidjeti sve dok ne zaokrene iza ugla. Ispred kuće je stajao automobil. Vrtne vrata su bila otvorena. Hvatajući dah i ravnotežu, pridržavajući se za ogradu, pogledala je u dvorište. Tu je stajala mlada žena s dva dječaka. A oni su u rukama držali krasno cvijeće i punu košaru darova.

- Nema nikoga unutra. Sve sam pogledao - začula je poznati glas.

- Jesi li ti siguran da je ovo još uvijek tvoja kuća? - upitala je mlada žena.

- Živ je! - kliknula je Marta i srušila se.

Kakav je to bio Uskrs!

Radovala se Marta. Radovalo se i cijelo selo, jer je golema vjera, nada i ljubav njihove Marte, žene dobra srca, sada nagrađena. Marta je upoznala svoju snahu Suzanu, svoje unuke Martina i Jurja. U predvečerje su svi skupa pošli na groblje. Marta se opet duboko naklonila pred velikim križem na ulazu u groblje. Osobito zahvalno je pogledala Majku Žalosnu. Činilo joj se da je i ona nekako uspravnija i vedrija. Ta kako i ne bi! I njezin Sin je živ!

- Majko Božja, hvala ti što si mi sina dovela, živa i zdrava. Sada ga ti čuvaj, i cijelu obitelj.

Ujutro je Stjepan dozivao svoju majku. Ali ona se nije odazvala. Zaspala je zauvijek od sreće, s blaženim smiješkom na licu.

S. Blaženka Rudić

USKRSNA PORUKA SUBOTIČKOG BISKUPA DR. IVANA PÉNZESA

OD SMRTI PREMA ŽIVOTU

*Kršćanska braćo
i sestre!*

“Uskrsnu Isus doista, u ranu zoru uskrsnu, aleluja!”

Ovako pjevamo u uskrsnoj noći. To je temeljni izričaj naše vjere. Na tome počiva naš život i naša budućnost. No, koliko god je ta vjera proširena u svijetu, zvuči kao neka strana riječ u ušima ljudi. Čitavo naše ljudsko iskustvo, čini se, govori protiv toga. Ne radi se samo o prirodnim zakonima koje smatramo - da poznamo više no prijašnji naraštaji, u kojima riječ uskrsnuće kao da nema mjesta. Ljudska sudbina i sudbina svega živoga isto tako ostavljaju malo prostora za uskrsnuće.

Petar u propovijedi koju nam drži danas, kaže: “Znate... što se dogodilo” (Dj 10,37). Misli na Isusovo uskrsnuće. I mi zasigurno poznamo taj članak vjere. No, prožima li ta spoznaja našu egzistenciju? Razumijemo li doista to što se naviješta? Temelji li se na tom naše pouzdanje, povjerenje, pa razumijevanje sebe? Još je veći izazov za našu

moć razumijevanja kad na kraju odlomka Ivanova evanđelja koje se čita na Uskrs, čujemo riječi: “Jer oni još ne upознаše Pisma: da Isus treba da ustane od mrtvih” (Iv 20,9).

U našem traženju odgovora i razumijevanja evanđeoski nam izvještaji daju značajan napatuk, koji često zemarimo. Svi su suglasni, premda to izražavaju na različit način, da su žene bile prve koje su doživjele Isusovo uskrsnuće. Bile su to iste one žene koje su stajale i pod njegovim križem.

Ljubav ih je osposobila da razumiju tajnu njegova uskrsnuća. Osjećale su više no što su mogle znati i izraziti: da je Gospodinova ljubav nadvladala smrt.

“Ljubav je jaka kao smrt” (Pj 8,6), kaže Pjesma nad pjesmama. Isus je iskusio na križu strašnu napuštenost: “Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?” (Mt 27,46). No, ipak je posljednjom snagom svoga predanja rekao: “Oče, u tvoje ruke predajem duh svoj!” (Lk 23,46). Ta ljubav, koju ni umiranje nije moglo slomiti, nadvladala je smrt. Isus je morao uskrsnuti; smrt nije mogla slomiti njegovu ljubav ni prema Bogu ni prema ljudima.

Uskrsli Gospodin, Isus iz Nazareta, prihvaća naš život i nosi ga ali tako da ne povređuje našu osobnost. Tko se njemu povjeri, tko se njemu

preda, tko u njega vjeruje - ima vječni život. To znači da i on postaje dionik Isusove velike božanske ljubavi. Kad Petar naviješta Isusovo uskrsnuće, onda spominje cjelokupno njegovo djelovanje te ističe kako je on “prošao zemljom čineći dobro”. Isusova ljubav, koja je uništila smrt, nije bila stvar trenutka. Ona je obuzimala i obuhvaćala cijeli njegov život.

Takvi trebamo biti i mi kako bismo mogli s Kristom suuskrsnuti. U trenutku kad se predamo Isusu započinje naše uskrsnuće. Onda će uskrsnuće, kao i Isusu, biti nužnost našega života. Zato uskrsna radost ispunja naša srca. Isus je uistinu uskrsnuo. Njegova moć i njegova ljubav su naša nada. Njegovo uskrsnuće je za nas koji mu povjeravamo svoj život svjetlo i sreća, mir i blaženstvo.

Ovim mislima svima želim sretan Uskrs i obilje blagoslova od Uskrslog Spasitelja!

+ **IVAN**
biskup

Čitav čovjek uskrsava

U vjerovanju apostolskom Crkva kaže: “Vjerujem u uskrsnuće tijela.” U Nicejsko-carigradskom vjerovanju pak kaže: “Iščekujem uskrsnuće mrtvih.” Sv. Pavao opet piše: “I najprije će uskrsnuti mrtvi u Kristu, a zatim ćemo mi živiti, zajedno s njima biti poneseni na oblacima u susret Gospodinu, u zrak. I tako ćemo uvijek biti s Gospodinom.”

Iz ovih podataka javlja se pitanje hoće li uskrsnuti samo ljudska tijela ili čitav čovjek, zatim hoće li uskrsnuti samo umrli, i napokon što će se na sudnji dan dogoditi s onima koji još neće umrijeti. Mora li čovjek najprije umrijeti da bi mogao uskrsnuti? Ili je uskrsnuće samo preobrazba koja čovjeka oslobađa raspadanja? Napokon, tiče li se uskrsnuće samo čovjekovih tjelesnih elemenata ili i njegovog ljudskog i moralnog ponašanja?

Objava uskrsnuća Crkvi je dana u Svetom pismu i Tradiciji. Tijelo je, prema biblijskom shvaćanju, čitav čovjek ukoliko je slab i krhak, a ne samo jedan dio čovjeka. Tako se kaže: “Otkrit će se tada Slava Jahvina, i svako će je tijelo vidjeti.” Uskrsnuće tijela stoga znači preobrazbu svega u čovjeku što je nesposobno sudjelovati u božanskoj naravi, osposobljavanje čovjeka za

suobličenje s Kristovim uskrsnućem, kako bi čitav čovjek bio u vječnom životu.

Mrtvi su, prema starijoj biblijskoj predaji, bili u Šeolu u kojem su duše udaljene od Boga i života. Pravednici pak, prema istoj predaji, počivaju u krilu Abrahamovu ili u pret-paklu, gdje čekaju mesijanska vremena da bi ušli u vječni život. Osnovno iskustvo ljudi jest da tjelesni ostaci ne idu zajedno s dušom u prekogrobni život. Nešto se treba dogoditi da bi ljudi zajedno s tijelom mogli prijeći s onu stranu smrti.

Ispovijedajući vjeru u uskrsnuće mrtvih Crkva naviješta da će biti pobijedeno ne samo ovozemaljsko umiranje, nego ono stanje koje ne dopušta da se ispune čežnje koje su upisane u ljudsko biće, da čitav čovjek uđe u vječni život. To je stanje zapravo druga smrt, koju uzrokuje grijeh, pa se zato naziva smrtnim grijehom. Uskrsnuće je pobjeda nad tim grijehom i nad tom smrću. Ono je ulazak u puninu života. No, uskrsnuće je i sigurna nada da će svi pokojnici opet biti skupa, da će nestati suza i plača, jer će i zemaljska smrt biti uklonjena. Živi i umrli bit će zauvijek zajedno.

(Tomislav Ivančić:
Reinkarnacija i uskrsnuće, str. 45-47)

Iz našeg života

Cvjetnica

Na cvjetnicu, 4. travnja, na blagdan koji označava početak Velikog tjedna i predstavlja spomen Isusova ulaska u Jeruzalem, sjemeništarci su se uključili u proslavu sveopće Crkve sudjelujući u misnim slavljinama u subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske. Misno slavlje je započelo svečanim ulaskom nakon kojega je uslijedio najistaknutiji dio misnoga slavlja, pjevanje Isusove muke, ove godine po evanđelisti Luki.

Robert Mađarić

Snimanje gimnazije i sjemeništa

Dvije televizijske ekipe, subotička televizija i televizija Novi Sad drugi program, u ponedjeljak 22. ožujka, snimile su prilog o sjemeništu. Povod za snimanje bilo je priznavanje prava javnosti gimnazije "Paulinum", kao i svake državne škole. Snimljen je intervju s direktorom gimnazije **msgr. Josipom Miočem**, a zatim je snimljena reportaža o svakidašnjem životu i radu učenika, odnosno sjemeništaraca.

Ovim se putem i preko naše stranice u "Zvoniku" zahvaljujemo subotičkoj i novosadskoj televiziji koje su svojim realnim prikazom iznijele u javnost ovaj povijesni trenutak verifikacije.

Franjo Kožul

Izlet na Palić

Paulinci imaju običaj u sklopu rekreacije napraviti duže šetnje. Tako su 20. ožujka pješice otišli na Palić gdje ih je čekao prefekt **vlč. Atila Želer**. Nezaobilazno mjesto na Paliću je zoološki vrt a, naravno, ne izostaje šetnja uz Paličko jezero. Povratak u sjemenište bio je ipak autobusom.

Gabrijel Lukač

Posjeta pijarističkih učenika iz Mađarske

Među sjemeništima susjednih biskupija na našim prostorima vlada tijesna suradnja. U srijedu 17. ožujka naše sjemenište posjetili su maturanti pijarističke gimnazije iz Kečkemetu. Gosti i sjemeništarci-domaćini okupili su se u sjemenišnoj kapelici i započeli upoznavanje, uvodnom molitvom i duhovnim šansonama. Nakon toga prefekt subotičkog sjemeništa **vlč. Atila Zselér** je uz riječi srdačne dobrodošlice govorio gostima o školskom i sjemenišnom programu rada pijarista za odgoj mladeži u Kečkemetu. Zajedničko druženje nastavljeno je potom u sjemenišnoj blagovaonici gdje su izmijenjena iskustva i mišljenja o školovanju i životu u zavodima i školama. Iz Paulinuma su gosti otišli u razgledanje grada.

U S K R S

"Čim Isus uze ocat reče: 'Dovršeno je!'. I prignuvši glavu preda duh" (Iv 19,30). Ove riječi odzvanjaju nam u ušima kada na Veliki petak razmatramo Isusovu muku. Isus je završio svoj ovozemaljski život smrću na križu. Mnogi njegovi sljedbenici su se razočarali u Njega. Apostoli su se razbježali od straha. Njegove bližnje je zadesila velika bol i patnja. Svi su mislili da je smrt pobijedila život, a da je zlo nadvladalo dobro. Bog, neiscrpni izvor dobrote, nije dopustio da pobijedi zlo. Svog Sina Jedinorođenca uskrsnuo je treći dan. Kada su apostoli čuli da je Isusov grob ostao prazan, vjerovali su u sve, samo ne u to da je Isus ustao od mrtvih iz groba. Njihovu nevjeru raspršio je sam Isus. Objavio im se treći dan poslije smrti u potpunom tjelesnom obliku, koji poslije uskrsnuća nije podlagao nikakvim fizičkim zakonima. Izlio je na apostole Duha Svetoga, koji ih je tako ojačao da su uskoro otišli na sve strane svijeta i propovijedali radosnu vijest svim narodima. Svojim životom i djelom na slavu uskrslog Isusa ostavili su bogatu duhovnu baštinu budućim naraštajima, koja je ostala sve do danas, nakon dvije tisuće godina. Dok odjekuje širom svijeta radosna uskrsna zvonjava, svjestan sam da je Isus uskrsnuo za mene, za moju braću, za sve ljude ovoga svijeta bez obzira na vrijeme i prostor. Isus nas toliko ljubi da nam ne zamjera zbog grijeha koji su prouzročili njegovu tako stravičnu i okrutnu smrt, nego nas neprestano bodri i uzdiže da ustrajemo na ovozemaljskom putu poslije kojeg nas čeka život vječni. Prikazao nam je smrt ne kao strašni i nemilosrdni kraj života, već kao trenutak koji nas dovodi do vječne sreće u Božjem okrilju. To će biti onaj blaženi trenutak kada nam neće nedostajati ništa i kada ćemo biti vječno sretni.

Bdjenje mladih

U kapelici sjemeništa "Paulinum", u subotu 3. travnja, održano je tradicionalno 17. po redu bdjenje mladih. Na početku bdjenja mladima se obratio **preč. Andrija Anišić** s uvodnim mislima. Osim poruke Svetoga Oca za Svjetski dan mladih, pročitane su meditacije i molitve vjernika koje su mladi pripremili.

Na bdjenju je bio i subotički biskup **msgr. Ivan**

Pénzes potičući prisutne na dobra djela koja trebamo kao kršćani činiti u svijetu. Nakon blagoslova biskup je svima podijelio maslinove grančice.

Željko Štimac

Uređuje: s. Blaženka Rudić

PETROV POZIV

ili
igra svjetla i sjene

Petrova sjećanja

Bijah galilejski ribar. Nije to bio neki unosan posao, ali volio sam ga. Život je tekao uobičajeno: noću lov, a danju ispijanje i krpanje mreža. Sve dok nije naišao On, mladi Učitelj iz Galileje. Tu noć nismo ništa ulovili, a On nam s obale doviknu da bacimo mreže. Na Njegovu riječ bacismo mreže. Ljudi, koji je to ulov bio! Osjetio sam se tako malen, ništavan, grešan pred Njim, pred tom dobrotom koja pomaže malom čovjeku, pred tim čudom! A On mi, zamislite, reče: Ne boj se, Petre! Od sada ćeš ljude loviti! Nisam ništa shvatio... Ali sam pošao za Njim (Prema Lk 5,1-11).

???

U Cezareji Filipovoj bio sam obdaren nadnaravnom spoznajom o tome tko je naš Učitelj. I kad je upitao što mi kažemo tko je On, izrekao sam: "Ti si Krist, Pomazanik!" A on mi reče da mi je to objavio Otac. Nisam razumio ni sebe, ni Njega. Još mi reče: "Ti si Petar, stijena. I na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena neće je nadvladati." Tek sada nisam razumio ništa. Da bih ubrzo nakon toga odvrtao Učitelja od muke i križa, i čuo teške riječi (Prema Mt 16,13-22).

???

Oh, kad bih mogao zaboraviti tu noć! Noć straha i smrti, i moga kukavičluka! Prije toga sam se hvalio kako ću ostati uz Njega, kako ću se za Njega boriti, braniti ga. Ma što! I u smrt ću poći s Njim! A lijepo mi je rekao što će se dogoditi. Kako sam plakao poslije toga... I onaj njegov pogled! Pogled ljubavi i oprostjenja! Ljudi, da nije bilo tog pogleda, mislim da bi me zauvijek progutala tama... (Prema Lk 22,31-34.54-62).

???

Prošli su ti strašni dani. Učitelj je uskrsnuo. Pojavio se živ među nama. Teško smo vjerovali svojim očima. Prekorio nas je. Pa opet nestao... Osjećao sam se čudno. Što sada? Bilo bi najbolje vratiti se prijašnjem načinu života: barke i mreže. I mir Tiberijadskog jezera. Tako smo jedne noći opet ribarili na jezeru. I opet ništa nismo ulovili. U svitanje netko je stajao na obali. I doviknuo: "Bacite mreže na desnu stranu." Opet silan ulov! Da, to je On. Ivan ga je prepoznao. Jeo je s nama, a mi smo bili zbunjeni.

Nakon doručka iznenadio me pitanjem: "Šimune Ivanov, ljubiš li me?" Kakav je to bio pogodak! Ravno u srce. Tri puta me pitao. I ja sam odgovorio, tri puta: "Da, ljubim te!" I znate što mi je rekao? "Pasi moje ovce i jaganjce." Opet nisam ništa razumio, ali sam znao da nema povratka starom načinu života (Prema Iv 21,1-18).

Mogli bismo ovako ili još detaljnije pratiti Petra do kraja života. Vidjeti ga u događaju Duhova, u prvoj Crkvi.

Svaki poziv je dar ljubavi...

Poziv je uvijek Božja inicijativa. Bog dolazi čovjeku s pozivom - ponudom, planom o njegovu životu. Čovjek se boji nepoznatog. Boji se ljudi koje ne poznaje, ne usudi se stupiti u životnu povezanost s njima, u povjerenje. Ali ako postoji samo mala nit naklonosti, ljubavi, ta nit vuče dalje. I čovjek biva ljubavlju uvučen u to novo. Bog čovjeka privlači ljubavlju. Tako je rekao po proroku Hošei: "Užima za ljude privlačio sam ih, konopcima ljubavi... (Hoš 11,4). Bog čovjeka poučava, odgaja, podupire i nosi tom ljubavlju. Kad čovjek biva uvučen u ljubav Božju, on ide za svojim Bogom, za njegovim planom, iako puno toga ne razumije. Ne shvaća, ali ima povjerenja. Nije to uvijek lako. Protivi se ljudskoj logici. Protivi se našim planovima. Najradije bismo se vratili starom načinu života.

... samo običnom čovjeku...

Ali poziv nije nikada konačan, jer nije ostvaren u punini dok god čovjek živi. U jednom pozivu na život ima puno poziva. Može čovjek biti slab. I grešnik. Takvi smo mi ljudi. Tim više se očituje snaga i veličina poziva kao Božjega dara. Boga sve to ne priječi da izvede velike stvari ako čovjek prizna svoje stanje i ne izgubi povjerenje u Boga. Čovjek nikada ne može Bogu omesti planove i pomrsiti puteve da ih on ne bi mogao učiniti spasonosnima za ljude.

... za braću njegovu

Poziv uvijek ima i horizontalu - zajednicu, Crkvu, društvo - zbog koje je nekome saopćen. Nitko nije primio samo za sebe ono što ima. Duh nam daje shvatiti tu dimenziju poziva. I tek nas Duh može nagnati na zaborav vlastitih planova, na potpuno darivanje Bogu i ljudima.

Čovjek bi htio izmjeriti svoj život.

Odvagnuti ga uspjehom.

Uvesti više reda, sebi i drugima.

Ispuniti točno i savjesno svoje dužnosti.

I zapovijedi.

Postati savršen, bez grijeha.

Je li to njegov poziv?

Život je igra svjetla i sjene.

Povjerovati Svjetlu.

I opet lutati u tami.

Plakati.

Čekati milost.

I reći Kristu: Ti znaš da te volim!

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

REDOVNICI (4)

Neka zato svi članovi ustanova neprestanim marom njeguju duh molitve i samu molitvu, crpeći iz pravih izvora kršćanske duhovnosti. Neka u prvom redu svakog dana imaju u rukama Sveto pismo, da čitanjem i razmatranjem božanskog Pisma nauče "nenadmašivo znanje - Isusa Krista" (Fil 3, 8). Neka u duhu Crkve srcem i ustima obavljaju sv. Liturgiju, osobito prvenstvo otajstvo euharistije i neka iz toga najbogatijeg izvora hrane svoj duhovni život (PC 6).

a) PRVENSTVO DUHOVNOG ŽIVOTA U REDOVNIŠTVU

Molitveni život bitna je sastojnica redovničkoga života. Stoga koncilsko učenje ne samo da preporuča vjernost molitvi, nego treba usvojiti prije svega duh molitve. Prije nego se molitva izrazi u duhovnoj vježbi, ona treba proizlaziti iz srca, u bitnom držanju duše, u čežnji da se dođe u dodir s Bogom. No nije dostatan samo duh molitve, potrebna je i sama molitva. Za očuvanje i razvitak duhovnoga života potrebna je vjernost konkretnom molitvenom programu. Redovnička molitva treba se temeljiti na izvorima prave kršćanske duhovnosti. U te izvore prije svega ulazi Sveto pismo iz kojega se čita i meditira kako bi se došlo do spoznaje Isusa Krista. Sveta liturgija zauzima prvorazredno mjesto u životu redovnika i ona je duhovna hrana koja u sebi krije neprocjenjivo blago. Euharistijsko otajstvo sadržava čitavo djelo spasenja pod sakramentalnim znakovima, te ono pomaže da se ta molitva temelji na Kristu, da se što dublje sljubi s Crkvom.

b) KONTEMPLATIVNE USTANOVE

Ustanove, koje su usmjerene samo na kontemplaciju, tako da se njihovi članovi u samoći i šutnji, u neprestanoj molitvi i radosnoj pokori bave samo Bogom, uvijek u mističnom tijelu Kristovu, u kojem "svi udovi nemaju iste službe" (Rim 12, 4), zauzimaju istaknut položaj, ma koliko bila velika potreba aktivnog apostolata (PC 7).

Ove redovničke ustanove Crkva osobito cijeni. Bitni zadatak ovih

redovničkih ustanova jest "baviti se samo Bogom", što znači imati slobodne ruke, slobodno srce, slobodnu dušu da bi u Bogu usredotočili sve svoje ljudske moći, sve misaone i djelatne sposobnosti. Rekli smo da redovnički život čini svjedočanstvo Božje apsolutnosti, život "potpuno usmjeren na kontemplaciju" pokazuje to svjedočanstvo još jasnije. Tu se vanjska, vidljiva zauzetost sastoji u okretanju prema Bogu ostavljajući sve ostalo. Četiri su značajke kontemplativnoga života: samoća, šutnja, ustrajna molitva i radosna pokora. Samoća omogućava da se više traži Boga uvijek prisutnoga, kako je to Isus vlastitim primjerom pokazao (Mt 4,1), te kako su živjeli pustinjaci trećega stoljeća i nadalje do danas. Šutnja je povezana s traženjem samoće po uzoru na Krista koji je trideset godina proveo u Nazaretu u osluškivanju što mu Otac govori. Značajka je molitve da bude ustrajna. Ona je kontemplativnim ustanovama glavno zanimanje i zauzima znatan dio vremena. Ona ujedno podsjeća na Isusove duge molitve, na njegovu povučenost kroz četrdeset dana, kao i one časove za vrijeme javnoga života koje je proveo u kontemplaciji i molitvi. Pokora pak uzdiže ljudsko biće na viši, nadnaravni stupanj, gdje se žrtva rado vrši. Pokora proizlazi iz Kristove otkupiteljske žrtve. Stoga ona u sebi nosi snagu uskrsnuća. Zato pokora može biti radosna. Kontemplativne ustanove posjeduju otajstvenu apostolsku plodnost koja doprinosi rastu Crkve i njezinu širenju. Dekret zaključuje: "Tako su te ustanove ures Crkve i izvor nebeskih milosti."

c) USTANOVE POSVEĆENE APOSTOLSKOM ŽIVOTU

U Crkvi ima vrlo mnogo redovničkih, i kleričkih i laičkih ustanova koje se posvećuju različitim djelima apostolata... U tim ustanovama apostolska i dobrotvorna djelatnost spada na samu narav redovničkog života... Neka zato ustanove zgodno usklade svoja opsluživanja i običaje sa zahtjevima apostolata kojemu se posvećuju (PC 8).

Velik je broj takvih ustanova. Posvećeni život u svojoj raznolikosti i u svom jedinstvu, slika je Crkve. Crkva

se bolje razumije, cijeneći raznolikost ustanova, vlastitu raznolikost i vlastito bogatstvo. U tim ustanovama apostolska djelatnost zauzima najveći dio vremena te je cjelokupno ustrojstvo redovničkoga života stavljeno u službu tih zahtjeva. Ta apostolska djelatnost nije samo plod posvećenja Gospodinu. Ona pridonosi punini same posvete. Raditi za dobro duša temeljni je način predanja Bogu. S jedne strane postoji aktivnost koja se postavlja kao cilj apostolata u pravom smilu riječi, koja traži duše da im saopći Kristov život. S druge strane, postoji djelatnost koju Dekret naziva "dobrotvornom", koja ide prema ljudskim bijedama da im olakša i pomaže svima kojima je pomoć potrebna. Apostolska djelatnost "mora proizlaziti iz intimnog jedinstva s Kristom". Ona se sastoji u tome da se "služi Kristu u njegovim udovima", posvemašnjom odanošću Spasiteljevoj osobi. Ljubav se mora u prvom redu odnositi na Krista, jer "tako raste i ljubav prema Bogu i prema bližnjemu". Krist vodi ljude prema Bogu i prema braći. Malo gore smo istaknuli kako Dekret daje prednost kontemplaciji. Ovdje se pak govori da apostolat proizlazi iz intimnosti s Učiteljem, odakle se crpi snaga i vrijednost "nasljedovanja Krista". Dekret ističe da "apostolska i dobrotvorna djelatnost" pripada naravi redovničkoga života u tim ustanovama i njima je "to sveto služenje i djelo ljubavi povjerala Crkva da ga u njezino ime izvršuju". Crkva je nazočna u svakoj pojedinoj djelatnosti, provjerava apostolsku službu i jamči im autentičnost.

Svim čitateljima
i dobročiniteljima
"Zvonika"
želimo SREĆAN USKRS
i molimo
uskrslog Gospodina
da ih obdari svojim
darovima mira i radosti.

Uredništvo

Piše: dr. Tadej Vojnivić, OFM

Isprošeni blizanci

Putovi ljudski i putovi Božji! Stalno se međusobno isprepliću, skrivaju i otkrivaju. Nekada nam se čini da jedni nestaju a samo drugi ostaju. Pogotovo oni ljudski. Na Božje moramo biti pažljiviji jer su skriveniji pa ih teže prepoznamo, često tek poslije - pa zaključimo: bio je to Bog koji je djelovao ili me posjetio u pojedinom događaju mogega života.

Tako je to i u Bibliji! Čitamo je i često pomislimo gdje je tu Bog? Nije li tu sve odviše ljudsko, prizemno? No, Bog je Bog povijesti i on je prisutan u našem ljudskom događanju. Biblija nekada posebno i proročki upozorava na tu prisutnost ili uzročno-posljedičnu vezu ove božanske povijesti u našim životima.

U Beer Šebi

Ali, vratimo se u svojim razmišljanjima u Beer Šebu, na prostrane pašnjake gdje je Izak razapeo svoj šator. On je sada star 40 godina a godina je 1870. pr. Kr. Sav sretan uveo je Rebeku u svoj šator i ona mu je postala žena (Post 24,67). Abraham više nije živ premda se pisac na njegovu smrt osvrće istom u 25. glavi Knjige postanka. Izvještaj o Abrahamovoj smrti je kratak. Proživio je stotinu sedamdeset i pet godina. Umro je sretan i - kako pisac kaže - "star i pun godina". No važan je podatak da su kod Abrahamova ukopa bila oba njegova sina: Izak i Jišmael. Sahrani su ga pored njegove žene Sare i to na zemljištu koje je Abraham sam kupio za grob svoje žene od Hetita Efrona. Bio je to dio poljane na kojoj je bila špilja Makpela.

Pomaćena bračna idila

Sve je lijepo počelo. Mladi ljudi koji se vole i združeni su u zajedništvo života. Sve to daje novi polet za rad, životu daje ljepotu i radost. Ali nakon par mjeseci polako se među supružnike počela uvlačiti sjeta i zabrinutost. Rebeka nikako nije ostajala u drugom stanju. Zaključak starozavjetnog čovjeka bio je posve jasan: Jahve joj je zatvorio utrobu! Bog je taj koji daje život, Bog poziva u život novog čovjeka, on "otvara" i "zatvara" utrobu žene. Osim toga, neplodnost se je uvijek pripisivala ženi i u to vrijeme nije bila poznata mogućnost neplodnosti muškarca. Trajalo je to tako punih dvadeset godina! Već je ponestajalo svake nade.

Što učiniti? Postoji samo jedan put:

uteći se Jahvi. Sigurno je da je to najviše činila Rebeka jer biti nerotkinja u to vrijeme bila je ne samo Božja kazna nego i sramota. Međutim, pisac govori o Izakovoj molitvi i kaže: *Izak se obrati Jahvi za svoju ženu jer je bila nerotkinja* (Post 25,21). I Rebeka je začela! Koje li sreće i radosti! Danas mi to ne možemo ni naslutiti.

Kako je trudnoća sve više napredovala, ona je postajala i sve teža. Rebeka je u sebi primijetila čudne pojave, neobičajene za redovitu trudnoću. Pala je u depresiju, dozlogrdio joj je život. U takvim slučajevima najbolje je uteći se molitvi. Čovjek treba potražiti Božju pomoć i Božji savjet. To je učinila i Rebeka. Pisac kaže: *Ode, dakle, da se posavjetuje s Jahvom* (r. 23). Iz ovoga možemo zaključiti da se uputila u svetište, na mjesto gdje se posebno štovala i prepoznavala Božja prisutnost.

Zagonetni Božji odgovor

Rebeka je dobila odgovor. Nije izmoljeno samo jedno dijete. Isprošeni su blizanci! Evo i Božjeg odgovora:

*Dva su svijeta u utrobi tvojoj;
dva će se naroda iz tvog krila odijelit.
Narod će nad narodom gospodovati,
stariji će služiti mlađemu.*

Doista, zagonetnog li odgovora. Bog Rebeki nije jednostavno rekao: rodit ćeš blizance. U Božjem odgovoru već postoji vizija budućnosti, čitav plan. Ništa se kod Boga ne događa djelomično. Sve je dio njegovog velikog plana. Bog već sada gleda ovo dvoje djece u svoj perspektivi onoga što će se kasnije dogoditi.

Dva su svijeta u tvojoj utrobi, govori joj Bog. Ovo očito upućuje ne samo na dva djeteta već i na dvije povijesti koje svoj početak imaju u ova dva djeteta. Svako ovo dijete bit će rodozačetnik jednoga naroda i jedne povijesti. Uočimo da je ovdje već prisutan i Božji izbor: *stariji će služiti mlađemu*. Kako će se to dogoditi kad u to vrijeme vrijedi strogi zakon prvorođenca koji naslijeđuje oca i svu tradiciju plemena nosi sa sobom? Sjetimo se onoga što smo na početku rekli o ljudskim i Božjim putovima. Ostvarenje toga vidjet ćemo u povijesti ova dva djeteta.

Rebeka postaje majka

Konačno je došao sretni dan poroda. Ono što je Rebeki Bog rekao u molitvi bilo je točno. Rađaju se blizanci. Evo prvoga: crven, runjav pa mu nadjenuše ime "Runjav" (dlakav) i to je bio prvorođenac. I drugo je dijete bilo dječak. Rađa se iza Ezava i ručicom se drži za njegovu petu, pa ga prozvaše Jakov (hebr. "akeb" = peta).

Kako li su se razlikovali? Još kao dječaci! Dva različita svijeta. Stariji, prvorođenac bio je čovjek pustare. Vrlo je brzo postao vješt lovac. Njegov brat, sasvim drukčiji, prava suprotnost starijega. Bio je tih, povučen. Radije je boravio u šatorima nego li u pustinji. Kako li djeca mogu biti različita? Kao da nisu rođena od iste majke i oca.

Otac Izak koji je bivao sve stariji s posebnom je simpatijom promatrao i pratio svojega sina prvorođenca. On je bio njegov ponos. Njegu će sve ostaviti i na njega prenijeti brigu za budućnost. Ali nije bilo samo to. Izak je veoma volio divljač pa mu je bilo posebno drago što je njegov prvorođenac vješt lovac i često ga obrađuje svojom lovinom. Sigurno je da je i Ezav polako vidio kako omiljeti svome ocu pa je to i sve više koristio.

Jakov, brat Ezavov, bio je u drugom planu. Niti je bio prvorođenac a niti vješt lovac. No nije bio bez ljubavi. Kako to često biva, majčino se srce više priklanja onom slabijem djetetu, djetetu koje je nekako zanemareno i u pozadini. Pisac nam govori da je majka Rebeka više voljela Jakova. Bio je više kod kuće, više s njom a i bio je kod oca u drugom planu.

Crveno varivo i prvorodstvo

Kako je Jakov više bio čovjek domabavio se i kućnim poslovima. Ovdje nam Biblija daje lijepi uvid u jelovnik tadašnjeg vremena. Jakov je kuhao crveno varivo (radilo se o leći koja je crvene boje) što je izglednjelom Ezavu, koji se upravo vratio s polja gladan, veoma lijepo zamirisalo. Osim toga, narod kaže da je glad najbolji kuhar. Ezav, umoran i izglednio, ovoga je časa spreman sve žrtvovati za zdjelicu variva. *Daj mi toga crvenog variva* moli on svoga brata Jakova. Jakov sada koristi priliku i spreman je bratu dati zdjelu variva ako mu ovaj ustupi prvorodstvo. Glad i umor učinili su svoje! Ezav ne samo da pristaje već to i zakletvom potvrđuje. Pisac kaže: *Tada Jakov dade Ezavu kruha i čorbe od sočivice. Jeo je i pio, onda se digao i otišao*. Sve je bilo gotovo. Prvorodstvo je prodano za zdjelu hrane.

(U sljedećem broju: Izak prima obećanje od Boga)

Uređuje: Katarina Čeliković

ALLELUJA, ALLELUJA

veseli se čuju glasi!

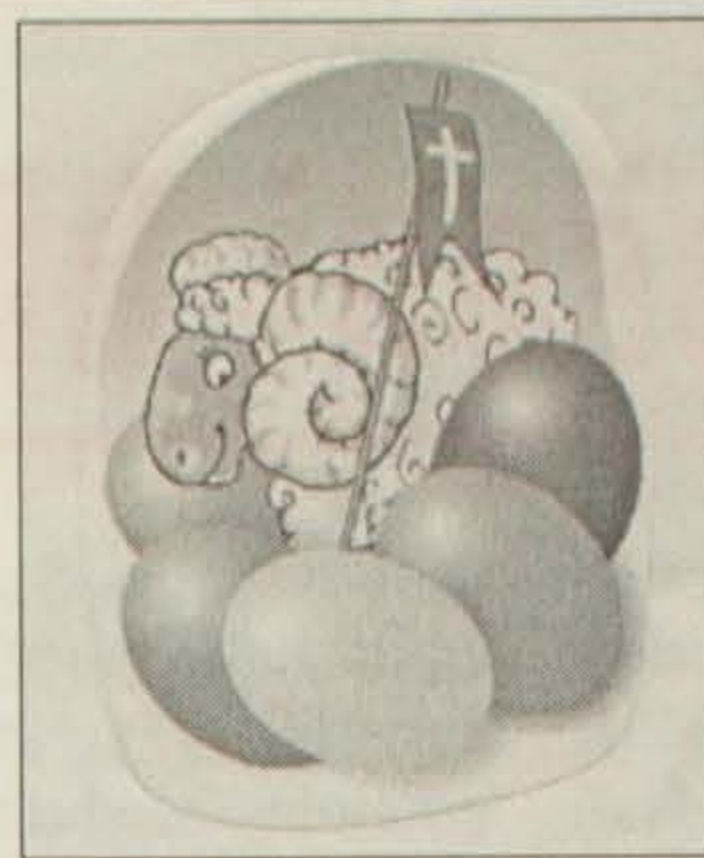
Ovako je davno pjevao naš pjesnik Ante Evetović Miroljub i rekao:
ON USKRSNU KAKO REČE
IZ TRODNEVNOGA GROBA SVOGA.

Zašto Uskrs baš u proljeće? Kao što se priroda budi tako se i ljudi osjećaju nakon hladne zime življima, veselijima. A treba li nam veći razlog za veselje i slavlje od USKRSA? Uskrs nam je jedina garancija da ćemo i mi živjeti u vječnosti, s Isusom. On je zato i podnio najprije poniženje i muku da bi zatim slavno uskrsnuo.

Sa svih strana stižu veseli glasi: djeca se pravim žrtvama, odricanjima, dobrim djelima i sudjelovanjem u križnom putu pripremaju za slavlje Uskrsa. Ako nam to napišete, onda će o tome saznati i drugi. Bit će to svima nama lijep poticaj da budemo bolji, pobožniji. Zato, pišite nam da bismo to mogli i drugima prenijeti.

Boga slaviti dostojno je i pravedno. A ja to volim činiti pjesmom te vas pozdravljam uskrsnom pjesmom ALELUJA, ALELUJA ONOM KOJI USKRSNU!

Vaša Zvončica

USKRS

O Uskrsu majko
Križni put hodili
I na križnom putu
Isusa pratili

Preko te ravnice
I zemlje crnice
Svi su križ nosili
Bogu se molili

Na tom križnom putu
Noge umorili
Na kraju se majko
Bogu zahvalili

Da nam grije naše
Dobri Bog oprosti
I da svi na Uskrs
Budemo radosni

Na Uskrs sa svima
Radost podilili
Jer Uskrs je radost
Svima kršćanima

Tereza Ostrogonac
Mala Bosna

"RUKE" ZA ISUSA

Na početku korizme u crkvi sv. Roka u Subotici pred oltarom postavljena zemaljska kugla obložena trnjem. Predvođena s. Ivom, vjeronaučna djeca su odlučila pokriti ovo trnje svojim "rukama". Tako su svake nedjelje stavljali na trnje ruke u različitim bojama, označavajući tako ono što su dobro činili u proteklih tjedan dana. Žuta ruka značila je nedjeljnu misu i molitvu, crvena dobra djela a plava prisutnost na križnom putu u crkvi ili moljenje kod kuće. Sada je ova kugla "procvala" i trnje više nije tako oštro a za njih je to bilo korizmeno duhovno vježbanje. /Zv/

Pismo iz Starog Žednika

Primili smo pismo djece I, II, i III razreda iz Starog Žednika u kojem nam pišu da bi voljeli da pišemo o njima. Zvončica, naravno, to rado čini ali prvo vi morate nama poslati svoje radove i vijesti da bismo to mogli i mi drugima pokazati.

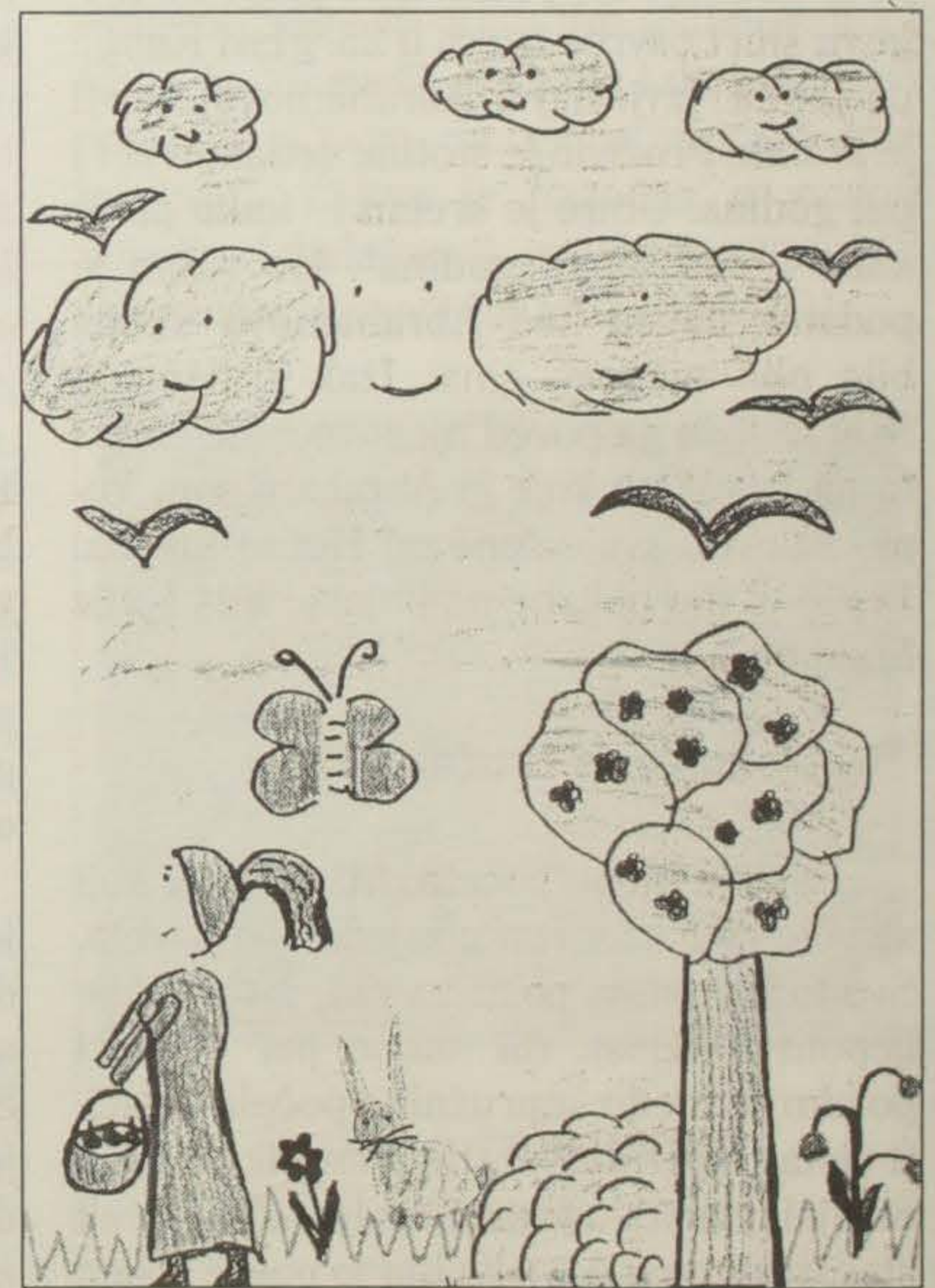
Mali Žedničani su poslali mnogo krasnih crteža o proljeću od kojih neke objavljujemo. A evo kako su se oni pripremali za korizmu.

DO USKRSA PREKO ŽRTAVA

Mi u korizmi puno slušamo na vjeronauku kako su nekada Isusa mučili. Odlučili smo ublažiti udarce biča i bodljikavu krunu i težinu križa tako što ćemo učiniti žrtvice. Žrtvice su odricanje od nekih omiljenih stvari i zadovoljstava. Tako eto Danijel ne jede "divenicu i slaninu", Hrvoje ne jede "divenicu", Mario ne jede pekmez, marmeladu i "bilo mliko", Dunja ne jede "čokoladno mliko", Ivana ne jede šunku. Svi ostali ne jedu čokoladu, ne igraju nogomet, više slušaju mamu.

Draga Zvončice, kao što vidiš, i mi smo shvatili da se do Uskrsa dolazi samo preko puno žrtava i odricanja.

Vrhunac proživljavanja korizme je križni put na kalvariji našeg groblja na Cvjetnicu koji predvodimo mi djeca. Čitamo i razmatramo Isusovu muku, a ove su godine križni put predvodili prvopričesnici. Maja Skenderović je pročitala svoju priču "Križni put". Istoga dana smo pod križ na oltar prinijeli buket bodljikave "krunice" okičen cvjetićima koji su predstavljali naše žrtvice kroz korizmu.

Marijana Skenderović, Stari Žednik

Sretan Uskrs od djece i tete Kate iz Žednika

DJECA NA KALVARIJI

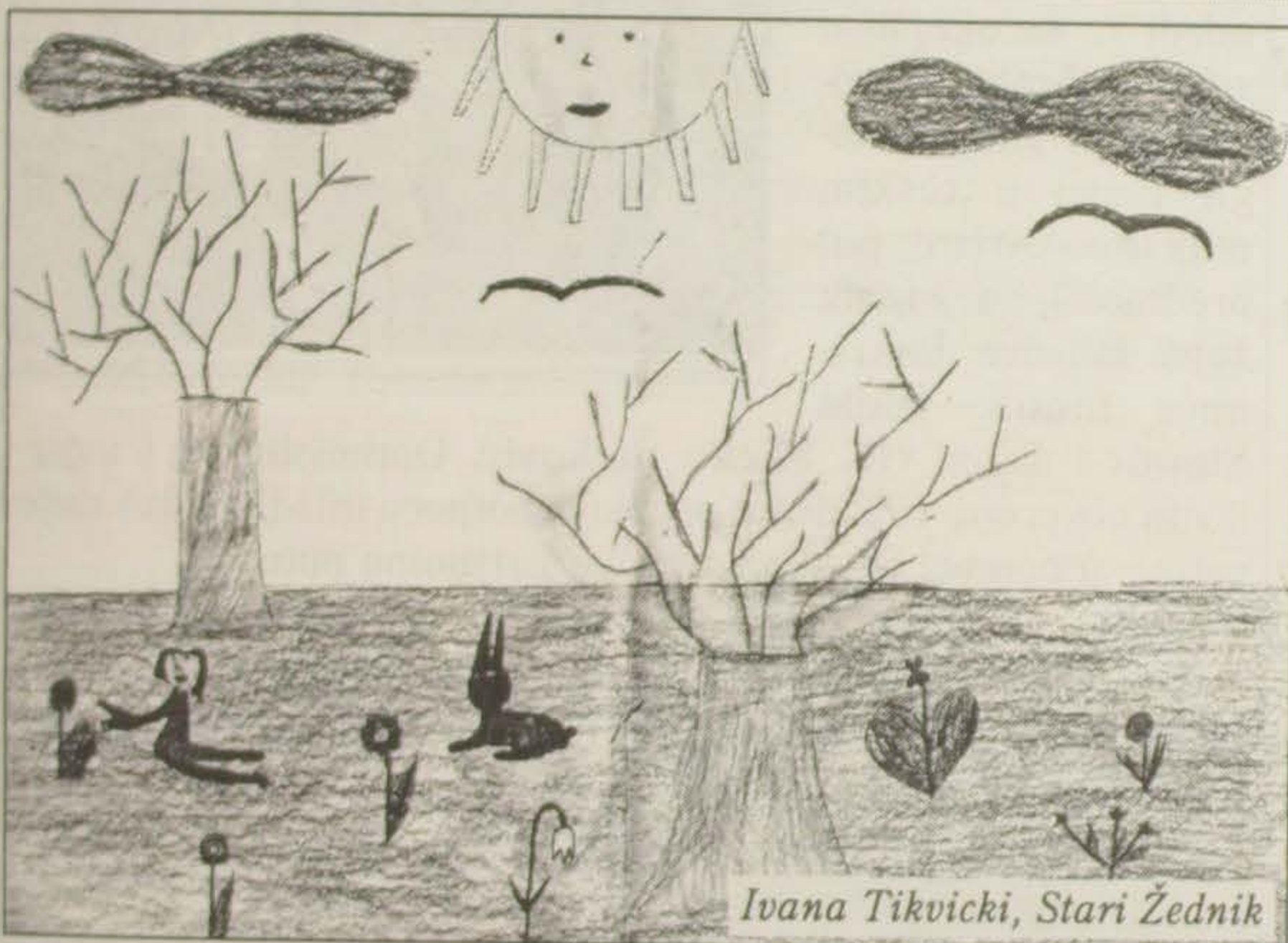
Subotička Kalvarija je u nedjelju, 21. ožujka bila puna života iako znamo što se na Kalvariji zbilo. Najmlađi su na križnom putu iskazali svoje poštovanje Životu. Djeca su na Kalvariju dolazila sa svojim katehetama i katehisticama noseći u rukama križ - simbol

i znak našega spasenja. Pobožnost Križnoga puta predmolio je mjesni župnik mons. Bela Stantić, generalni vikar Subotičke biskupije.

Djeca su u rukama nosila simbole Isusove muke i u sabranosti od postaje do postaje išla, molila i pjevala. I oni najmanji su sudjelovali, ne toliko pjesmom i molitvom koliko tražeći cvijeće, glasnike proljeća da bi okitili svoj križ koji su nosili. Bilo je doista lijepo i zanimljivo. I vrijeme nam je bio lijepo premda pamtimo da nam je svake godine na kraju pala koja kap kiše, no ovaj put, hvala Bogu, nije te su se mnogi i vratili kući pješice i to je bilo pravo hodočašće onih najmanjih. Vjerujemo da nam je svima koristila ova pobožnost te smo još dublje uronili u otajstvo našeg spasenja.

Najmlađi hodočasnici na putu prema kući

s. Iva B.

Ivana Tikvicki, Stari Žednik

MOLITVA ZA DRUGE (posvećeno kćerki)

U devetnici svetom Josipu
Molila sam sveca milog
Da mi ispuni želju jednu.

Molila sam, molila
Svim srcem svojim
Svom dušom svojom.

Imam dicu svoju
Kuju beskrajno volim
Al' imam i nećaka svoga
Koga isto toliko volim.

Bila sam mu krštena kuma
Rastao je daleko od mene,
Stasao je, al' svete sakramente
Primio nije.

Molila sam uporno i dugo
Ta želja bila je jača od mene.
Čudo se dogodilo
Sv. Josip uslišao je molitve moje.

Njegov tužni osmijeh
Sa lica nestao je.

Da bi srića bila još veća
Poveo je i dvi prijateljice svoje.
Tako sam ja sada
Kuma za sve troje.

A onda na trenutak
Sitim se bola i tuge svoje.
Kad sin moj rodio se
Nije imao kume svoje ...

Pozivam sve koji se mole!
Molite ljudi za bližnje svoje.
Molite za druge
Jer to je svecu milo
Možda će netko i za vas
Učiniti dobro dilo.

Dolores

Što znači ALELUJA?

Riječ "ALELUJA" ili "halleluj-Jah" je hebrejska riječ i znači SLAVITE JAHVU (Boga). U crkvenoj uporabi ta riječ u svim jezicima ostaje ne-prevedena.

USKRSNA NAGRADNA IGRA

Uskrs je najveći blagdan svih kršćana. Simbol novog života je jaje, pile ali i zeko. Zato su naše nagrade upravo takve. Evo nagrađenih:

1. Dejan Vranješ, Palić - keramičko jaje
2. Katarina Horvat, Sonta - križ
3. Matej Dulić, Đurđin - lopta
4. Grgo Stantić, Donji Tavankut - pile
5. Ivan Petei, Irig - lančić s križićem
6. Ana Ivanković, Subotica - jaja od slame
7. Eržebet Talpai, Titel
- zastavica s likom bl. Marije Petković
8. Ilijana Bošnjak, Novi Sad
- CD s narodnim pripovijetkama
9. Katka Doboš, Bač - pile
10. Nikolina Radmanović, Bezdan - lopta

PRJČA USKRSLOG CVIJETA

Dvije nježne ruke su me polako spustile na zemlju i počele buditi iz nekakvog sna. Tada sam počeo svoj život. Bio sam manji i od najmanjeg, slabiji i od najslabijeg bića na ovoj planeti. Obuzimao me strah. Prostirao se po cijelom mom biću, veličine malenog sjemena. Nisam znao što mi je činiti, a da to bude ispravno. Zavapio sam u pomoć mom Stvoritelju. Nisam Ga dodirnuo, niti sam Ga vidio, ali sam čuo Njegov uzvišeni i smirujući glas: "Ne, neću te zapustiti i neću te ostaviti". Povjerovao sam! Prve riječi koje sam izustio bile su riječi zahvale i obećanja da više neću znati za strah.

Sljedećeg jutra sam otvorio oči... i sve je bilo drugačije! Bilo je više svjetla, čistijeg zraka, više veselja u mom smirenom srcu. Izbio sam na površinu zemlje! Dane sam provodio u divljenju i zahvaljivanju mom i Stvoritelju svijeta. Vođen jakom vjerom, stasavao sam u sve veći i ljepši cvijet. Nisam ni pomislio na strah sve dok jednog poslijepodneva nisu počele padati teške kapi kiše, koje su pravile duboke rane na mom tijelu. Molio sam ih da prestanu, da se smiluju, ali one su me ranjavale cijelu noć. Nakon njih, izjutra, doletjela su neka malena bića, koja su se sprijateljila sa mnom. Zaboravio sam na svoje rane, sve dok mi prijatelji nisu zadali nove. Plakao sam cijeli dan i zaboravio reći "Hvala" Stvoritelju, što sam ipak živ. Boljela me duša i boljelo me tijelo! Izgubio sam volju za životom i počeo venuti. Nisam znao da li da potražim Stvoritelja, jer sam ga zaboravio, zatajio. Ipak sam Ga zazvao. Ja sam mu rekao svoje boli, ali On je šutio. Molio sam Ga za savjet, ali i dalje ništa nisam čuo. Nije mi preostalo ništa drugo nego da povjerujem da me je Stvoritelj čuo, da se nadam da će mi pomoći i da ljubim sve - svoj život i sve koji kroz njega prolaze. Shvatio sam da je ovaj život samo jedan, da je kratak i zaželio sam ponovno cvjetati.

I dalje su padale kiše, ali sam ih naučio ljubiti. Prijatelji su me ostavljali, ali sam naučio kako to podnijeti i na tome se iskreno zahvaliti. Puhali su jaki vjetrovi, lomili moje listove, kidali laticice... unakazili me, ali sam naučio i to premostiti. Došlo je ljepše vrijeme, a ja sam bio izmučen i upropašten. Sunce je upilo moje posljednje zalihe vode. Opet sam se obratio Stvoritelju. Nisam plakao, nisam kukao nego sam rekao: "Neka bude volja Tvoja!"

I opet je svanuo dan. Otvorio sam oči, zahvalio se Stvoritelju i čekao. Mnogi su pomislili da čekam sigurnu smrt, ali ja sam duboko u sebi iščekivao spas. Naišao je neki čovjek. Bio je to pastir, koji kao da je razumio moju bol i nevolju. Zalio me svojom vodom za piće, obnovio, ali ja sam bio suviše slab. Tu je bio kraj - kraj ali i početak novog života. Dobri pastir me je odvojio od zemlje i odnio do obližnje crkve. Postavio me na oltar, na kojem se i danas nalazim, koji i danas krasim na sve veću slavu Gospodinovu. Sada sam na sigurnom, daleko od kiša i vjetra. Pjevam i zahvaljujem Stvoritelju svaki dan, jer je meni, slabom i često nevjernom cvijetu, dao mjesto na Božjem oltaru.

Nevena Mlanko

NAŠI SUSRETI

TRIBINA MLADIH
25. 04. u 20 sati
Katolički krug

MISA MLADIH ZA MIR
na BUNARIČU
7. 05. u 20 sati

Subotičani na "Uskrsfestu" u Zagrebu

Na ovogodnjišnjem festivalu duhovnih skladbi - "Uskrsfestu", pravo sudjelovanje izborila je Subotičanka **Antonija Piuković** s pjesmom "Znak ljubavi". Tekst i glazbu napisao je **Nikola Jaramazović**, dok aranžman potpisuje **Viktor Kesler**.

"Uskrsfest" će se održati 18. 04. u 20 sati u koncertnoj dvorani "Vatroslav Lisinski" u Zagrebu. Televizijska snimka festivala bit će 25. 04. na HRT-u. Antonija nastupa pod rednim brojem 6, a pratit će je autobus navijača iz Subotice. Oni koji neće moći biti sudionici ovog festivala, molitvama neka prate ovaj veliki uspjeh naših predstavnika.

Križni put na Kalvariji

Na Kalvariji je 28. ožujka održan križni put za mlade. Unatoč hladnom i vjetrovitom vremenu mladi su se okupili u velikom broju te svojim molitvama pomogli Isusu u teškim mukama. Križni put predmolili su župnik župe Isusova Uskrnuća **mons. Bela Stantić** i đakon vlč. **Mirko Šefković**. Optimističkim i uvjerenim govorom, vlč. Mirko pružio je potporu mladima da i dalje ustraju u pomoći Isusu na njegovu Križnomu putu.

Sandra Horvacki

Iz dnevnika hodočasnika II. Križnog puta

□ LAZO VUJKOVIĆ CVIJIN, 75 god.

Jako mi se sviđa. Nisam ni mislio da će biti ovako lipo na križnom putu. Nije mi ni čudno jer sam od mali nogu išo s roditeljima. Od takve smo fajte, čokota, virskog, katoličkog. Ne sviđa se samo meni nego cilom društvu. Više je omladine nego stari, a primijetio sam da sam ja najstariji.

□ ZVONIMIR VUKOV

Privukla me je molitva i ta skrušenost i sabranost. Tako sam odlučio da ću i ja ove godine učestvovati. Izdržat ćemo put bez problema. Ovo je jedan veoma dobar vjernički gest u korizmeno vrijeme, jedan naš žrtveni doprinos. Svaka čast mladima koji su ovo organizirali. Nastavite i dalje.

□ VEDRAN

Ono što me privuklo da dođem na križni put je želja da se približim Bogu, ali i veoma dobro društvo - to sam prošle godine, kada sam došao iz vojske, primijetio na kraju hodočašća.

□ DENIS

Broj sudionika se veoma povećao. Sviđa mi se što nas ima puno i vidim da je zainteresiranost velika. Volio bih da se nastavi i iduće godine, ali nekim drugim putem.

□ MARTA BARNA

Na križni put povela me ljubav prema Bogu. Sin mi je veoma daleko, na Novom Zelandu, time želim da mu pomognem i molim se za njegovo zdravlje i sreću. Križni put je na mene ostavio veličanstven utisak. Naišla sam na neočekivano oduševljenje mladih za Boga što je veoma rijetko.

IZ PAPINE PORUKE ZA

SVJETSKI DAN MLADIH 2004.

Želite li i vi, dragi mladi, promatrati ljepotu njegova lica? To je pitanje koje vam upućujem za ovaj Svjetski dan mladih godine 2004. Ne hitajte s odgovorom. Ponajprije, uronite u nutarnju tišinu. Dopustite da iz dubine srca izroni ta goruća želja da vidite Boga, želja ponekad zagušena bukom svijeta i zavodništvom užitaka. Dopustite da izroni ta želja i doživjet ćete čudesno iskustvo susreta s Isusom. Kršćanstvo nije samo neki nauk; ono je susret u vjeri s Bogom koji se Isusovim Utjelovljenjem učinio prisutnim u našoj povijesti.

Nastojte svim sredstvima učiniti taj susret mogućim, gledajući prema Isusu koji vas strastveno traži. Tražite ga tjelesnim očima kroz događaje života i lica bližnjih; no tražite ga i očima duše kroz molitvu i razmatranje Božje Riječi, jer "motrenje Kristova lica ne može se nadahnuti nego na onome što nam o njemu kaže Pismo" (Novo millenio ineunte, 17).

Bog je izvor i cilj

Život niče iz ničega, i u ništa se vraća. Iz praha u prah.

Ono što je bilo - prošlo je, ono što će biti - proći će. Pa što je onda život? To je samo točka u kojoj se spajaju prošlo i buduće. Eto, u toj točki cijeli je naš život. Da, ali bilo bi premalo biti samo točka u točki. Pored ovoga, vjerujem da postoji i drugi - vječni život. Ipak, duša je predragocjena da ne bi imala kamo.

Tijelo je stvoreno iz praha i u prah se vraća, a duša naša od Boga je, i k njemu odlazi, jer Bog je izvor i cilj.

Mirela Stantić

SUBOTIČANI U TEEN STAR-U

Potaknuti željom da više upoznaju program cjelovitog spolnog odgoja, nekoliko mladih Subotičana iz raznih župa, pod vodstvom s. Ive Barbarić, otputovalo je 3. ožujka u Osijek na jednodnevni seminar.

Stručnjaci raznih profila i voditelji programa govorili su "o seksualnom odgoju u adolescentnoj dobi" te iznijeli svoja iskustva u radu s mladima. Utvrdili su da mladi koji su se uključili u program lakše prebrođuju svoje probleme u spolnom odgoju, jer mogu taj problem s nekim podijeliti i o njemu razgovarati, dok su djeca koja nisu uključena u program agresivnija i ne znaju se nositi s tim problemima. Sudionici smo preranih stupanja u vezu, a pošto mnogi mladi ne razlikuju ljubav od zaljublivanja i ljubav od seksa, nužno je započeti ovaj program i u Subotici, čime bi se sigurno smanjio broj spolno prenosivih bolesti, a i poremećaja u seksualnom odgoju. Posljedice su duševni nemiri, spolne bolesti, a loš spolni odgoj

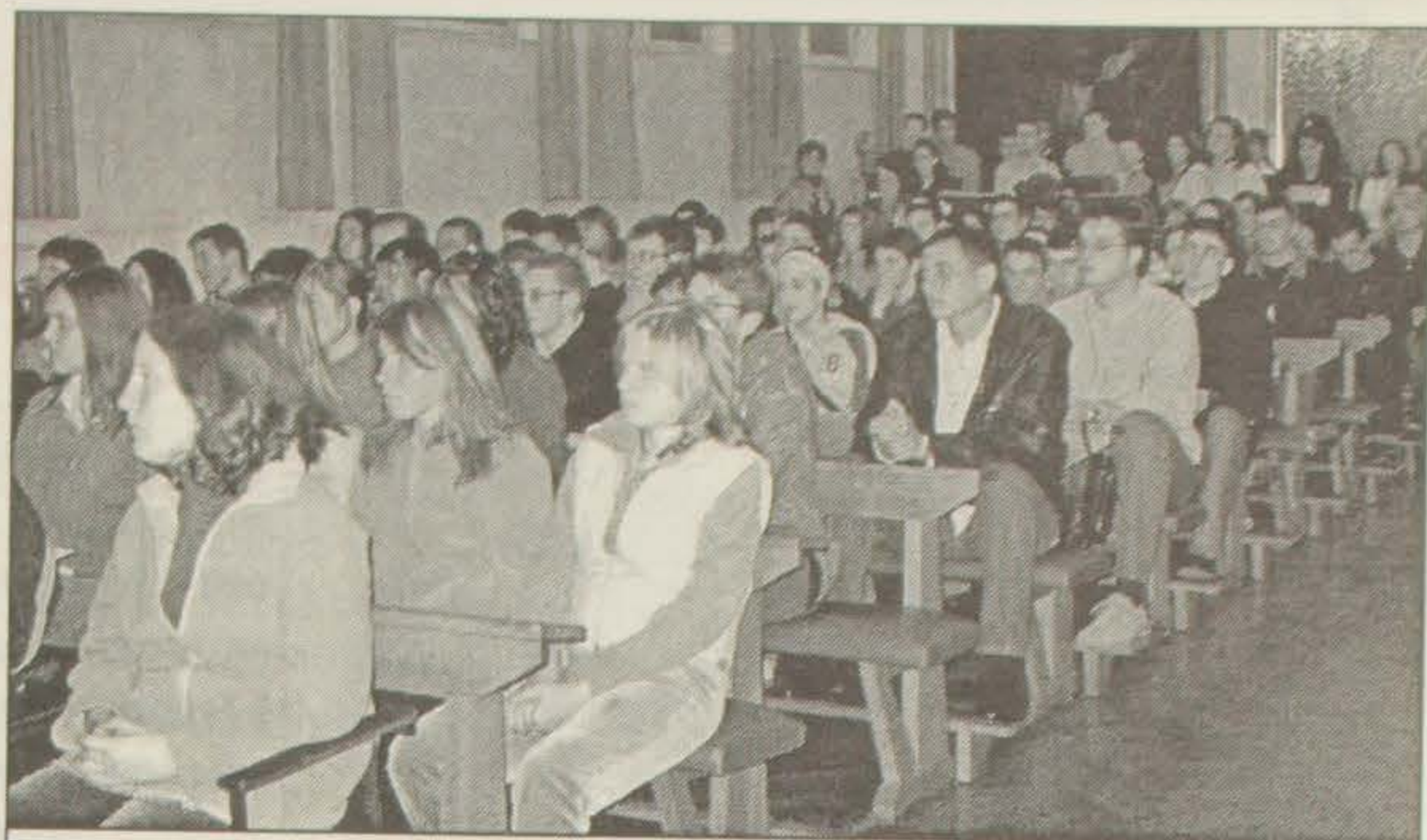
ima odraza i u trgovini bijelim robljem, čime se zanemaruju bitne ljudske vrednote. Važno je potaknuti i roditelje da sudjeluju u spolnom odgoju svoje djece, jer najveća greška je seksualno učenje na pornografskim filmovima, reklamama, novinama...

Nemojte dozvoliti da jedan sat strasti upropasti vaš medicinski, psihološki, socijalni i duhovni život.

Ovaj program je u Hrvatskoj odobren od Zavoda za školstvo Republike Hrvatske i može se izvoditi u školama kao izvannastavni program, a nastoji se da bude i obvezan školski predmet.

Mi smo kao skupina bili posebno pozdravljeni na seminaru. Voditelji su prihvatili poziv da dođu i u Suboticu mlade i nastavnike upoznati s programom, voljni su organizirati radionice za osposobljavanje voditelja. Na seminaru je bilo 160 sudionika.

petar

BDJENJE MLADIH

Tradicionalno, 17. po redu, BDJENJE mladih koje se održava u Sjemeništu "Paulinum" uoči Cvjetnice, okupilo je u subotu, 3. travnja oko 150 mladih i sjemeništaraca. Oni su uz svoga biskupa Ivana i uz nekoliko svećenika razmatrali misterij Isusove muke kroz tekstove koje su sami napisali. I ove je godine čitana poruka Svetoga Oca za Svjetski dan mladih. Susret i sv. misu svojim pjevanjem obogatili su pjevači župe Isusova Uskrsnuća. Biskup Ivan podijelio je na kraju susreta mladima maslinove grančice, kao simbol Kristova svečanog ulaska u Jeruzalem.

petar

NA MISI MLADIH ZA MIR

"Molite za mir koji je svima prijeko potreban", rekao je vlč. mr. Marinko Stantić na travanjskoj misi mladih za mir, 2. travnja u crkvi Isusova Uskrsnuća. On je na početku mise pozdravio "mironosce" koji su se okupili u malom broju. Došla su neka nova lica, ali je broj onih koji mole za mir ponižavajući - samo 25! Zar ne vidimo koliko je nemira svuda oko nas? Do mira molitvom - geslo je onih koji se ustrajno okupljaju na ovoj misi a pozvani su svi kojima je mir u srcu.

Mirjana Horvacki

TEČAJ ZA MLADE NOVINARE "ZVONIKA"

Desetak mladih novinara okupilo se na novinarskom tečaju koji je počeo u subotu, 27. ožujka, u župi sv. Roka. Tečaj će voditi novinar Subotičkih novina Zlatko Romić i novinarka "Zvonika" Katarina Čeliković. Tečaj se odvija u vidu radionica te će na desetak susreta budući novinari i praktično saznati osnove novinarstva.

Ivana Matoš

VJERUJEŠ LI U USKRSNUĆE TIJELA?

"Zagonetka ljudskoga života najteže se osjeća nad grobom onih koje smo voljeli. Pred smrću se čovjek sam po sebi osjeća bespomoćan. No pred misterijem smrti u pomoć nam dolazi sam Bog. Kršćanska vjera uči da će tjelesna smrt biti napokon pobijeđena. Ta puna pobjeda slavit će se u uskrsnuću tijela, u posljednji dan sadašnje povijesti."

ŠTO ZAPRAVO ZNAČI USKRSNUĆE TIJELA?

Čvrsto vjerujemo i čvrsto se nadamo da će, kao što je Krist zaista uskrsnuo od mrtvih te živi zauvijek, isto tako pravednici poslije smrti zauvijek živjeti s uskrslim Kristom i da će ih on uskrisiti u posljednji dan.

"Uskrsnuće tijela" znači da poslije smrti neće živjeti samo duša, nego da će i naša "smrtna tijela" (Rim 8,11) oživjeti.

ŠTO JE ISUS GOVORIO O USKRSNUĆU?

Saducejima koji niječu uskrsnuće Isus je govorio: "Jer kad ljudi uskrsnu od mrtvih, niti će se ženiti niti udavati, nego će biti kao anđeli nebeski" (Mk 12,25).

Kada je uskrisio Lazara, Isus je govorio Marti: "Ja sam uskrsnuće i život, tko vjeruje u mene, ako i umre živjet će" (Iv 11,25).

"Da, volja je Oca mog da svaki koji vidi Sina i vjeruje u nj dobije život vječni i da ga ja uskrisim u posljednji dan" (Iv 6,40).

VJERA U USKRSNUĆE?

Kršćanska vjera u uskrsnuće od početka je nailazila na neshvaćanja i protivljenja. "Ni u jednoj drugoj točki kršćanska vjera ne susreće toliko otpora kao u pogledu tijela." Općenito se dosta lako prihvaća da se ljudski život poslije smrti nastavlja na duhovan način. Ali kako vjerovati da ovo tijelo koje je tako očito smrtno može uskrsnuti na vječni život?

KAKO USKRSavaju MRTVI?

Što znači "uskrsnuti"? Po smrti, dijeljenjem duše i tijela, tijelo se čovjekovo raspada dok mu duša ide u susret Bogu, čekajući da se ponovno sjedini sa svojim proslavljenim tijelom.

TKO će USKRSNUTI?

Svi ljudi koji su umrli: "koji su dobro činili - na uskrsnuće života, a koji su radili zlo - na uskrsnuće osude" (Iv 5,22).

KAKO će TO BITI?

Krist je uskrsnuo sa svojim vlastitim tijelom, ali se nije vratio u zemaljski život. Tako će isto u njemu "svi uskrsnuti sa svojim vlastitim tijelima, koja sada imaju", samo će to tijelo biti preobraženo u slavno tijelo, u "tijelo duhovno" (1 Kor 15,44).

To "kako" nadilazi našu maštu i naše shvaćanje: možemo ga dokučiti samo vjerom.

KADA će TO BITI?

Konačno "u posljednji dan" (Iv 6,39-40), na "svršetku svijeta". Uskrsnuće mrtvih duboko je povezano s Kristovim drugim dolaskom.

ŠTO MLADI MISLE O USKRSNUĆU TIJELA?

M. P. - Ja ne znam kada će biti kraj svijeta... tako da nisam baš razmišljala o tome.

M. J. - Vjerujem da ću uskrsnuti i u tijelu, ali stvarno ne znam kako će to biti. Jednostavno vjerujem u to.

K. S. - Ne, ne u svom tijelu. To može samo Bog. To je nadljudski. Znam da ću jednoga dana uskrsnuti, ali ne dok ne dođe sudnji dan.

R. M. - Nisam puno o tome razgovarala s prijateljima jer nam je to jako nepoznato ali ako je Isus uskrsnuo, pa onda ćemo i mi.

Priredio: Branimir I.

IZ SVETOGA PISMA

"Što ljudsko oko još ne vidje, i uho ne ču, i u srce čovječje ne uđe, to je Bog pripremio onima koji ga ljube" (I Kor 2,9).

"I otrt će im svaku suzu s očiju, te smrti više neće biti, ni tuge ni jauka, ni boli više neće biti jer - prijašnje uminu" (Otk 21,4).

"Krist će preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suobličiti ga tijelu svome slavnemu" (Fil 3,21).

"Evo, otajstvo vam kazujem: svi doduše ne ćemo usnuti, ali svi ćemo se izmijeniti. Odjednom, u tren oka, na posljednju trublju - jer zatrubit će - i mrtvi će uskrsnuti neraspadljivi i mi ćemo se izmijeniti" (I Kor 15,51-52).

Ovako o uskrsnuću tijela piše katekizam "Snagom Duha" str. 209.

"Vjerujem u uskrsnuće tijela" izgovaramo svaki puta kada na sv. misi molimo "Vjerovanje". Jesmo li se nekada dublje zamislili nad ovom temom? Što to zapravo mi izgovaramo? Sigurno smo već slušali neko predavanje ili propovijed o ovoj temi. Možda, čak, razgovarali o ovome s prijateljima? Sigurno jesmo, ali ako i nismo, evo sjajne prilike!

Krenimo! POLAGANO - čitajući tekstove koje slijede, RAZMIŠLJAJMO o njima i bit ćemo, siguran sam, BLIŽI BOGU!

Odgovore sam potražio u Katekizmu Katoličke Crkve, str. 266-270.

Uređuju: Vesna i Ladislav Huska

NEKI PROBLEMI SUVREMENE OBITELJI

* Svaki muškarac i svaka žena sanjaju o sretnom braku. * Na žalost, taj san u mnogih ostaje samo san. * Sigurno je da ne možemo tražiti raj ovdje na zemlji. * Ali, mnoga nepotrebna razočaranja bi se mogla spriječiti. * KAKO? *

Rodbinski odnosi (i bake i djedovi)

Ulaskom u brak stječu se novi rođaci na koje se tek treba priučiti, a odnos prema novim rođacima u biti je test odnosa muža i žene. Kvaliteta rodbinskih odnosa ovisi npr. o čestoci kontakata, koji mogu biti: redoviti (nedjeljni ručkovi), periodični (o blagdanima i drugim obiteljskim događajima) i rijetki (susreti za Božić i Uskrs uz izmjenu darova i dobrih želja). Rođenje djeteta obično popravlja ove odnose: rodbina prihvaća brak, jer ga počinje smatrati uspješnim. Prve godine braka donose više problema s rođacima (prema jednoj procjeni, žene imaju oko šest puta više problema s muževom rodbinom nego obratno). Normalan odnos na početku braka obično je podrška i ohrabrenje, a roditelji relativno rijetko izravno sabotiraju brak djece i većina roditelja pomaže mladence novčano ili kao jamci za kredit i sl. Dva kritična područja su: "jednako vrijeme" koje će muž i žena provesti kod roditelja jednog odnosno drugog, posebno za Božić ili Uskrs (rješenje daje rođenje prvog djeteta - ostaju kod kuće) i problem odgoja djeteta (nema dvije obitelji niti dvije osobe koje bi se potpuno slagale u svim odgojnim pitanjima - važno je da se što bolje slažu otac i majka). S godinama slabe problemi s rodbinom, jer svaka obitelj gradi vlastiti životni stil, ima širi krug prijatelja, pa rodbinske veze postaju slabije, susreti rjeđi, nastupom starosti nostalgičniji, puni sjećanja i sa sve manje miješanja u nutarnji život obitelji. Za bake i djedove novo stanje - biti djed i baka - znači "drugu šansu": nepostojanje izravne odgovornosti, svagdanjih briga i svađa oko djetetova odgoja izaziva čudesne promjene u stavovima. Mnoge bake i djedovi koji su svoju djecu odgajali stro-

go i konzervativno, odjednom postaju vrlo relaksirani i tolerantni prema unukovim nepodopštinama. Stari roditelji trebaju imati umirujući učinak u životu svoje odrasle djece i unuka. Hoće li uloga bake ili djeda biti ugodna ili neće, ovisi o mnogo okolnosti. Poseban je problem dvostruka uloga

odraslog člana višegeneracijske obitelji - to je izvor mnogih konflikata i nesporazuma - biti dijete svojih roditelja i roditelj svojoj djeci (problem u donošenju odluka mjesto male djece i starih roditelja). Problem je teži, kako se čini iz prakse, kad bake i djedovi i te kako žele da se osjeti i njihova prisutnost u obiteljskoj dinamici (osobito u slučaju muževe majke, koja, s jedne strane, ne može prihvatiti snahu, a s druge, sin je afektivno još ovisan o njoj). Ovakva situacija može dovesti do prave katastrofe u bračnoj zajednici, čak do rastave.

Neke ideje za sprečavanje i liječenje

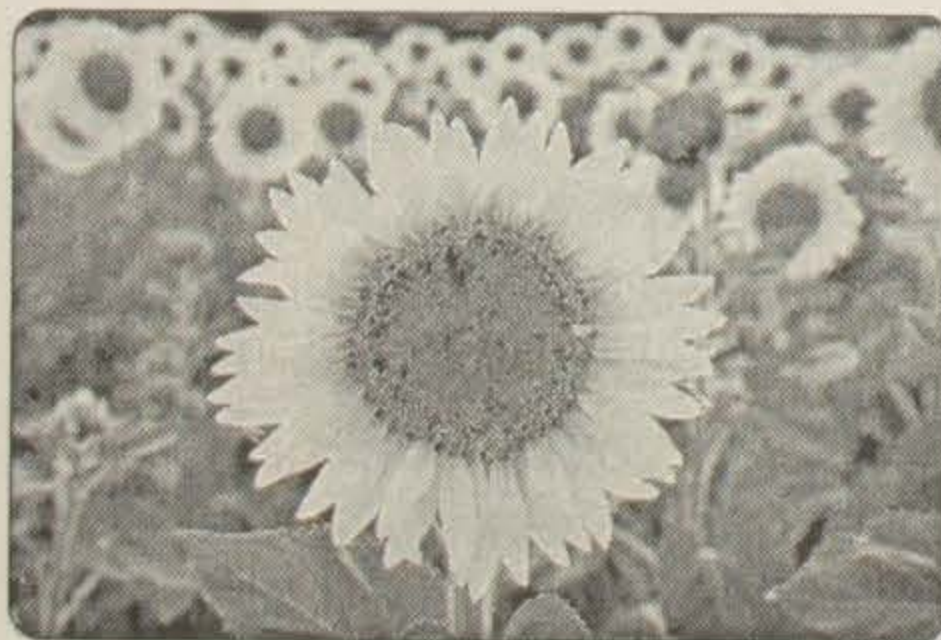
Iransko-njemački liječnik Nossrat Peseschkian, utemeljitelj pozitivne obiteljske terapije objašnjava jednu od tipičnih oznaka duševnih, psihosomatskih i psihosocijalnih poremećaja - jednostranost ideja i uporno prijanjanje uz njih: vlastite se ideje grčevito brane, jer svako odstupanje od njih znači opasnost za identitet. Tu se pokazuje nesposobnost prilagodbe, odnosno odstupanja od vlastita sustava (kao mačkice koje za vrijeme prvih tjedana života vide samo npr. vodoravne crte te postaju "slijepe" za drugu mogućnost i potpuno gube orijentaciju u svijetu s okomitim crtama!) - situacija čovjeka koji je odrastao s određenim kalupom ideja i pojmova, pa se teško snalazi u svijetu drukčijih običaja. Terapija je "promjena položaja" (stajališta) - shvaćanjem da suprotno mišljenje ne znači nužno opasnost, nego proširivanje vlastita horizonta, što se ne radi naglo, već postupno. Dr. Peseschkian preporučuje istočnjačku mudrost: stare običaje ne valja jednostavno izbaciti kroz prozor, nego ih, poput draga gosta, treba ispratiti do vrata. Ne valja grčevito prijanjati ni za što što nije Apsolutno, jer će nas promjena vremena pregaziti neumoljivošću novih ideja i novih oblika. I ovdje se ostvaruje biblijska poruka o idolima: sve što nije Bog, a čovjek to apsolutizira, pripada svijetu idola. A idoli čine nesretnim - to vrijedi i za obiteljski život.

/Prema: Mihály Szentmártoni *Svijet mladih (psihološke studije)*/

ŠTO SAM NAUČILA OD SVOJE SVEKRVE?

Nikada neću umjeti zgotoviti pečeno pile punjeno izvrsnim nadjevom od džigerice (jetara) i povrća, tako slasno kakvim ga napravi moja svekrva. Ne umijem ni opisati žalost mog brata što ni ne pokušavam kuhati njene na daleko poznate "gomboce" sa šljivama i eurokremom! Nikad neću znati pričati o kornjačicama i žabicama iz rita u blizini njihovog salaša. Ili, tako lijepo i srdačno, jednostavno kakva je i ona sama, dočekati svakog gosta, pa i nezvanog, a čak i onog koji uopće nije došao vidjeti nju, već će "samo malo pričekati njenog sina i snahu". Istina, jednom sam se zbog školskog ispita trsila od nje naučiti štrikati, ali moja avantura u svijetu ručnih radova je prebrzo završila - položila sam ispit!

Ipak, od svoje svekrve sam nešto i naučila,

iako se u tome još puno moram vježbati: jednom je moj suprug bušio u zidu rupe za kačenje bojlera i naišao na neku pretvrdu opeku. Pokušavao je i pokušavao i - odustao. Moja svekrva je počela objašnjavati kako se to sigurno može probušiti, samo "treba malo jače i ...

"Šutjela sam jer od sličnih poslova znam samo - štemati zid i čistiti opeke od starog maltera. Moj muž se počeo malo i nervirati, jer je moja svekrva rekla: "Sve se može, ako se hoće!" Već sam počela razmišljati gdje drugdje staviti bojler, kad se moja svekrva uspne na skelu i uzme ručnu bušilicu i pokaže djelom kako je

objašnjava riječima. Bio je to uspješan pothvat i dobar primjer za dragocjenu narodnu poslovicu i još dragocjeniju žensku mudrost i upornost!

I još nešto ona krasno umije: u kišno, tmurno jutro (iako njoj loše vrijeme više smeta nego npr. meni!) veselo pozdraviti riječima "Hvaljen Isus!", vedrinom s kojom se rodila, ili ju je upila u sebe u sunčane "litnje zore njevog salaša"... /V. H./

ZNATE LI...

- 2. travnja je Međunarodni dan dječje knjige
- 7. travnja je Svjetski dan zdravlja
- 8. travnja je Svjetski dan Roma
- 22. travnja je Dan planeta Zemlje i Dan hrvatske knjige
- 29. travnja je Međunarodni dan plesa

Uređuje: Jakob Pfeifer

SVJETSKA MOLITVENA OSMINA - ODŽACI 2004.

*Propovijed Marjana Deja, selenčkog župnika,
u pravoslavnom hramu*

Draga braćo i sestre, danas se puno govori o ujedinjenju. Govorimo o zajedničkoj europskoj kući, o zajedničkim vrijednostima i zajedničkim akcijama. I mi kršćani se jednom u godini sastajemo da bismo zajedno molili. Da bismo na tren zaboravili na griješnu podjelu Isusove Crkve i digli glas za jedinstvo. Mnogi se vjerojatno pitaju zašto to činimo, koji je smisao toga? Zar samo zato da imamo iskustvo zajedničkih susreta a onda opet konflikti i problemi. Ipak, zahvaljujmo našem dobrom Gospodinu i za ovaj dan kada želimo zaboraviti ono što nas dijeli i istaknuti ono što nas spaja.

Završavajući svoje poslanje na zemlji, prije nego će prinijeti Bogu žrtvu svoga osobnog života za nas ljude, Isus moli ovako: *Ne molim samo za ove nego i za one koji će na njihovu riječ vjerovati u mene: da svi budu jedno kao što ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu da svijet uzvjeruje da si me ti poslao.* (Iv 17,20-21)

Isus je dobro znao kakav je čovjek. Poznata mu je ljudska slabost njegovih učenika. Znao je da često gledaju samo svoje interese a ne Božju slavu i širenje njegovog evanđelja. Zato prije svoje muke moli za jedinstvo svojih učenika. Jedinstvo je ponajprije Božji dar, a ne ljudsko djelo. Ono je prije svega duhovna a ne institucionalna ili organizacijska stvarnost koja u zajednici ima svoju praktičnu primjenu. Zajednica vjernika mora biti svjedočka u svijetu. Svijet po jedinstvu učenika spoznaje Božju ljubav. Stoga ako svijet ne vjeruje onda to ne mora biti samo njegov grijeh nego i posljedica nejedinstva kršćana.

Braćo i sestre, jedinstvo kršćana je oblikovano u našoj savjesti. Mi se nikad ne smijemo zadovoljiti s današnjim životom kršćana. Kako će u nama naći odgovore oni što traže Krista? Koji Isus je bolji - katolički, pravoslavni, ili protestantski? *Mislim to što svaki od vas govori: "Ja sam Pavlov", "A ja Apolonov", "A ja Kefin", "A ja Kristov". Zar je Krist razdijeljen?* (1 Kor 1,12-13) Zaboravili smo da smo svi otkupljeni predragocjenom krvlju nevinog Jaganca? I to ne samo neki, već svi. Držimo svoje crkvene tradicije, bogatstvo svojih liturgija, i prestanimo se već jednom pitati tko je veći,

tko je jači u vjeri. Pomozimo jedni drugima kao čovjek čovjeku, kao brat bratu. Pokušajmo razumjeti jedan drugoga! Nije važno što nas dijeli, nije važno tko priznaje papu a tko patrijarha, da li štuju ikone ili kipove. Važno je jedino da li živimo prema načelima Isusovog evanđelja. Dajmo to istinsko svjedočanstvo osobnog života bez obzira na to kojoj konfesiji ili tradiciji pripadamo.

U jednoj mračnoj hladnoj noći slučajno se našlo šest ljudi na pustom otoku. Svatko s komadom drveta u ruci. Na otoku, izgubljenom u maglama Sjevernog mora, nije bilo drugog drveta. Mali oganj u sredini polako se gasio. Zima je bila sve jača i jača. Najbliže vatri sjedjela je žena. Plamen vatre osvjetlio je lica došljaka. Jako je stegnula svoje drvce u ruci. Zašto da baci svoje drvce u vatru koje će ugrijati one što su im došli krasti kruh i posao? Muškarac pored nje ugledao je nekoga tko nije pripadao njegovoj stranci. Ni u kom slučaju ne bi žrtvovao svoj komad za svog političkog neprijatelja. Treća osoba bila je bijedno obučena i još se zagrnila svojim prljavim kaputom pod kojim je skrivala svoje drvce. Njen susjed s desne strane bio je bogat. Zašto bi bacila u vatru svoje drvo za bogataša? Bogataš je sjedio i mislio na svoje bogatstvo, na dvije vile, četiri automobila i na račun u banci. Baterija u njegovom mobitelu bila je prazna. Morao je čuvati svoje drvce po svaku cijenu. Nije došao ovamo zbog lijenčina i kradljivaca. Mračno lice došljaka u slabom svjetlu vatre koja je tek tinjala, razvuklo se u osvetoljubiv smiješak. Stegnuo je u ruci svoj komad drveta. Dobro je znao da ga svi preziru. Nikad ne bi bacio svoje drvce u vatru. Došao je trenutak osvete. Zadnja osoba ove tužne skupine bio je škrtac. Ako bi što i uradio, onda bi to bilo samo zato da nešto dobije. Njegov je moto bio: daj samo onom tko tebi daje. Za moj komad drveta bi morali mnogo platiti, mislio je. Ovdje su se našli hladni, smrznuti, proračunati ljudi, svatko stežući svoje drvce u ruci. Nisu umrli od zime izvana, već od zime u svojoj duši.

Braćo i sestre, stavimo svoje drvce na vatru zajedničke kršćanske ljubavi i poštovanja, da nas ne zahvati duhovni mraz i odvoji od Krista. Amen

VRATITI OSMIJEH NA OSTARJELA LICA

Svaki put kada se na planu rada pojavi nova adresa, za nas je to nova tajna. Nikada ne znamo, kada zazvonimo, kako će reagirati oči koje provire kada se vrata otključaju. Najčešće su to staračke ruke, drhtav pogled i tople riječi. Staračke ruke koje se pružaju prema nama tražeći kap spasa, sve bez riječi, samo pogledom i toplinom. U svaku sobu, u svačiju kuću gdje ulazimo donosimo tračak nade i želju da se osmijeh vrati na lice onih kojima pomoć pružamo. Svatko nosi svoj križ i svoju muku, a mi smo tu da olakšamo teret tih muka. Moja baka uvijek govori da smo na ovom svijetu samo prolaznici, samo gosti i da moramo jedni druge poštovati i voljeti, da ne bismo sutra patili zbog nekih svojih riječi ili djela. Svaka baka kod koje odlazim ostavila je neki trag u meni, neku sitnicu koja mi daje snage za svakidašnji život i patnju koju dijelim s njima, pa mi sve predstavlja radost.

*Brigita Moravčić
gerontodomaćica kućne njege*

Kako sam postala volonter Caritasu

Nakon sv. mise u župi sv. Jurja u Subotici 2001. godine upućen je poziv za volonterski rad u Caritasu. U obitelji smo se dogovorili da i ja ponudim svoje iskustvo terenske sestre (babice) Caritasu.

Pred Uskrsne blagdane prijatno sam se iznenadila kada sam kod prijavlivanja sreća kolegicu iz bolnice s kojom sam radila. Dobila sam 2-3 adrese na koje sam otišla. Na prvom zadatku imala sam malo treme, pitala sam se kakva će biti osoba kod koje odlazim, kako će me primiti? Ulazeći u kuću, zatekla sam stariću, zbunjenu, kako sjedi u kućnoj haljini čekajući sestru. Za stolom je sjedjela susjeda, isto starica. Na moje pitanje - zašto ne ležite ako ste bolesni - ona je veselo odgovorila: "Pa, sestro, nisam ja bolesna, nego ne znam kako da Vas dočekam." Sprijateljile smo se kroz razgovor, njegu, kupanje, masažu, pedikir, manikir, mjerenje tlaka, priče i malo vedrine u ova teška vremena. Sad dolaze još dvije starice kojima također mjerim puls, tlak, šalimo se, kuhamo i po koji vic ispričamo. Radosna sam i sretna kad ih vidim da se od srca smiju i barem na kratko zaborave nevolje i bolest.

Ostavljam ih sretno, a ja odlazim sretna što ih ostavljam s Božjom pomoću uz pozdrav "Zbogom, do sljedeće nedjelje".

Roza Mikulić

Piše: Alojzije Stantić

IZ MRŽNJE U UVIDAVNI SUŽIVOT

Od pamtvika je u ljudski rod usađena potreba da živi u zajednici, da ljudi trpe i podnose jedni druge iako su u tušta čem drugačiji. To da se ljudi koji su u bilo čem drugačiji podnose, vide i u prirodi koja ji okružuje, u kojoj jedni nuz druge žive biljke i živina (životinje), di ovise jedni o drugima. Bog je i čovika stvorio da živi u prirodi i s prirodom, da ovisi od nje, da je hasnira toliko da priživi, al i da pazi na nju, jel brez nje mu nema života, jednom riči kazano to je suživot čovika i okoliša.

O suživotu i sveti Pavle apostol svi-tuje Kološane da se drže Isusovi riči da budu velikodušni, taj nauk je u poruki: Zaodjenite se dakle... u milosrdno srce, dobrostivost, poniznost, blagost, strpljivost te podnosite jedni druge praštajući ako tko ima protiv koga kakvu pritužbu! Kao što je Gospodin vama oprostio, tako i vi! A povrh svega - ljubav! To je sveza savršenstva (Kor 3,12-15). To su temeljne kriposti koji se čovik mora držat u suživotu, onda on neće pokazivat prisilu nad drugim čovikom, jači će podnosit slabijeg, vira će podnosit viru, narod će podnosit drugi narod i tako redom.

Takog svaćanja su bili i najviše naši stari, a to su pokazivali ko i u komšijanju, osobito u ušorenim salašima, di ji je dilila zajednička ograda. Na priliku: kripostan komšija, koji je živio na temelju Kristovog nauka, nikad nije zabavio ako su mu komšijine guske ušle i počele kajišat zelene listove kuruza, il ako je krmača ušla u ditelnu..., zato jel se sutra mož desit da će tako uradit njegova živina. Komšija se paštrio da njegova živina ne nanese pataliju (nevolju) komšiji, nije gleda šta je njemu uradio komšija, već se paštrio da on komšiji ne nanese pataliju. To je najprostiji primer suživota.

Mržnja i osvita

Kako se ljudska svist razvijala tako je sazrilo i osiće mržnje, koju čeljade osića naspram drugog čeljadeta zato jel viruje da je on zao i da je ugrozio njegovu vridnost.

Med najstarije spominjano nezadovoljstvo spada opis kako je Kajin ubio brata Abela (Post 4,3-8). To ubistvo je opisano ko mržnja, a ona ko gri, onda i

nauk da iz mržnje triba prić na kajanje da se spriči osvita.

Od tog ubistva naovamo naša je prošlost puna ubijanja, često samo rad ubijanja onog ko drugačije izgleda, divani, misli, il viruje. Od ubijanja valjda je jedno od najokrutniji od kad je svita i vika, kad su plemena Tutsi i Huti u sukobu u Ugandi, sad na kraju XX. vika, med sobom poubijali oko 800.000 ljudi!!! Za taj zločin se onomad javno ispričo Kofi Anan, generalni tajnik UN, jel se nisu ozbiljnije zauzeli da spriče taj pokolj. Nažalost, ovakim ređanjima nikad kraja.

Kad su posli II. svitskog rata razumni narodi svatili da mržnja i suživot ne mogu bit zajedno, i da se mrze samo zato jel med njima ima razlike (ko na priliku Flamanci i Valonci; Nimci i Francuzi i dr.) iz sebe su istirali mržnju, počeli su se sjednavat i od Evrope suživotom pravit jednu zajedničku državu, državu brez granica. Danas u Evropi zajedno žive svikoliki narodi s velikom vrlinom da se diče svojim nacionalnim manjinama. Da, diče se s njima i pomažu njim da ostanu to šta jesu.

Nažalost na nji se nisu ugledali i niki drugi narodi iz njevog komšiluka, koji su prispavali humanizam i renesansu i probudili se na kraju XX. vika, ko medvid iz drimanja, počeli su istiravat pravdu i proširivat državnu granicu, a usput su (o)tirali manjinske narode, sa željom da stvore što veću, što čistiju svoju državu. Pridvodnici takog svaćanja na prvo misto među državu, pa i vođu, a oni koji su u Evropi izbrisali granice okanili su se veličanja države, pa na prvom mistu veličaju čovika. Opake vođe silom oće zadržat podanike u njevom starovinskom svaćanju, ko na priliku, u Starom viku su gladijatori išli u smrt nuz pozdrav *Morituri te salutant o, caesar!* (Pozdravljaju te umirujući o, cezare). To svaćanje su u podanicima odranjivali i tolike opake vođe još i u XX. viku, kad su tumačili da je čast umrit za državu, za vođu, a vođe i njegovi trabanti su veličali ljude koji su dali život za nji. Za razliku od takog starovinskog svaćanja, danas napridne vođe poštivaju čovika, "poreskog obveznika", jel da nije njeg ne bi bilo ni države, pa ni vođe.

Suživot

Iz ovog kontanja slidi svaćanje da se sadašnji svit privatio već spominutog nauka onovrimenog Vođe krščana, našeg vođe, Isusa, koji je na svit došo za nas, živio za nas i na kraju život dao za nas.

Kad opaki pridvodnici naroda ubardaju da ne mož ic u korak sa svitom brez Isusovog nauka o suživotu, počee ljude upućivat u nauk kojim će se okanit rušenja, paljenja, silovanja, otimačine, ubijanja..., pa kad ređam onda i da spominem učestalo, sad korizmeno skrnavljenje Kerskog groblja.

Vođe! Da svatite ovu uskršnju poruku, ugledajte se na priliku na bok-sere u ringu: kad se počmu nedopušteno udarat, tuć, onda njim sudac naredi Brek!, zapovidi njim da svaki koraci unatrag, tako je prikinio nedopuštenu borbu. A da bolje svatite, jevo te poruke ričnikom kojim bi vas prikorili naši stari da su živi: Vođe, to šta vi radite nije lipo! Kako vas nije sramota! Vođe! Kornjačinim koračajima nikad neće stignit evropskog zeca. Zato: brek! Razum u glavu i ko je med vama pametniji nek prvi da besu, pristaće osveta, tako će najprija urazumit neistomišljenike.

Iz ovog stanja imate dvi poruke:

1) Uskršli Krist vam poručuje: Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem.

2) Još u Sridnjem viku je u Hercegovini skontana (smišljena) mudra izreka koja se ko zna kolikima "lupila o glavu": Ruši, pali, udbinski dizdaru i tvojoj će kuli reda doći! (Udbina je gradić u Hercegovini, a dizdar je zapovidnik grada.)

Vođe, izaberite. Trećeg nema.

Piše: Stepan Beretić

Crkva otaca karmelićana u Somboru 1904. - 2004. (4)

Glavni oltar

Projekt glavnog oltara **Franza Schmalzla** iz Sankt Ulricha iz Tirola po cijeni od 4000 kruna nije odgovarao ni nadbiskupu ni odboru. Za veliki oltar je drugu ponudu dao već spomenuti **Dominik Demetz**, treću **Valentin August** iz Brixena u Tirolu. Četvrta ponuda je stigla od tvrtke Réta y i Benedek iz Budimpešte. Peti je projekt napravio **Ferdinand Stuflesser**. Isti je umjetnik bio vrlo aktivan diljem čitave Kalačko-Bačke nadbiskupije. Njegove kipove nalazimo u subotičkoj stolnoj bazilici svete Terezije, a oltare i kipove ne samo u Somboru već i u crkvi svetoga Jurja i svetoga Roka u Subotici, u Novom Sadu. Odboru se najviše svjela ponuda Ferdinanda Stuflessera od 3. svibnja 1903, premda je on tražio i najviše, čak 12.000 forinti. Ponuda je bila srazmjerno povoljna budući da je graditelj oltara ponudio otplatu u pet rata čak do 1908. godine. Nadbiskup **György Császka** je predlagao gradonačelniku **Haukeu** da se crkva što prije preda na uporabu i blagoslovi tako što bi se u svetištu podignuo privremeni oltar, a umjesto orgulja, nadbiskup je predlagao da se na kor postavi harmonij. Gorljiv i uporan gradonačelnik je još 1903. godine pozvao Stuflessera u Sombor, te je s njim 21. rujna 1903. godine potpisao ugovor o gradnji današnjeg glavnog oltara. Kod potpisivanja ugovora postignut je sporazum da oltar ima biti za 2 metra viši od planiranog, oltarni stol će biti širok 3,80 metara a ne 3 i pol. Slika svetoga Stjepana kralja će biti izrađena reljefno. U lijevoj niši će biti kip svetoga Ladislava, u desnoj svetoga Mirka, a između tri niše će stajati kipovi svete Margarete i svete Elizabete. Oltar je imao biti zgotovljen do 29. lipnja 1904. godine. Ugovor su potpisali **Imre Hauke** u ime Odbora za gradnju, **Szaniszló Latinović** kao bilježnik i **Ferdinand Stuflesser** kao poduzetnik i ponuđač. Spočetka nadbiskup nije odobravao izgradnju oltara, zbog toga što je podupirao gradnju gore spomenutih crkava i oltara po svojoj velikoj nadbiskupiji. Uporni članovi Odbora za gradnju

crkve na čelu s gradonačelnikom **Haukeom** odlučili su da se oltar ipak počne graditi. Izvođač radova je imao zgotoviti i postaviti oltar do 29. lipnja 1904. godine. Konačno je i nadbiskup uz dar od 2000 kruna odobrio ugovor o gradnji velikog somborskog oltara.

Što su Hrvati darovali?

Vrlo bogati oltar Blažene Djevice Marije u južnoj lađi, dar je somborskih Hrvata, salašara koji su, okupljeni oko kruničarskih vijenaca, za oltar darovali više od 3300 kruna. Taj iznos je bio dovoljan ne samo za oltar već i za svu opremu. Oltar se trebao zgotoviti do Uskrsa, a postavljen je 5. svibnja 1903. godine. Oltar svetoga Josipa (također u južnoj lađi) je dar **Josipa Logooa** i njegove supruge **Kate Matarić**. Ta su dva oltara po veličini, obliku i ljepoti, uz oltar Presvetog Srca Isusova najljepši sporedni oltari u crkvi. Osoba koja je darovala 2800 forinti za gradnju i postavljanje velikih reljefnih postaja križnoga puta je iz skromnosti željela ostati anonimna. I velike, reljefne postaje križnoga puta su iz Stuflesserove tvrtke. Postaje su naručene 21. listopada 1902. godine po cijeni od 85 forinti po komadu. Crkva je 1904. godine dobila, za stupove u srednjoj lađi, preostalih 8 kipova apostola, budući da su 4 već postojala.

Prozori

Veliki vitraji u somborskoj karmelićanskoj crkvi su izgrađeni u Budimpešti u tvrtki "Országos Üvegfestészet" **Gide Waltera**. U crkvi se mogu uočiti dvije vrste vitraja. Jedni su tamniji, bogatiji i rađeni su u više boja, a drugi su svjetliji. Lijevo od velikog oltara nalazi se vitraj koji prikazuje Gospu od krunice, a s desne strane je vitraj s likom Kraljice Karmela. U sjevernoj lađi se iznad oltara Presvetog Srca Isusova nalazi vitraj svetoga Ferdinanda, a iznad oltara svetoga Antuna nalazi se svijetli vitraj svetoga Pavla - dar

dr. **Pála Csernyusa** i njegove gospođe **Márije Veszelovszky**. U južnoj lađi nalazimo tri vitraja: iznad oltara Presvete Bogorodice vitraj Svete Elizabete, kao dar **Jánosa Szemzóa**, iznad oltara svetoga Josipa je vitraj svete Barbare, a iznad vrata koja vode u hodnik s ispovjedaonicama nalazi se vitraj dječaka Isusa kako stojeći iznad vode u ruci drži mrežu s ribama s natpisom *Redemptor mundi* (Otkupitelj svijeta), a dar je **Antala Hubera** iz 1928. godine. Ostali su prozori u crkvi od običnoga stakla. Iza orgulja se nalazi rozeta, također lijepi vitraj, koji se zbog veličine orgulja ne može vidjeti.

Zidne slike na svodovima karmelićanske crkve

Na visokim svodovima crkve - idući od glavnog oltara na prvom svodu, između oltara Majke Božje i Presvetog Srca Isusova je slika Krista Kralja, između oltara sv. Josipa i sv. Antuna je slika Jaganjca Božjeg, između sjevernih vrata crkve i vrata koja vode u hodnik nalazi se slika Blažene Djevice Marije s mađarskim državnim insignijama, kako na ljevici drži Dijete Isusa. S jedne strane joj se nalazi anđeo s grbom bosonogih karmelićana, a s druge anđeo koji drži vijenac od ruža (simbol svete krunice). Između oltara svete Ane i svetoga Vendelina nalazi se grb nadbiskupa **Györgya Császke**, velikog darovatelja karmelićanske crkve.

Posljednji članovi Odbora za gradnju crkve

Gradonačelnik **Hauke** sazvao je 21. siječnja 1904. godine Odbor za gradnju crkve, koji se okupio u sastavu: **Péter Radány**, **Ernő dr. Baloghy**, **Alexander Henneberg**, **István Husvéth**, **Falcione Sándor**, **Falcione Gusztáv**, **Žiga Strilić**, **Imre Frey**, **Szaniszló Latinovics**, **Péter Veszelovszky**, **dr. Zsigmond Thurszky**, **Bela Fratričević**, **Šandor Radičević**, **Gergely Budai**, **Robert Heindlhoffer** i **Mátyás Szondy**. Na sjednici je trebalo razmotriti kome će se povjeriti pastoral u novoj crkvi. Te godine, na svetkovinu svetoga Stjepana kralja, 20. kolovoza će se slaviti posveta crkve, a još nije bila riješena njezina duhovna opskrba. Pitanje je bilo, hoće li se staranje o crkvi i vjernicima povjeriti svjetovnom svećenstvu ili redovnicima. Gradonačelnik i odbor su bili mišljenja da u gradu ne treba osnivati drugu župu. Za pastoral u novoj crkvi nadbiskup je predlagao dva reda: bosonoge karmelićane ili lazariste. No, budući da lazaristi za sljedeće dvije godine nisu mogli preuzeti somborsku crkvu, Odbor se odlučio za karmelićane.

Prema: 1. Ilija Džinić, *Kratak opis karmelićanske crkve u Somboru*, rukopis iz 1966.

2. Muhi János, *Zombor története*, Sombor, 1944.

Piše: mr. Andrija Kopilović

O FILMU MELA GIBSONA "PASIJA" (MUKA)

Imao sam čast pogledati pretpremijeru filma u Sarajevu još 14. ožujka u društvu Vinka kard. Puljića i njegovih uzvanika. Prije filma je svim gostima dana prigodna brošura iz koje vam želim citirati nekoliko odlomaka, te će tako sâm odgovor biti jasniji jer dolazi od onih koji su protagonisti filma i samog autora.

Vjerujemo da je scenarij poznat kršćanima a njegovo je predznanje neophodno za svakog gledatelja.

"Pasija" je starolatinska riječ koja označava muku, patnju, ali istovremeno i profinjenu i uzvišenu ljubav. Ona označava i Isusovu agoniju tijekom 12 posljednjih sati života koja na kraju rađa otkupljenjem.

Iskreno se nadam da bi poruka ovog filma, o nevjerovatnoj hrabrosti i žrtvi, mogla biti inspiracijom za toleranciju, ljubav i oprost. "U današnjem svijetu sasvim sigurno upravo su to stvari koje nam trebaju", izjavio je Gibson. Događaje vezane uz Muku Gibson je počeo istraživati prije više od 12 godina, usred osobne duhovne krize radi koje je preispitao vlastitu vjeru i meditirao o prirodi patnje, boli, oprostjenja i otkupljenja. No, bio je svjestan da zalazi na prilično neistražen umjetnički teritorij - u carstvo u kojem se susreću umjetnost, priče i osobni afiniteti. "Kad se poigravate s tako dobro poznatim događajem uz koji je vezano toliko različitih predrasuda, jedino što možete jest što čvršće se držati izvornog izvještaja i istovremeno ga ispričati na vlastit kreativan način. Upravo sam to i pokušao napraviti," kazao je.

"Ono što sam želio jest iskazati veličinu žrtve, kao i njezin užas. No, istovremeno sam želio snimiti film u kojem će biti i trenutaka prave lirike i ljepote kao i trajni osjećaj ljubavi, zbog toga što se zapravo radi o priči o vjernosti, nadi i ljubavi. Vjerujem da je to najveća priča koju itko može ispričati." Već na samom početku odlučeno je da će se u filmu govoriti jezicima koji su bili u uporabi u vrijeme događanja radnje. Tako Isus govori aramejski, stari semitski jezik blizak hebrejskom koji se danas smatra "mrtvim jezikom" i kojim se koristi tek manji broj ljudi u zabačenim dijelovima Bliskog Istoka. Međutim, svojedobno je aramejski bio "lingua franca" škole i trgovine kojim se govorilo širom svijeta, otprilike nalik engleskome danas.

Od samog je početka Mel Gibson znao da će od ključnog značaja biti odabir glumca sposobnog utjeloviti ljudsku i duhovnu transcendentnost Isusa Krista, glumca koji će se u potpunosti posvetiti ulozi i čija ličnost neće utjecati na realizam kakvog je Gibson želio postići. James Caviezel, poznat po filmovima *Grof Monte Cristo* i *Tanka crvena linija*, ima prodoran pogled i blagi izraz lica za što Gibson vjeruje da je idealna kombinacija kojom se bez ijedne riječi mogu iskazati bit ljubavi i samilosti. Caviezel, katolik inspiriran vlastitom vje-

rom, upravo je pred početak snimanja napunio 33 godine, koliko je Isus imao kad je bio razapet. O snimanju filma kaže: "Iz dana u dan su me pljuvali, tukli, bičevali i tjerali me nositi težak križ po najvećoj hladnoći. To je brutalno iskustvo koje se ne može opisati riječima. No, vjerovao sam da je uloga vrijedna toga. Nitko još nikad nije Isusa prikazao na ovaj način. Vjerujem da je Mel prikazao istinu. Nije koristio nasilje samo zato da bi film bio nasilan. Vjerojatno će realističnost filma neke od gledatelja šokirati, no upravo je zbog toga ovaj film toliko snažan."

Križ kojeg je Caviezel nosio imao je tek polovicu težine Isusova križa i težio je oko 75 kilograma. Da bi ga mogao nositi i vući u neprirodnom položaju, Caviezel je morao dugo trenirati. Osim toga, te su scene snimane usred talijanske zime i bilo je toliko hladno da su članovi ekipe povremeno morali grijati Caviezelove usnice da bi uopće mogao govoriti. No, nakon svega, Caviezel kaže: "Da nisam sve to prošao, film ne bi bio toliko autentičan. Ta je uloga promijenila cijeli moj život i više se ne bojim postupati ispravno. Više me je strah toga da ne bih propustio učiniti ono što trebam učiniti."

Za ulogu Marije, Isusove majke, Gibson je odabrao Maiu Morgenstern, poznatu rumunjsku glumicu židovskog porijekla. Ona je tu ulogu prihvatila kao "mogućnost da u svojem životu napravim nešto značajno i steknem jedinstveno iskustvo. Proučila sam kako je Marija prikazana u umjetnosti, a sam sam scenarij pročitala više od 200 puta da bi postao sastavnim dijelom mogog bića. Radi se o razumijevanju načina života, o tome kako netko pretvara bol i patnju u ljubav. Vjerujem da na svijetu ne postoji ništa bolnije no vidjeti vlastito dijete tako ranjeno i izgubiti ga kao što ga Marija gubi, a istovremeno nastaviti voljeti i vjerovati i osloniti se na samilost u vlastitu srcu."

Monica Bellucci, poznata po ulogama u seriji filmova *The Matrix* dobila je ulogu Marije Magdalene, o čemu kaže: "Ona je pravi ljudski lik. Isus ju je, time što ju je spasio, učinio svjesnom vlastite vrijednosti kao ljudskog bića. Istovremeno, on je prvi muškarac koji ju je gledao drukčijim očima. Radi se o ženi koja upoznaje samu sebe i shvaća da je bolja osoba no što je mogla i pomisliti."

Još jedna talijanska glumica, Rosalinda Celentano, dobila je ulogu jedne od ikona - glumi filmskog Sotonu, androgeno biće koje može mijenjati oblik šireći strah i sumnju. Da bi djelovala što neprirodnije, obrijali su joj obrve, čime je postignut hipnotički pogled, a snimana je usporeno. Umjesto njezina glasa, u filmu se čuje sinkroniziran muški glas, čime se pojačava smutnja unutar koje Sotona egzistira. Mel Gibson objašnjava: "Zlo je privlačno, izgleda dobro, gotovo prirodno, a ipak nešto ne štima. Upravo sam to pokušao pokazati - da

Čujem sa svih strana da se govori o novom filmu o Isusovoj mucu. Kažu da je film dosta realističan i "krvav". Pa da li mi vjernici trebamo ići to gledati, je li Isusova muka doista tako bila "krvava" ili je to samo filmska industrija našla novi način zarade, pa na neki način zloupotrebljava muku našeg Spasitelja? I čujem također da je film antisemitski, to jest usmjeren protiv Židova.

I. Č., Palić

je zlo kad uzmete nešto dobro i to malo promijenite."

Imajući sve ovo u vidu, film je sniman uistinu skoro naturalistički. Djeluje vrlo realno i pobuđuje tjeskobu i jezu. Ali, znajući povijesne okolnosti kako su "zločinci" mučeni i ubijeni u ono vrijeme, moramo pretpostaviti da je ta slika realna. To što je naša pobožnost i vjera u Krista Uskrsloga tijekom povijesti umjetnosti tu realnost uljepšavala jest posebno pitanje, no, u filmu se osjeća realnost žrtve i "cijena spasenja". Uostalom, svi Proroci govore o mucu Spasiteljevoj. Ona je kruta realnost.

Što se tiče krivnje Židova, ili antisemitskog u filmu, *Glas Koncila* u broju 12 od ove godine je odgovorio ovako: "... ono na što treba upozoriti je činjenica da se stoljećima samo Židove, na žalost, smatralo 'bogoubojicama', što je apsurdno ne samo na teorijskom, nego i na povijesnom planu. Crkva na Veliki petak, u sveopćoj molitvi službe Muke Gospodnje moli za Židove, kao za one kojima je kao prvima Gospodin govorio: 'Neka im dade da rastu u njegovoj ljubavi i vjernosti Savezu'." U istoj molitvi izraelski se narod naziva prvom Božjom baštinom i moli se da Bog tu baštinu privede punom otkupljenju... Što se pak tiče prigovora za antisemitizam, prenosi riječi samog redatelja Mela Gibsona iz ekskluzivnog intervjua za televizijsku postaju SKY-TG24 (riječi prenosi talijanska agencija ANSA 22. veljače): "Osudujemo one koji su ubili Isusa, ali ne osudujemo njihove pretke ili njihove potomke. Ovo apsolutno nije antisemitski film. Ja ga ne bih mogao snimiti. Načela koja su u temelju moje katoličke vjere kažu mi da moram biti tolerantan prema svim ljudima. Ja svaku vrstu rasizma smatram sramotom i grijehom." Uostalom, II. vaticanski sabor je u svom učenju jasno izrekao stav Crkve o ovom pitanju. Gledati film i znati za povijest ne znači iz sadašnjeg vremena i sadašnjim kriterijima suditi prošlost. Film je samo "isječak" iz prošlosti i nema drugi cilj nego potaknuti vjernike na štovanje Kristove Muke koja je izvor našega spasenja, stoga je posve na mjestu izjava kardinala Daria Castrillona Hoyosa koji je rekao: "Ovaj film trijumf je umjetnosti i vjere. On će biti sredstvo za pojašnjavanje Kristove osobe i poruke. Uvjeran sam da će svakoga tko ga bude vidio promijeniti nabolje, kako kršćane tako i nekršćane. Ljudi će odvesti bliže Bogu i bliže jedne drugima."

Dakle, film trebamo pogledati ali ne samo "filmskim očima" nego očima vjere i dobro preporučiti svakome tko želi pogledati film da prethodno pročita barem jedan evanđeoski izvještaj o Isusovoj mucu i smrti jer se u filmu mnogi dijelovi ne prevode.

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Duka"
 Subotica,
 Preradovičeva 4
 (u Bunjevačkom kolu)
 Tel: (024) 555-738

Organizira:
 - svadbe,
 - rođendanska slavlja,
 - bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
 Posebno se preporučamo za organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
 nedjeljom zatvoreno

vl. Jakov Letović

Toth optika
 Tel.: 551-045

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
 Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
 Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVAT BUSINESS CENTER
 HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
 CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
 H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
 311-9200, 353-1501
 Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

SALAŠ
 ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
 Tel./fax: 024/553-567

Posjetite Galeriju SUBOTICA
 Radnim danom: 9 - 18 sati
 Subotom: 9 - 12 sati

Dr. Kern Katalin
 specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
 ponedjeljak - petak: 8 - 13 sati
 poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
 Tel: (024) 551-375

- Djelatnost ordinacije
- Bolovi u kičmi i zglobovima
 - Reumatologija
 - Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
 - Neurološki pregled i terapija, EEG
 - Psihijatrijski pregled i psihoterapija
 - Ortopedski pregled
 - Urološki pregled
 - Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Millennium GSM Centar
 Prodaja i Servis

Pentium IV od 24990 din
 Novo i polovno!

Fax aparati, centrale...
 Bežični tel. sa **CIP** 2970 din

Mobilni od 5500.00

Sve na 7 rata
www.millenniumgsm.co.yu
 Tel 024/551-353 Prvomajska 6.

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI, USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"
 vl. Kata M. Ostrogonac
 dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od 1996. god. NE MORATE SVE SAMI POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
 Zmaj Jovina 12
 Tel: 024/ 787-288

TippNet

Internet provajding
 Prodaja računara
 Instalacija i održavanje računarskih mreža
 Pojedinačni i grupni kursevi
 (Windows, Word, Excel, Internet)

(024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
 e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
 Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
 Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
www.funero.co.yu
 E-mail: funero@funero.co.yu

Zahvaljujemo našim darovateljima

SUBOTICA - Banijska 2; tel: 024/547-274

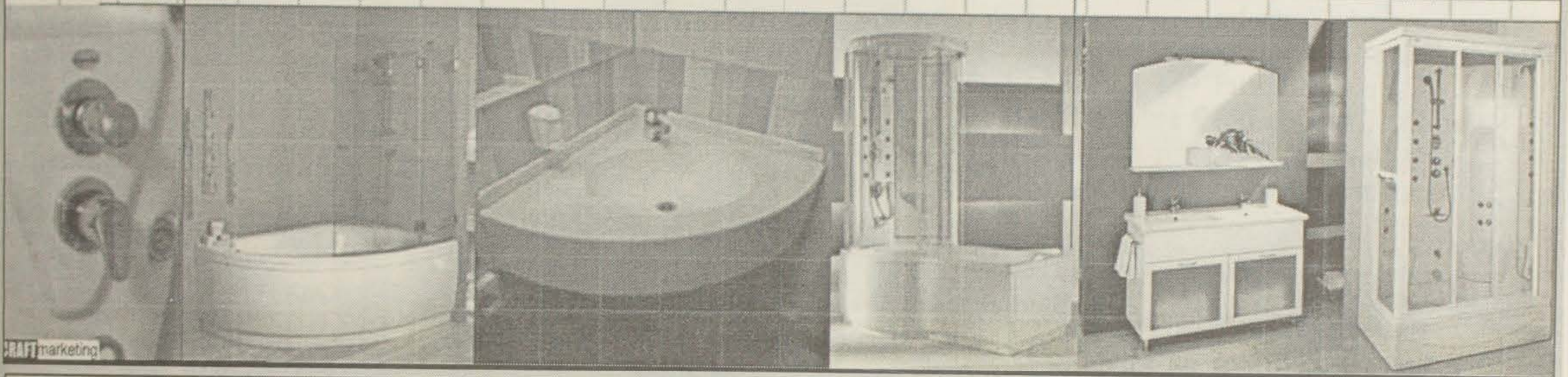
NOVI SAD - Rumenački put 11; tel: 021/518-093; BEOGRAD - Lješka 4; tel: 011/354-8063

kolpa·san[®]

KUPATILA

Za vaš ponos

sanitarija i pločice, kade, tuš kade, tuš kabine, saune, masažni sistemi-vodeni i vazdušni, bazeni za masažu, nameštaj za kupatila, ugradni vodokotlići i kupatilska galanterija

Prvi privatni i registrirani dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47

Tel. 024/753-374

754-680

U ugodnoj paličkoj prirodi i zelenilu, u privatnoj kući s lijepim dvorištem, pružamo usluge, stručno i odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih lica; usluge medicinskih sestara; liječničke i specijalističke usluge; njegu starih i nemoćnih lica na terenu (i u vašoj kući).

CSALÁDI MAGAZIN

Hitélet

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad

Tel: (024) 469-474

Email: agape@eunet.yu

MONOLIT GRADNJA GRADEVINSKO I GRADEVINSKO-ZANATSKO PREDUZEĆE p.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

Hirvivo
Karolikus herilap
1. def. 1. máj 2002. 05. 19.

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČARA
33 GOD. TRADICIJA – STRUČNA USLUGA

- Veliki izbor klasičnih i modernih okvira
- Sunčane naočare od vodećih marki na svetu
- Kontaktno sočivo i sredstvo za održavanje

Uslovi kupovine:

- Gotovinsko plaćanje
- Čekovni kredit
- VISA kartica
- Sindikalna prodaja

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČARIMA!
24000 Subotica, Braće Radića 6
Telefon: 024/28-482

Slušajte Radio Suboticu
program na hrvatskom jeziku svaku večer od 19-21 sat na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA TRGOVINA NA VELIKO I MALO

SREDSTVA ZA ZAŠTITU BILJA I STRUČNI SAVJETI

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025
E-mail: agrocom@EUnet.yu

petak, 16. 04. u 19 sati

HKC "Bunjevačko kolo" Subotica
Hrvatsko akademsko društvo
Vas poziva na predavanje
"MORALNI ASPEKTI KLONIRANJA"

predavač:

dr. VALENTIN POZAIĆ,
iskusovac iz Zagreba

18. 04. u 19 sati u katedrali-bazilici
USKRSNI KONCERT

Katedralnog zbora "Albe Vidaković"
o 40. obljetnici smrti Albe Vidakovića
zborom ravna: s. Mirjam Pandžić

KONCERT
Komornog zbora
"COLLEGIUM PRO MUSICA SACRA"
iz Zagreba

katedrala-bazilika sv. Terezije Avilske
u Subotici

- subota, 24. 06. u 19 sati
- u nedjelju, 25. 04. zbor će pjevati
u katedrali na misi u 10 sati

25. 04. u 17 sati

BLAGOSLOV ŽITA

u Starom Žedniku na njivi

(na kojoj će na ljeto biti takmičenje risara
u okviru "Dužijance 2004")

27. 04. u 19 sati u katedrali-bazilici

KONCERT o 35. obljetnici zbora

"PRO MUSICA"

dirigent: Csaba Paskó

2. 05. u 17 sati u katedrali-bazilici

SVEČANI KONCERT o 30. obljetnici

zbora "Schola Cantorum Paulinum"

dirigent: mons. József Miocs

8. 05. u 20 sati

u franjevačkoj crkvi sv. Mihovila

SVEČANI KONCERT

o 10. obljetnici zbora

Zbor župe Isusova Uskrsnuća

dirigent: Miroslav Stantić

16. 05. u 20 sati u katedrali-bazilici

SUSRET SUBOTIČKIH

PJEVAČKIH ZBOROVA

BUNARIĆ 2004.

12. 04. u 16 sati

svečani prijenos Gospine slike

sv. misa

01. 05. u 9 sati

prva subota - sv. misa

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA

Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;

Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Andrija Anišić,
Stjepan Beretić,
mr. Ervin Čeliković,
Katarina Čeliković,
Marko Forgić,
Ladislav Huska,
Vesna Huska,
Franjo Ivanković,
mr. Andrija Kopilović,
mr. Mato Miloš,
Lazar Novaković,
Jakob Pfeifer,
s. Blaženka Rudić,
Alojzije Stantić,
dr. Tadej Vojnović,
Željka Zelić

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SR Jugoslavija 720 dinara,
- inozemstvo - 20 EURA
ili 160 kuna; avionom 40 USD
Pretplatnici iz inozemstva i
R. Hrvatske uplate mogu poslati
pošt. uputnicom ili čekom
na adresu:

Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 44320
Kutina R. Hrvatska
- tel: + 385 (0)44 681-272

DAVID ČELIKOVIĆ

(1999-2004)

Samo je kratko, dvije i pol godine živio u svojoj obitelji. Dobar je izbor napravio Gospodin kada je birao obitelj za Davida. Odabrao je mamu, tatu i dva brata s bezgraničnom ljubavlju za Davida. A njegovo bolesno i nježno srce živjelo je od naše ljubavi.

Već pet punih godina u punoj kršćanskoj vjeri čekamo uskrsnuće i susret s njim jer znamo da je njegovo mjesto u raj, među anđelima.

Zahvalni Bogu na velikoj milosti što su ga imali, susret s Davidom čekaju mama Katarina, tata Ervin, braća Igor i Filip, sestra Martina, teta Biserka s obitelji, ujaci Milan i Ivan s obiteljima iz Sračinca, teta Jutka s obitelji iz Kikinde, stric Tibor s obitelji iz Budimpešte i krsni kum Andrija.

ZAHVALA

U povodu smrti naše drage mame Ete Milanković ovim se putem želimo zahvaliti svima koji su je poznavali, voljeli i na vječni počinak ispratili molitvama i cvijećem. Posebnu zahvalnost dugujemo dragim sestrama dominikankama. U njihovom svetom domu naša mama je provela posljednjih pet godina svoga života, okružena pažnjom i brigom kakva se rijetko sreće. Učinile su joj život dostojanstvenim i bezbrižnim. Blagost i toplina okruženja učinila je da svoje staračke dane provodi vedro i u miru, posvećena Bogu i molitvi. Osjećala se među sestrama voljenom i nadasve cijenjenom. To je pokazao posljednji oproštaj koji su organizirale sestre prigodom ukopa naše mile pokojnice. Sestre Blaženka, Brigita, Tereza, Sofija, Borislava i Nada primjer su plemenitosti, dobrote i posvećenosti ljudima i Bogu. Zato ćemo im uvijek biti zahvalne kao što je to i naša mama bila za svoga života.

Kćerke Marica i Jelica s obitelji

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Subotičko "Kersko" groblje ponovno je bilo meta vandala

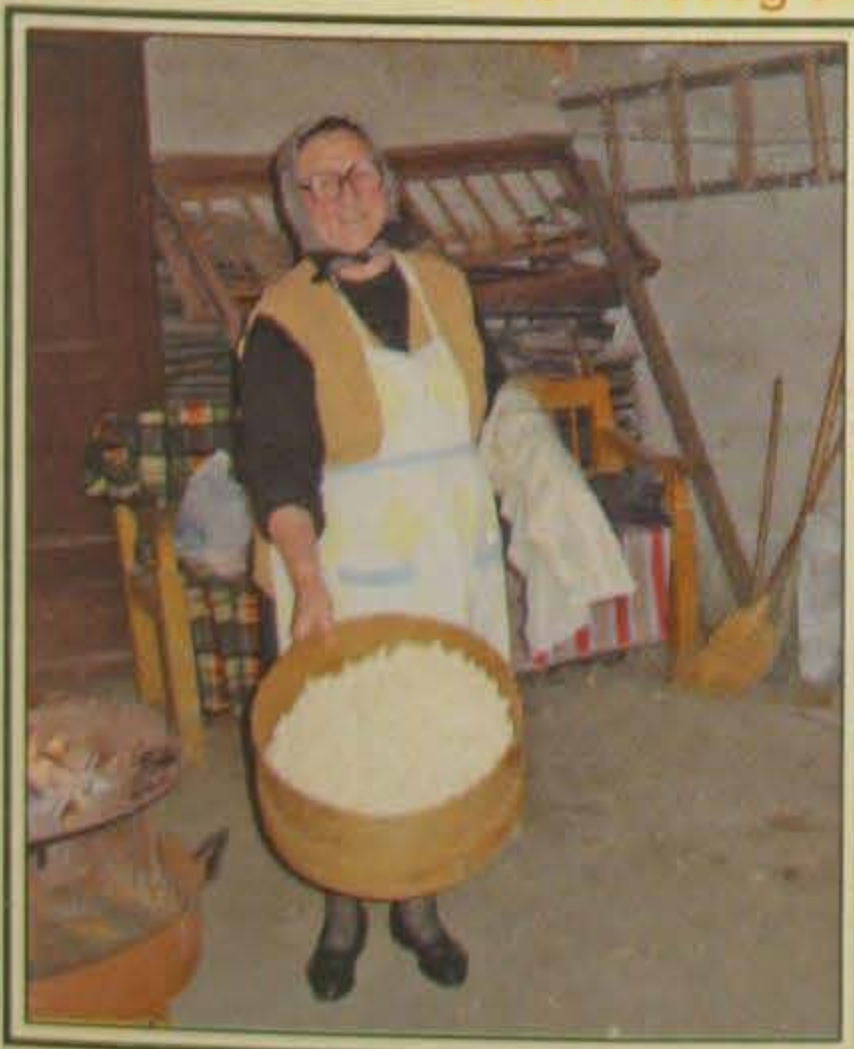
Vodički "Žudiji" gostovali u Sonti

Urednici naše obiteljske stranice, Vesna i Ladislav dobili trećeg sina, Andriju

Bivša suradnica "Zvonika" Ljubica s mužem Zdravkom i blizancima Nikolinom i Nikolom

Kokice za članove etnografskog odjela Instituta "Ivan Antunović"

Gordana Dulić na vrijeme je počela šarati jaja

A
L
E
L
U
J
A

ČASTILI SMO KRISTOV KRIŽ

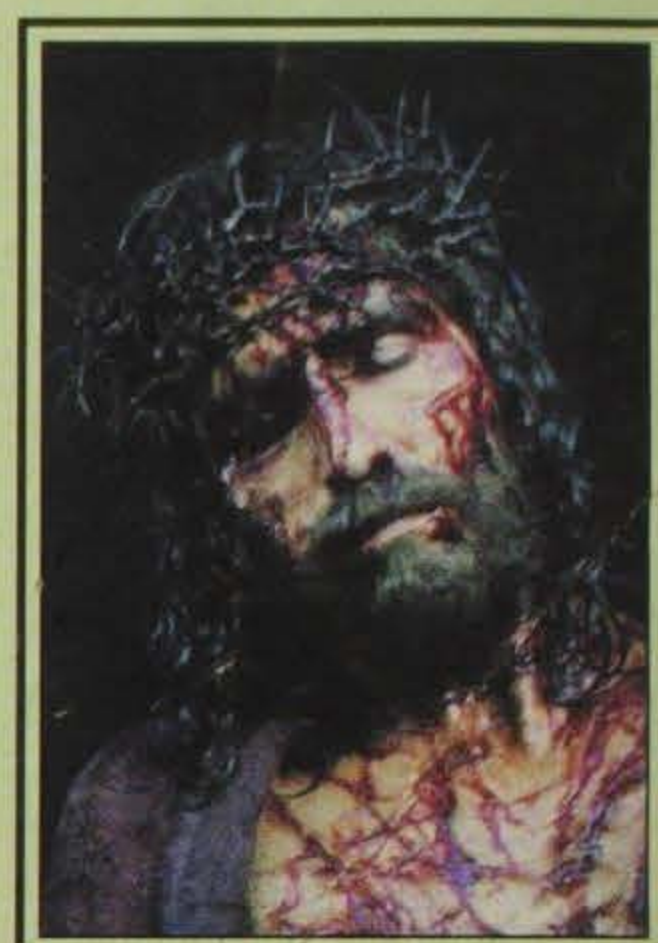
... na subotičkoj Kalvariji

Obnovljen i blagoslovljen križ
obitelji Lendvai na Bikovu

Film Mela Gibsona PASIJA (muka Kristova) privukao je veliku pozornost

Na Križnom putu dugom 80 km sudjelovalo je 180 hodočasnika